

ZÁKLADNÁ ŠKOLA s MATERSKOU ŠKOLOU ÚBREŽ

KONKURENCIE SCHOPNÁ VIDIECKA ŠKOLA

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM - inovovaný

pre 1. a 2. stupeň ZŠ – ISCED 1, ISCED 2

Inovovaný školský vzdelávací program Základnej školy Úbrež

Vzdelávací program :

Stupeň vzdelania	ISCED 1, ISCED 2
Dĺžka štúdia	1. stupeň: 4 roky, 2. stupeň: 5 rokov
Vyučovací jazyk	slovenský
Študijná forma	denná
Druh školy	štátna

Predkladateľ :

Názov školy	Základná škola s materskou školou, Úbrež 141
Adresa	Úbrež č. 141, 072 42 Úbrež
IČO	35545640
Riaditeľ školy	PhDr. Tomáš Doležal, PhD.
Koordinátori pre tvorbu ŠVP	Mgr. Zuzana Michaličová – ISCED 1 Mgr. Mária Boková MVDr. Marianna Bellová – ISCED 2 Mgr. Iveta Balintová

Ďalšie kontakty	056/ 659 62 53 riaditel@zsubrez.sk
Zriaďovateľ	Obec Úbrež
Adresa	Úbrež č. 169, 072 42 Úbrež
Kontakty	Ing. Martin Hvižd'ak starosta obce tel.: 056/ 659 62 52

Platnosť dokumentu	od 01.09.2015
--------------------	----------------------

PhDr. Tomáš Doležal, PhD.
riaditeľ školy

iŠkVP revidovaný: 1.9.2017; 1.9.2018; 1.9.2019; 1.9.2020

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Veľkosť školy

Základná škola s materskou školou, Úbrež 141 je plneorganizovaná škola s ročníkmi 1. až 9. Bola otvorená v roku 1962 ako 9 triedna základná škola. V súčasnosti celkový počet tried nepresahuje jej plánovanú kapacitu, čo umožňuje viesť vyučovanie aj v špecializovaných odborných učebniach informatiky, prírodných vied a v školskej dielni. Vyučovanie sa stáva aj vďaka tomu efektívnejšie a modernejšie. Počet žiakov, ktorí sa v škole učia, sa pohybuje okolo 180.

Škola sa nachádza v centre obce a pozostáva zo štyroch samostatných budov. Materská škola sídli v samostatnej budove. Škola je v tesnej blízkosti obecnej komunikácie a autobusovej zastávky. V areáli školy sa nachádza asfaltové a škvarové ihrisko.

V škole pracuje 1 oddelenie Školského klubu, ktorý navštevuje okolo 25 žiakov prvého stupňa.

V zariadení školského stravovania sa stravujú žiaci a zamestnanci školy.

Škola má skúsenosti s prácou s nadanými deťmi, čo dokazujú umiestnenia žiakov rámci predmetových olympiád, výsledky Testovania 9 ako aj umiestnenie žiakov na stredných školách.

Taktiež má bohaté skúsenosti s prácou so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. V školskom roku 2014/15 preto škola zriadila prvú špeciálnu triedu a v školskom roku 2016/2017 druhú špeciálnu triedu a v školskom roku 2020/2021 škola zriadila tretiu špeciálnu triedu.

2. Charakteristika žiakov

Okrem žiakov z Úbreže, je spádovou školou pre obce Fekišovce a Poruba pod Vihorlatom. Školu navštevujú aj žiaci z obcí Remetské Hámre. Škola patrí pod Spoločný školský obvod vo Vinnom. Národnostné zloženie je na 100% tvorené žiakmi slovenskej národnosti. Sociálna štruktúra žiakov kopíruje sociálne zloženie obyvateľstva v menších obciach.

Postupne sa zloženie žiakov školy mení a preto škola posilňuje hlavne vyučovanie matematiky, slovenského jazyka a techniky. Škola zároveň ponúka vyučovanie druhého cudzieho jazyka – ruského, podľa záujmu žiakov.

Naša škola dáva šancu na vzdelávanie všetkým. Školu navštevujú aj žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, so vzdelávaním ktorých máme dlhoročné skúsenosti. Integračný program je podporovaný odbornou vyspelosťou vyučujúcich, spolupracou s centrami pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie a špeciálnym pedagogicko-psychologickým centrom, s detským lekárom a v neposlednom rade i s rodičmi.

Správanie žiakov je v požadovanej norme, až na ojedinelé prípady, ktoré je potrebné riešiť s rodičmi, prípadne s orgánmi činnými v trestnom konaní. Vo všeobecnosti sa však dá povedať, že správanie našich žiakov zodpovedá súčasným trendom, a je na dobrej úrovni.

3. Charakteristika pedagogického zboru

V súčasnosti škola zamestnáva 23 pedagogických zamestnancov, vrátane manažmentu školy. Z toho 4 učiteľky prvého stupňa, 1 vychovávateľka školského klubu, 2 učiteľky špeciálnej triedy, 2 pedagogickí asistenti, 1 asistent učiteľa a 6 pedagógov zabezpečuje výchovno – vzdelávací proces na druhom stupni. Traja učitelia sú zamestnaní na čiastočný úväzok. V školskom roku 2020/2021 pedagogický zbor doplnili sociálny pedagóg a ďalší pedagogický asistent, ktorých škola zamestnávala rámci NP POP. Všetci pedagogickí zamestnanci sú pedagogicky a odborne spôsobilí vykonávať

pedagogickú prax. Každý z pedagógov má zručnosti potrebné, aby naplnil motto tohto vzdelávacieho programu. V škole pracuje výchovný poradca a viacero koordinátorov rôznych projektov (škola podporujúca zdravie, výchova k manželstvu a rodičovstvu, environmentálna výchova, koordinátor primárnej prevencie, koordinátor informatizácie). Práca výchovného poradcu je nevyhnutnou zložkou výchovno-vzdelávacieho procesu. Riadi rozmiestňovanie žiakov do stredných škôl, vrátane administratívnej agendy, je nápomocná pri riešení konfliktných situácií. Jednotliví koordinátori realizujú rôzne aktivity, ktoré majú odbúrať nežiaduce javy v správaní žiakov, prípadne podporiť talentovaných žiakov a vedú agendu žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Pedagógovia sa pravidelne zúčastňujú rôznych foriem ďalšieho vzdelávania.

4. Organizácia prijímacieho konania

Naša základná škola vychádza v ústrety každému rodičovi, ktorý sa rozhodne pre vzdelávanie svojho dieťaťa na jej pôde. Zápis do 1. ročníka sa realizuje v zmysle Zákona č. 245/2008 Z.z. Zápisu prvkov sa zúčastňuje psychológ a špeciálny pedagóg. Škola nemá špecifické požiadavky na prijatie do prvého a piateho ročníka.

5. Dlhodobé projekty

Naša škola sa zapája do rôznych národných projektov. Naším cieľom je zmena tradičnej školy na školu modernú, školu tretieho tisícročia. Je to nielen o potrebe obsahových zmien, redukcii učebných osnov, aby sa žiaci učili menej, ale hlavne efektívnejšie, zaujímavejšie a s ohľadom na praktické využitie v dospelosti.

V súčasnosti je škola zapojená do projektov:

Názov nášho projektu: **Zvýšenie čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti v ZŠ s MŠ Úbrež** vystihuje hlavný cieľ nášho projektu - zvýšiť kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu s cieľom zlepšiť študijné výsledky žiakov v oblasti matematickej, čitateľskej a prírodovednej gramotnosti. Naším cieľom je vytvoriť vhodné podmienky pre vzdelávanie s dôrazom na uplatňovanie rovnakého prístupu ku vzdelaniu a umožniť žiakom prístup ku kvalitnému vzdelávaniu, zlepšiť ich výsledky v škole a tým im vytvoriť predpoklad na ďalšie vzdelávanie a úspešné uplatnenie v živote. Tento cieľ chceme dosiahnuť vhodne zvolenými aktivitami projektu.

Národný projekt „**Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov**“. Cieľom národného projektu je podporou inkluzívneho vzdelávania skvalitniť profesijné kompetencie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, zabezpečiť rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky detí a žiakov.

Projektový zámer je určený pre materské školy a základné školy. Integrujúcim prvkom projektu medzi materskými školami a základnými školami je vytvorenie spoločných tímov na podporu implementácie inkluzívneho modelu vzdelávania pozostávajúce z pedagogických zamestnancov (vrátane pedagogických asistentov) a odborných zamestnancov (školský psychológ, školský špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg a odborný zamestnanec centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie).

6. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

V živote školy je nevyhnutná spolupráca s viacerými subjektmi. Rodičovské združenia sú pravidelne vedením školy organizované trikrát v roku a to buď formou triedneho združenia, alebo konzultačných hodín. Na týchto stretnutiach sú rodičia informovaní o činnosti školy, o problémoch školy všeobecne a samozrejme aj o individuálnych výchovno-vzdelávacích výsledkoch svojich detí.

Rada školy je zostavená v súlade so zákonom. Radu školy tvorí jedenásť členov, z toho dvaja pedagogickí zástupcovia školy a jeden nepedagogický zástupca. Štyria zástupcovia obecného zastupiteľstva a štyria zástupcovia rodičov školy. Rada školy zasadá v pravidelných intervaloch, dvakrát v roku. RŠ plní svoje poslanie v plnej miere vo svojich rozhodovacích a poradných kompetenciách. Členovia RŠ sú v rámci svojich možností nápomocní škole.

Výchovná poradkyňa spolupracuje so školskými pedagogickými poradňami. Žiaci sú sledovaní a odporúčaní na vyšetrenie do poradne a navrhované opatrenia sa v rámci možností školy aj plnia. V rámci prevencie kriminálnej činnosti a drogovej závislosti spolupracuje škola s Políciou SR. Ďalej škola spolupracuje s Ligou proti rakovine a Červeným krížom. Organizujeme rôzne podporné akcie, diskusie, zúčastňujeme sa umeleckých súťaží, ktoré majú poukázať na danú problematiku. Veľkú pozornosť venujeme aj výchove k tolerancii a znášanlivosti. Súčasťou vyučovania sú aktivity zamerané na environmentálnu výchovu, kde sa zúčastňuje spolupráca s pracovníkmi Štátnych lesov.

7. Priestorové a materiálno–technické podmienky školy

Škola pozostáva zo štyroch samostatných budov, pričom veľká telocvična je využívaná aj obyvateľmi obce.

Škola je vybavená jedným viacúčelovým vonkajším športovým ihriskom s rozmermi 30 x 50 m. Ihrisko však nie je veľmi vyhovujúce, lebo jeho povrch je asfaltový. Chýba nám atletický areál a preto využívame obecné futbalové ihrisko.

Škola je vytápaná samostatným ústredným kúrením. Škola je napojená na verejný vodovod a elektrickú sieť.

Škola má dostatočný počet kmeňových tried. Okrem týchto využíva : veľkú telocvičňu, počítačovú učebňu a školskú dielňu. Pre školský klub slúži jedna miestnosť ako herňa. Školník má k dispozícii vlastné dielne, kde môže vykonávať bežné opravy menšieho charakteru.

Škola disponuje veľkou učebňou výpočtovej techniky (spolu 15 PC) a malou učebňou výpočtovej techniky (spolu 8 PC) , čo nám dovoľuje učiť vysoko efektívne, lebo každý žiak má prístup k PC individuálne.

Ku škole neodmysliteľne patrí školská knižnica s knižničným fondom potrebným pre výchovno – vzdelávací proces. Je však potrebné knižničný fond modernizovať.

Kmeňové triedy sú zariadené nábytkom, ktorý nezodpovedá psychohygienickým zásadám, ale postupne sa obnovuje, rovnako ako aj hygienická maľovka. Telocvična nezodpovedá požiadavkám bezpečnosti a je nutná jej celková renovácia. Priestorovo je dostatočne veľká a pre potreby vyučovania je postačujúca.

Stravovanie žiakov je zabezpečené v školskej jedálni s dostatočnou kapacitou. Kuchyňa a jedáleň spĺňajú všetky hygienické požiadavky.

Škole chýba patričné didaktické a materiálno - technické vybavenie potrebné k efektívnej práci, čo sa snažíme vylepšiť zapájaním sa do rôznych projektov.

V hlavnej budove školy boli rekonštruované sociálne zariadenia. V budúcnosti je ešte nevyhnutné rekonštruovať sociálne zariadenia v telocvični. Z dôvodu zlepšenia tepelno-izolačných vlastností a odbúrania hluku z vonku je zateplená hlavná budova a vymenené staré okná za plastové, splňajúce spomenuté požiadavky.

V areáli školy bola inštalovaná priemyselná kamera, toto opatrenie by mohlo znížiť ničenie školského majetku.

8. Škola ako životný priestor

Škola je živý organizmus a pre optimálnu prácu je nevyhnutné pracovné prostredie a efektívna komunikácia medzi ľuďmi.

Vedenie školy kladie patričný dôraz na estetickú úpravu tried a areálu školy. Estetizáciu tried a chodieb majú na starosti učitelia v spolupráci so žiakmi. O areál školy sa starajú školník a upratovačky. Priebežne sú upravované koruny stromov, aby sme zabezpečili dostatočnú svetlosť v triedach.

Komunikácia je v škole zabezpečená prostredníctvom oznamovacej tabule v zborovni školy. O práci a činnosti v škole sú žiaci a verejnosť informovaní prostredníctvom násteniek na chodbách školy a hlavne prostredníctvom školskej webovej stránky – www.zsubrez.edupage.org

Okrem spomenutého je pre atmosféru školy veľmi dôležitá požiadavka vzájomnej komunikácie medzi zamestnancami, medzi žiakmi a pedagógmi a v neposlednom rade medzi rodičmi a pedagógmi školy. Školu tvorí pomerne malý kolektív. Vedenie školy pri každej príležitosti vyzýva zamestnancov, aby dodržiavali základné pravidlá efektívnej komunikácie a snaží sa osobným príkladom viesť žiakov a pedagógov k asertívnemu správaniu. Nie je v ľudských silách dosiahnuť, aby každý každému vyhovoval, je však v našich silách byť k sebe slušní a v záujme dobrej pracovnej atmosféry udržiavať pracovné vzťahy na slušnej úrovni.

Úlohou každého triedneho učiteľa je vytvárať v triede priateľskú atmosféru. K tomu mu slúžia nielen triednické hodiny, ale aj školské výlety a iné mimoškolské aktivity. Samozrejme, že úlohou každého učiteľa je podporovať toleranciu a znášanlivosť v celom výchovno-vzdelávacom procese.

9. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci žiakov a zamestnancov školy je venovaná patričná pozornosť. Žiaci sú na začiatku roka poučení o bezpečnom správaní. Poučenie vykonáva triedny učiteľ a tiež každý vyučujúci na jednotlivých predmetoch, ale s dôrazom na hodinách telesnej výchovy, technickej výchovy, chémie, fyziky a výtvarnej výchovy. Poučenie o bezpečnom správaní je zapísané do triednej knihy a do zošita triedneho učiteľa. Pred každou mimoškolskou hromadnou akciou sú žiaci opätovne poučení o bezpečnom správaní. Zvlášť sa to týka plaveckého a lyžiarskeho výcviku. Vyučujúci pred každou mimoškolskou akciou pri ktorej opúšťajú areál školy vyplňajú formulár o zabezpečení akcie. Pri dlhších mimoškolských akciách je povinnosťou učiteľa žiakov poistiť. Jednou zo základných povinností učiteľov je všímať si správanie žiakov a viesť ich k bezpečnému správaniu. Ako prevencia slúžia pedagogické dozory počas prestávok, presune žiakov z budovy do budovy a počas mimoškolských aktivít.

Zdravie a bezpečnosť zamestnancov školy sú nemenej dôležité. Každý zamestnanec je podľa harmonogramu školení poučený o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, o protipožiarnej opatreniach, o práci s elektrickými zariadeniami, o podávaní prvej pomoci. Každý nový zamestnanec je povinný prejsť preventívnou lekárskou prehliadkou. Škola má zmluvu s certifikovaným pracovníkom BOZ a certifikovaným pracovníkom protipožiarnej ochrany. V ich kompetencii je kontrolovať všetky náležitosti, školiť zamestnancov školy a vypracovávať potrebnú dokumentáciu. Škola pravidelne sleduje termíny revízií plynových zariadení, plynovodov, elektrickej inštalácie, bleskozvodov, hydrantov a prenosných hasiacich prístrojov.

Škola dodržiava zásady psychohygieny, bezpečných podmienok pri práci a hygienické požiadavky. Obnovujú sa nátery stien, kontroluje čistota, používajú sa bezpečné saponáty.

Všetky požiadavky na bezpečnosť a hygienu vznesené či už rodičmi, žiakmi, učiteľmi, alebo kontrolnými orgánmi sa škola snaží odstrániť v rámci možností v čo najväčšej miere.

Charakteristika školského vzdelávacieho programu

VÍZIA ŠKOLY

Každý absolvent našej školy má možnosť pocítiť úspech. Nesie zodpovednosť za svoje výchovno – vzdelávacie výsledky. Jeho schopnosti a zručnosti mu umožnia uplatniť sa na všetkých typoch strednej školy. Ovláda základy práce s PC a na bežnej komunikačnej úrovni dva cudzie jazyky.

1. Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)

Škola umožní všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecnovzdelávacích predmetoch.

Výchovno – vzdelávaciu činnosť smeruje k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy.

Škola dá šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa vlastných schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech.

Veľký dôraz sa bude klásť na dosiahnutie vysokej gramotnosti v oblasti IKT.

Zabezpečuje prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov.

Podporuje komunikatívnosť, flexibilitu a tvorivosť žiakov. Naučí ich pracovať s informáciami a vedieť prezentovať svoju prácu.

Formuje u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie.

Vychováva žiakov v duchu humanistických princípov.

V spolupráci s rodičmi žiakov vychováva pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.

Ďalšie ciele:

- zaviesť nové formy a metódy práce,
- motivovať učiteľov k ich profesijnému a odbornému rastu,
- pozdvihnúť u pedagógov ich sociálne sebavedomie,
- podporovať talenty, osobnosť a záujmy každého žiaka.

2. Zameranie školy a stupeň vzdelania

Naša škola je výchovno – vzdelávacia ustanovizeň, ktorá poskytuje základné vzdelanie žiakom od šiestich do pätnástich rokov. Má vytvorené personálne a materiálne – priestorové podmienky pre výchovu a vzdelávanie všetkých žiakov, aj pre žiakov so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami. Naša škola poskytuje žiakom primárne vzdelanie ISCED 1 a nižšie sekundárne vzdelanie ISCED 2.

V škole pracujú pedagogickí pracovníci s rôznym odborným zameraním a s rôznymi skúsenosťami. S výnimkou niektorých predmetov, ktoré sa nevyučujú na 100% odborne, ponúkame odborné

vyučovanie. Pedagógovia, ktorí učia neodborne však vychádzajú z dlhodobej praxe a hlbokých skúseností. Na veľmi dobrej úrovni prebieha vyučovanie dominantných predmetov (Slovenský jazyk, Anglický jazyk, Ruský jazyk, Matematika, Geografia, Dejepis, Informatika, Biológia, Chémia). Výchovné predmety taktiež nezaostávajú, ale sčasti musia byť vyučované aj neodborne. Nie celkom vhodné sú podmienky na vyučovanie telesnej výchovy, konkrétne atletiky. V škole absentuje atletický areál. Na druhej strane máme veľkú telocvičňu. Tento problém sa snažíme riešiť alternatívne, zaradením nových netradičných disciplín do vyučovania telesnej výchovy. Škola má priemerný žiacky potenciál a spoluprácu s rodičmi, vzhľadom na vysoký počet žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Z uvedenej charakteristiky, vychádzajúc z motta školského vzdelávacieho programu a cieľov školského vzdelávacieho programu odvodzujeme aj zameranie našej školy :

1. Poskytnúť základné vzdelanie, podľa požiadaviek Ústavy, Štátneho vzdelávacieho programu a štandardov vo všetkých predmetoch.
2. V rámci dotácie hodín uprednostniť Slovenský jazyk, Matematiku, Informatiku a Techniku.
3. Od siedmeho ročníka zaviesť povinné vyučovanie dvoch cudzích jazykov. Žiakom ponúkame ako druhý jazyk – ruský. Záujem o vyučovanie ruského jazyka sa bude zisťovať na konci 6. ročníka formou informovaného súhlasu zákonných zástupcov žiakov. V prípade, že záujem o vyučovanie druhého cudzieho jazyka prejaví menej ako 50% žiakov triedy, škola ponúkne záujemcom vyučovanie ruského jazyka formou záujmového vzdelávania. Disponibilné hodiny škola doplní posilnením profilových predmetov školy.
4. Zameriť pozornosť na zdravý telesný vývin žiakov.
5. Naďalej budovať v škole pohodu a rodinnú atmosféru

3. Profil absolventa

Absolvent našej školy by mal mať všetky vedomosti a zručnosti, ktoré požadujú učebné štandardy jednotlivých predmetov. Podľa individuálnych potrieb žiakov, by mal mať v oblasti svojho záujmu nadpriemerné vedomosti a zručnosti. Získané vedomosti bude vedieť aplikovať v praxi. Mal by byť schopný získavať, triediť a pracovať s informáciami. Mal by mať vlastný názor vedieť ho zmysluplne prezentovať a obhájiť ho. Mal by vedieť odhadnúť svoje možnosti, nájsť si svoj životný priestor a uplatniť sa v praxi. Vie sa asertívne správať a ovláda všetky potrebné komunikačné zručnosti, ktoré vedú k dobrým medziľudským vzťahom. Chápe zmysel aktívneho pohybu a stará sa o svoje fyzické a duševné zdravie.

Absolvent primárneho vzdelávania má **osvojené tieto kľúčové spôsobilosti:**

a) **sociálne komunikačné spôsobilosti**

- vyjadruje sa súvisle, kultivovane písomnou aj ústnou formou, primeranou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať a vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumie rôznym typom textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky medzisobnej komunikácie,
- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a preukazuje záujem o primeranú formu medzikultúrnej komunikácie,
- rozumie najzákladnejším slovným spojeniam v anglickom jazyku a dokáže ich používať;

b) *spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia*

- používať základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách,
- rozvíja si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov,

c) *spôsobilosť v oblasti informačnej a komunikačnej technológie*

- žiak vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií, vie používať kreslenie a písanie na počítači, dokáže komunikovať pomocou elektronických médií,
- uvedomuje si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- rozumie príležitostiam a možným rizikám, ktoré sú spojené s využívaním internetu a mobilných telefónov,

d) *spôsobilosť učiť sa učiť*

- získava schopnosť sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- efektívne si osvojuje poznatky a študijné návyky, hodnotí svoj pokrok,
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,

e) *spôsobilosť riešiť problémy*

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, vie rozoznať ozajstný problém,
- premýšľa o jeho príčinách a navrhne riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným spôsobom,

f) *osobné, sociálne a občianske spôsobilosti*

- vytvára si pozitívny sebaobraz, ktorý podporuje žiacku sebadôveru a sebarozvoj,
- uvedomuje si vlastné potreby a aktívne využíva svoje možnosti,
- uvedomuje si svoje silné a slabé stránky ako svoje možnosti rozvoja,
- kontroluje vlastné konanie a vie odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si svoje práva a povinnosti a aktívne ich realizuje,
- účinne spolupracuje v skupine, podieľa sa na vytváraní triednych a celoškolských pravidiel, je zodpovedný a dodržiava dohody,
- podieľa sa na vytváraní podporujúcej a motivujúcej sociálno-emočnej klímy v triede a dobrých medziľudských vzťahoch,

g) *spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry*

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- pozná základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám, sociálnym pozíciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

Absolvent primárneho vzdelávania v našej škole bude pripravený na nižšie sekundárne vzdelávanie . Bude pripravený na prácu v tíme, na projektové vyučovanie, na získavanie vedomostí a informácií prostredníctvom moderných informačno – komunikačných technológií.

Profil absolventa – vzdelanostný model nižšieho sekundárneho stupňa, je založený na kľúčových spôsobilostiach (kompetenciách), ktoré zahŕňujú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa a porozumieť si, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať – zjednodušene ide o spôsobilosť uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote.

Absolvent nižšieho sekundárneho vzdelávania má *osvojené tieto kľúčové spôsobilosti*:

a) spôsobilosti k celoživotnému učeniu sa

- je schopný využívať osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky,
- dokáže uplatniť získané znalosti a spôsobilosti v rozličných životných situáciách,
- dosiahol základnú úroveň motivácie k celoživotnému učeniu sa,

b) sociálne komunikačné zručnosti

- dokáže využívať všetky dostupné formy sociálnej komunikácie,
- ovláda slovnú zásobu v primeranej škále sociálnych a kultúrnych súvislostí v zvolenom cudzom jazyku
 - tak, že je schopný na primeranej úrovni rozumieť hovorenému slovu, dokáže sa uplatniť v osobnej konverzácii, porozumieť textom,
- uplatňuje komunikáciu smerujúcu k vytváraniu dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi
 - a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a uplatňuje primeranú formu medzikultúrnej komunikácie,

c) spôsobilosť riešiť problémy

- má osvojené schopnosti a vedomosti na riešenie problémov s využitím znalostí a schopností získaných v rámci základného vzdelania, uplatňuje základné logické operácie,
- je schopný kriticky myslieť pri hľadaní riešenia, obhájiť si svoje rozhodnutie, je si vedomý svojej zodpovednosti za riešenie problémov a užitočnosti poučenia sa z vlastných chýb a chýb iných,

d) spôsobilosti občianske

- chápe význam a podstatu legislatívnych zákonov a spoločenských noriem, je si vedomý svojich práv a povinností v škole i mimo nej, rešpektuje práva ostatných ľudí, pozná a váži si naše kultúrne – historické tradície a dedičstvo,
- chápe základné ekologické a environmentálne súvislosti a rozhoduje sa v záujme ochrany zdravia jednotlivca i spoločnosti,
- je pripravený zaujímať sa o dianie a riešenie problémov v spoločnosti,

e) spôsobilosti sociálne a personálne

- dokáže spolupracovať v skupine a akceptuje pravidlá práce v tíme, chápe a dokáže prebrať svoju zodpovednosť a spoluzodpovednosť za výsledky spoločnej práce,
- dokáže sa primerane zapojiť do diskusie, pričom rešpektuje aj iné názory,
- dokáže zvládať svoje vlastné pocity, chápe ich podstatu, vie do určitej miery regulovať svoje správanie,

f) spôsobilosti vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže pomenovať a orientovať sa v umeleckých druhoch a štýloch, používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky, cení si a rešpektuje rôzne prejavy umenia,
- vie oceniť kultúrne dedičstvo a historické tradície,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),

g) *spôsobilosť uplatňovať základy matematického myslenia a základné schopnosti poznávania v oblasti vedy a techniky*

- rozvíja a používa matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a schopnosť (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),

h) *digitálna spôsobilosť*

- rozvíja spôsobilosti založené na základných zručnostiach v oblasti IKT
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
- vytvára jednoduché tabuľky a grafy,
- využíva zručnosti pri kreslení v grafickom prostredí a spracovávaní grafických informácií,
- prostredníctvom didaktických hier, edukačných prostredí a encyklopédií využíva IKT v iných predmetoch.

Absolvent nižšieho sekundárneho vzdelávania bude schopný samostatne vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií, bude mať osvojené metódy štúdia a práce s informáciami. Dokáže pracovať v tíme, cieľavedome sa podieľať na dosiahnutí cieľa skupiny, vytvárať dobré medziľudské vzťahy, vedieť prijímať víťazstvá i prehry, bude schopný starať sa o svoje fyzické i psychické zdravie.

Po získaní nižšieho sekundárneho vzdelania na našej škole môže absolvent našej školy pokračovať v štúdiu na ktorejkoľvek škole poskytujúcej vyššie sekundárne vzdelanie.

Absolvent našej školy bude samostatný, zodpovedný, primerane sebavedomý, motivovaný k úspechu. Svojím správaním a výsledkami bude robiť dobré meno našej škole.

3. Pedagogické stratégie

Stratégia vyučovania sa bude niesť v dvoch základných rovinách. Štandardné metódy vyučovania : monológ, diskusia, frontálne vyučovanie, práca s literatúrou, individuálny prístup. Zámerom školy je v súvislosti s požiadavkami štátneho vzdelávacieho programu implementovať do vyučovania a výchovy nové metódy a formy práce, ktoré budú rozvíjať kľúčové kompetencie : integrované tematické vyučovanie, vyučovacie bloky, projektové vyučovanie, problémové vyučovanie, brainstorming, samostatná práca a jej následná prezentácia, vyučovanie v rôznom prostredí, využívanie IKT vo vyučovaní, podpora individuálnych schopností, rozvoj tvorivého myslenia, podpora samostatného myslenia.

Budeme sa snažiť dôsledne vychádzať z potrieb žiakov a motivovať ich do učenia pestrými formami výučby. Chceme si všimáť ich talent v jednotlivých oblastiach a rozvíjať ho do maximálnej možnej miery. Viac budeme preferovať samostatnú prácu žiakov a ich cieľavedomé zvládanie učiva.

Dôležitým odporúčaním do budúcnosti je pre nás potreba orientácie na pozitívne hodnotenie žiakov, najmä slaboprospeievajúcich, pre zvýšenie vnútornej motivácie.

Dôležitou súčasťou výchovno – vzdelávacieho procesu sú aj športové aktivity (plavecký a lyžiarsky výcvik, účasť na športových súťažiach a olympiádach, organizovanie a účasť na rôznych športových súťažiach), účelové kurzy, výchovné aktivity (týždeň boja proti drogám, športový deň, spolupráca s Unicef).

Na vyučovaní niektorých predmetov (napr. Náboženská výchova, Etická výchova) sa žiaci delia resp. spájajú podľa učebných plánov.

4. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Škola nemá ideálne podmienky, absentuje školský psychológ, pre výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Aj napriek tomu sa v škole vyučujú žiaci s mentálnym handicapom a vývinovými poruchami učenia. Snažíme sa v rámci našich možností vytvoriť pre ich výchovu a vzdelávanie čo najlepšie podmienky.

Individuálny výchovno – vzdelávací program pre začlenených žiakov, zväčša žiakov s vývinovými poruchami učenia, vypracováva triedny učiteľ v spolupráci s vyučujúcimi jednotlivých predmetov, školským výchovným poradcom a pedagogickopsychologickou poradňou.

Žiakov umiestňujeme do kmeňových tried. Títo žiaci sa plnohodnotne zúčastňujú výchovno-vzdelávacieho procesu okrem nevyhnutných obmedzení a ich začlenenie medzi ostatných žiakov im pomáha prekonať ich znevýhodnenie.

Od 1.9.2014 sa žiaci s mentálnym postihnutím vzdelávajú nielen v integrácii ale aj v špeciálnych triedach, podľa príslušného vzdelávacieho programu pre žiakov so zdravotným znevýhodnením. Toto umožňuje počas vyučovania zadávať žiakom úlohy podporujúce vzájomnú spoluprácu a pomoc, zaraďovať kooperatívne vyučovanie, relaxačné prestávky, rozvíjať sebahodnotenie žiakov, využívať slovné hodnotenie, rozvíjať kompetencie v oblasti digitálnej gramotnosti. Škola má vypracovaný ŠkVP pre žiakov s mentálnym postihnutím.

Začlenenie prierezových tém

Súčasťou obsahu vzdelávania na úrovni primárneho i nižšieho sekundárneho vzdelávania sú prierezové tematiky, ktoré sa prelínajú cez vzdelávacie oblasti. Prierezové témy realizujeme viacerými formami – ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných učebných predmetov, ako formu projektu (v rozsahu počtu hodín, ktoré sú pridelené téme) alebo ako kurz. Nevyhnutnou podmienkou účinnosti prierezovej tematiky je použitie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód.

V primárnom vzdelávaní majú prierezový charakter nasledujúce témy: **Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Enviromentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Regionálna výchova a ľudová kultúra, Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke a Ochrana života a zdravia, Finančná gramotnosť.**

V rámci nižšieho stredného vzdelávania majú prierezový charakter tieto témy: **Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Environmentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Ochrana života a zdravia, Finančná gramotnosť.**

Prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu a uvedené sú v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

Osobnostný a sociálny rozvoj

rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakovi základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú. Aby žiak získal kvalitné vzdelanie, k tomu je potrebné, aby si už od primárneho vzdelávania rozvíjal sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvdelávanie. V tejto súvislosti je potrebné, aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, podporovať u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno – patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok), získaval a udržal si osobnostnú integritu, pestoval harmonické medziludské vzťahy, rozvíjal sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu. V tejto prierezovej tematike sa uplatňuje aj vzdelávanie k ľudským právam.

Téma sa prelína všetkými obsahovými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Najviac priestoru má v predmete etická výchova a občianska náuka. Témy realizujeme prakticky, prostredníctvom modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.

Ľudské práva a slušné správanie

Termín: 1x počas školského roka - február

Forma: Poznám svoje práva? /kvíz/

Spôsob realizácie: táto prierezová téma bude súčasťou prípravy žiakov na poznávanie a využívanie svojich ľudských práv. Poukáže na dôležitosť slušného správania v živote človeka.

Každoročne pripravujeme rôzne akcie pri príležitosti významných dní ako Európsky týždeň boja proti drogám, Svetový deň bez tabaku, Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog a obchodovaniu s drogami, ktoré sú súčasťou plánu práce školy.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov stupni je príprava na zodpovedné medziľudské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

Téma ma najviac priestoru v predmete prírodoveda, biológia a občianska náuka. Témy realizujeme prakticky, prostredníctvom modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód. Zároveň sú v pláne práce školy zahrnuté akcie, pripravované v spolupráci s CPPP a P, RÚVZ.

Environmentálna výchova

Environmentálna výchova umožňuje žiakovi získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia dôležitého pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia, kde sú prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval základné pravidlá pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznal a vyhodnotil zmeny v prírode a vo svojom okolí;
- poznal možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia, podieľal sa na aktivitách školy smerujúcich k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia;
- získal informácie o zásahoch človeka do životného prostredia a vyhodnotil ich dôsledky v lokálnych a globálnych súvislostiach;
- rozlišoval technológie a výrobky šetrné k životnému prostrediu;
- šetrne sa správal k prírodným zdrojom;

- aktívne sa podieľal na eliminácii znečistenia životného prostredia.

Týždeň zdravej školy, Deň Zeme

Termín: počas celého školského roka

Forma: projektové a zážitkové vyučovanie

Spôsob realizácie: táto prierezová téma sa prelína všetkými predmetmi. Cieľom je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú pre nich vhodné a im primerané – chrániť rastliny, zvieratá, mať k nim kladný vzťah, chrániť životné prostredie. Nadobudnuté vedomosti a zručnosti preukážu žiaci počas školských akcií - Týždeň zdravej školy a Deň Zeme.

Mediálna výchova

Výučba mediálnej výchovy na základných školách má prispieť k tomu, aby žiaci lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovnovzdelávaciu a mravnú. Médiá (televízia, film a video, printové médiá, auditívne médiá, „nové“ elektronické médiá, multimediálne služby...) možno charakterizovať ako technológie, ktoré sprostredkujú komunikáciu na osobnej (interpersonálnej) i celospoločenskej (masová komunikácia) úrovni. Ovplyvňujú spoločnosť, ktorej sú súčasťou, i jednotlivcov najrôznejším spôsobom (od krátkodobých účinkov po dlhodobé, od pozitívnych po negatívne), ale nikdy nie izolovane.

Cieľom výučby na školách je podnietiť reflexiu žiakov nad mediálnymi obsahmi, sproblematizovať, zvýšiť ich citlivosť na využívanie určitých obsahov (najmä s nadmerným a neprimeraným výskytom násillia, sexuality, či inými obsahmi nerešpektujúcimi ochranu ľudskej dôstojnosti...). Podstatou mediálnej gramotnosti, ktorú významne rozvíja mediálna výchova je aby žiaci pochopili ,že:

- Sociálne prostredie, v ktorom sa pohybujeme , je neustále zaplňvané mediálnymi produktmi, ktoré sa podieľajú na formovaní našich predstáv o svete (napríklad tým, že zahmlievajú hranicu medzi realitou a fantáziou) – sú aktívnym faktorom konštruovania spoločensky akceptovanej reality, v ktorej sa pohybujeme.
- Správy nie sú verným odrazom skutočných udalostí, ale reprodukciou, ktorú vytvárajú médiá a novinári, ktorí sú sami predmetom ďalších vplyvov a obmedzení.
- Na trhu existuje obrovská ponuka výrobkov, ktoré sa od seba líšia veľmi málo, preto je úlohou reklamy vytvoriť ilúziu, že rozdiely medzi výrobkami sú veľké a že výrobky môžu riešiť naše problémy.
- Mediálne organizácie sú ekonomické podniky, ktoré obchodujú s predpokladanou pozornosťou svojich príjemcov a majú rastúci vplyv na spoločnosť a navzájom sa ovplyvňujú.
- V skupinách príjemcov sa formujú zdieľané predstavy o tom, ako majú jednotlivé mediálne produkty vyzeráť, a tieto predstavy pomáhajú mediálne produkty interpretovať a dodávať im zmysel.
- Významy, ktoré mediálne produkty ponúkajú , si príjemcovia zamieňajú za hodnoty, ktoré majú podľa ich predstáv spoločenskú platnosť.

Ciele mediálnej výchovy

Za primárnym cieľom, ktorým je naučiť žiakov kompetentne zaobchádzať s médiami, stoja mnohé ďalšie (sekundárne) ciele:

Na kognitívnej úrovni ide o rozvoj vedomostí a schopností žiakov:

- poznať jednotlivé druhy médií, ich funkcie, vývoj, odlišnosti, spoločenské, ekonomické, technicko-technologické, organizačné a profesijné aspekty ich fungovania
- poznať typy mediálnych produktov a proces ich vzniku
- chápať a kriticky posudzovať mediálne spracovanú a znázorňovanú realitu, používané mediálne výrazové prostriedky a spôsoby usporiadania mediálnych produktov
- diferencovane využívať médiá a ich produkty podľa kvality plnenia ich funkcií (najmä informačnej, mravnej, výchovno-vzdelávacej a zábavnej) a uspokojovania vlastných potrieb

Na úrovni psychomotorickej ide o rozvoj zručností žiakov:

- aktívne využívať médiá v procese komunikácie
- produkovať vlastné mediálne príspevky využívajúc svoj kreatívny potenciál
- obsluhovať technické zariadenia a nové technológie médií
- kooperovať s inými mediálnymi tvorcami v procese komunikácie

Na úrovni afektívnej ide o rozvoj schopností a postojov žiakov:

- zaujímať kladný postoj k mediálnym produktom, ktoré poskytujú pozitívne hodnotové orientácie pre život človeka a vyberať si takéto pre svoj konzum
- odmietat' mediálne obsahy, ktoré odporujú etickým normám, prinášajú deformovaný pohľad na hodnoty a ohrozujú či škodia jeho osobnostnému vývinu. (predovšetkým nerešpektujú právo človeka na ochranu jeho intimity, propagujú násilie ako normálnu a akceptovateľnú formu riešenia medziľudských a spoločenských konfliktov),
- snažiť sa zodpovedným prístupom eliminovať negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť
- dokázať prehodnocovať svoj vzťah k médiám, reflektovať svoje návyky využívania médií, korigovať ich, nahradiť vlastný mediálny konzum alternatívnou zmysluplnou činnosťou (stretnutia s priateľmi, výlety do prírody, športová činnosť, hobby...)

Metódy a formy práce

Úlohou učiteľa je podnecovať žiakovo samostatné kritické usudzovanie vo vzťahu k médiám a ich produktom, pričom žiakovi poskytne orientácie, ktoré usmernia tento proces. Rozvoj myšlienkových činností žiakov, kde významné miesto zaujíma reflexia, analýza, syntéza, indukcia, dedukcia, hodnotiace myslenie, nájde svoje vyjadrenie v konkrétnych úkonoch: selekcii (prijímanie resp. odmietnutie konkrétnych mediálnych obsahov, či médií).

Učiteľ by mal žiakom vytvoriť priestor pre vyjadrenie vlastných zážitkov, skúseností s využívaním a recipovaním médií a ich obsahov - poznať žiakovu "mediálnu biografiu" by malo byť východiskom akéhokoľvek pedagogického snaženia.

Učiteľ by sa mal snažiť priblížiť mysleniu žiakov a odhaliť spôsoby ako žiaci zaobchádzajú s mediálne prezentovanými významami; vytvoriť na hodinách situácie, kde žiaci budú konfrontovaní s mediálnymi obsahmi, ktoré sú blízke ich realite, budú môcť vyjadrovať svoje skúsenosti, záujmy, potreby a budú môcť vzájomne o svojich názoroch, pocitoch a postojoch komunikovať. Navodenie takejto učebnej klímy je východiskom, aby sa naučili uvedomelejšie vnímať médiá vo vzťahu k vlastnému životu, chápať a predvídať mediálne skutočné, ale i potenciálne vplyvy na vlastnú osobnosť.

Z metód práce so žiakmi sa odporúčajú najmä:

- vizuálna a akustická demonštrácia,

- analýza mediálnych produktov (špeciálne miesto zaujíma obrazová analýza pre rozvíjanie vizuálnej kompetencie ako schopnosti porozumieť vizuálnym zobrazeniam a mediálnym významom kódovaným vo vizuálnych symboloch),
- syntetická metóda,
- metóda tvorby modelových situácií,
- dramatizácia,
- metódy heuristického charakteru (dialogické a problémové metódy),
- praktická metóda (návrik zručností)

Realizácia mediálnej výchovy

Mediálna výchova na našej škole je realizovaná na prvom i druhom stupni **integráciou v základných vyučovacích predmetoch**. Prierezová téma sa uplatňuje hlavne v predmetoch etická výchova, občianska náuka, informatická výchova, informatika, slovenský jazyk, cudzie jazyky. Pri plánovaní začlenenia jednotlivých tém do konkrétnych vyučovacích predmetov je nutná spolupráca všetkých pedagógov vyučujúcich v danom ročníku.

ISCED 1

Pre žiakov primárneho vzdelávania sme navrhli témy, ktoré sú im blízke a prostredníctvom ktorých získajú elementárne poznatky o delení a funkcii médií.

Na prvom stupni témy nie sú rozpracované pre jednotlivé ročníky, ale pre celé primárne vzdelávanie. Učiteľ si vyberá z daných tém a integruje ich do základných vyučovacích predmetov.

V priebehu školského roka žiaci pracujú nad dlhodobými projektami:

1. Vytvárame plagáty

- spropagovať jednotlivé školské akcie
- vytvoriť plagáty so správnymi informáciami
- rozlišovať informácie na rôznych typoch plagátov / letákov/

T: priebežne

Z: vyučujúci VYV, triedny učitelia

Mediálna výchova 1. – 4. ročník

Vyučovacie predmety do ktorých je možné vybrané témy implementovať:		Slovenský jazyk, Anglický jazyk, Výtvarná výchova, Hudobná výchova, Matematika, Informatika, Etická výchova, Prírodoveda, Vlastiveda
Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Základné druhy médií	Tlačené, elektronické, digitálne.	- žiak vie rozdeliť média na tlačené (kniha, noviny, časopisy), elektronické (rozhlas, televízia, film, internet) a digitálne (CD-ROM, DVD)
Mediálna mapa	Aké média sa nachádzajú v tvojej izbe, v dome	- žiak vie určiť médiá, s ktorými prichádza do styku
Môj deň s médiami	Reflexia vlastného mediálneho konzumu	- žiak sa zamýšľa nad významom médií vo vlastnom živote, nad dôvodmi ich využívania a uvedomuje si miesto médií v jeho voľnom čase
Práca s médiami	- Vyhľadanie informácií - Hodnotenie a porovnávanie textov, informácií	- žiak ovláda činnosti spojené so získavaním, interpretáciou a hodnotením informácií, založené na analýze, porovnávaní a hodnotení mediálnych textov
Zahrajme sa	- Hlásateľ/ka - Moderátor/ka, redaktor/ka - Komentátor /ka - Novinár/ka, fotograf/ka....	- žiak vie kde pracuje hlásateľ, moderátor, redaktor, komentátor, novinár, fotograf a má elementárne poznatky o ich práci - žiak si prostredníctvom hrania rolí vyskúša prácu uvedených profesií a po vzhliadnutí video záznamu vie svoj výkon kriticky zhodnotiť
Násilie v médiách	Čo pozerám?	- žiak zaujíma negatívny postoj k mediálnym obsahom, ktoré škodia jeho osobnostnému vývinu a má pozitívny postoj k mediálnym obsahom, ktoré poskytujú pozitívne hodnotové orientácie pre život človeka
Rozprávka	- V tlačených médiách - V elektronických médiách - V digitálnych médiách	- žiak hodnotí formálnu a obsahovú stránku rozprávky a chápe jej poslanstvo - žiak vie porovnať spracovanie rovnakej rozprávky vo viacerých médiách (spoločné a odlišné znaky)

Rozprávkový hrdina	● <i>Realita - fantázia</i>	- žiak rozlišuje medzi mediálne zobrazovanou fantáziou a realitou - žiak vie rozoznať reálne a nereálne konanie rozprávkových hrdinov - žiak vie kriticky zhodnotiť správanie rozprávkových hrdinov
Reklama	● <i>Reklama v TV, reklamný plagát, leták.</i> ● <i>Tvorba reklamného plagátu</i>	- žiak dokáže vyjadriť svoj vzťah k reklame a jej vplyv na vlastné správanie - dokáže vytvoriť reklamný plagát, leták a pod.
Hudba a médiá	● <i>Hudba a ja</i>	- žiak si uvedomuje úlohu hudby v médiách a v jeho živote
Počítačové hry	● <i>Počítačové hry – násilie v hrách</i>	- žiak si vyberá z produktov počítačových programov určených pre deti podľa kvality ich obsahu v súlade s vlastným osobnostným prínosom
Internet	● <i>Internet ako zdroj informácií, jeho výhody, nevýhody, možnosti využitia</i>	- žiak chápe podstatu Internetu ako informačného a vzdelávacieho média, - žiak si uvedomuje nebezpečenstvo Internetu

ISCED 2

Na druhom stupni základnej školy je možnosť širšieho výberu tém. Cieľom mediálnej výchovy je, aby žiaci získali konkrétne poznatky o delení, histórii, funkcii, vplyvu, fungovaní,... jednotlivých médií. Na druhom stupni sú témy viac rozpracované, čím sa zabezpečí podrobnejšie oboznámenie s jednotlivými médiami a ich vplyvom na život človeka.

V priebehu školského roka žiaci pracujú nad dlhodobými projektami:

1. Tvoríme školský časopis

- vytvoriť školský časopis
- vytvoriť vlastný redakčný tím.
- vyhotoviť vlastný titul, výtlačok školského časopisu

T: priebežne

Z: Molnarová, Petrovčík, Kornúc

2. Zrodila sa hviezda

- pátranie po talentoch školy,
- vytvoriť kultúrny program a odprezentovať ho

T: priebežne

Z: Balintová, Viňanská

Mediálna výchova 5. – 9. ročník

Vyučovacie predmety do ktorých je možné vybrané témy implementovať:			Slovenský jazyk, Anglický jazyk, Ruský jazyk, Dejepis, Geografia, Občianska náuka, Výtvarná výchova, Hudobná výchova, Matematika, Informatika, Etická výchova
Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	
Médiá v kontexte histórie	Krátky prierez vývojom jednotlivých druhov médií až po ich dnešnú podobu	- disponovať základným prehľadom o jednotlivých druhoch médií v historickom kontexte (tlačené, elektronické, digitálne médiá) - chápať význam kníhtlače pre rozvoj tlačených médií – kníh, novín, časopisov - popísať základné princípy, na ktorých funguje film (premietanie), televízia a rozhlas (médiá s vysielaným signálom) a zároveň si uvedomovať ich význam v modernej spoločnosti a to najmä televízie - rozlišovať jednotlivé druhy obrazových, zvukových a zvukovo-obrazových médií - nosičov a registrovať kvalitatívne rozdiely medzi nimi (napr. gramoplatňa – magnetofónová kazeta – zvukové CD) - chápať revolučné možnosti digitálnych médií v porovnaní s ostatnými médiami.	
Základné druhy médií a ich význam	Periodická tlač (noviny, časopisy), televízia, rozhlas, multimédiá a ich význam pre človeka i spoločnosť.	- definovať základné druhy médií: tlačené - printové (kniha, noviny, časopisy), elektronické (rozhlas, televízia, film) a digitálne (CD-ROM, DVD) - rozlišovať a porovnávať, ako masové médiá: noviny, časopisy, rozhlas, televízia a internet plnia funkcie: a to informatívnu, výchovno-vzdelávaciu a zábavnú - rozlišovať medzi získavaním „pozitívneho“ a „negatívneho“ z médií - vnímať zábavu nielen ako základnú funkciu médií, ale aj spôsob, ktorým nám médiá môžu „kradnúť čas“ - diferencovať médiá podľa veľkosti publika, ktorému mediálne obsahy ponúkajú.	

Moja mediálna biografia	● Zmapovať médiá, s ktorými prichádzam do styku: <i>Noviny (denníky ,časopisy) Rozhlasové stanice, Televízne stanice (názov, konkrétne relácie), Internet (čo robím na internete, aké obsahy, vyhľadávam, ako často a v akom rozsahu mám prístup k internetu), Video (požičiavanie DVD)</i>	- uvedomiť si úlohu médií, vlastné potreby aj motiváciu pre ich využívanie - posudzovať ponuku médií diferencovane s ohľadom na prínos, ktorý môže získať využívaním médií - uvedomiť si súvislosť medzi rôznymi aktivitami voľného času a časom stráveným využívaním médií v smere prehodnotenia prístupu k médiám. - identifikovať médiá, s ktorými prišiel do styku v rámci osobnej histórie - charakterizovať jednotlivé typy médií z hľadiska frekvencie (ako často sa s nimi žiak dostáva do kontaktu), periodicity (aká je periodicitá daných médií).
Druhy programov pre deti a mládež v televízii	● <i>Výchovno-vzdelávacie programy vo verejno-právnej a komerčnej televízii.</i> ● <i>Rozdiely medzi verejno- právnymi a komerčnými televíziami.</i> ● <i>Typy programov sledované žiakmi a ich motivácia.</i> ● <i>Deti a mládež ako diváci.</i>	- pozná širokú paletu druhov televíznych programov pre deti a mládež, - uvedomuje si, aké sú rozdiely medzi ponukami verejno-právnej a komerčnej televízie pre deti a mládež, čo sa týka ich množstva i kvality, - prehodnocuje svoje sledovanie televíznych programov a začína viac sledovať druhy programov, ktoré sú určené pre jeho vekovú kategóriu, - uvedomuje si prínos najmä výchovno-vzdelávacích programov pre jeho osobnostný vývin a viac ich sleduje, - dokáže spraviť anketu medzi spolužiakmi o najobľúbenejších televíznych programoch, - dokáže sformulovať e-mail ako ohlas na detskú reláciu do televízie.
Hrdina z filmu, osobnosť televíznej obrazovky - môj vzor a idol.	● <i>Mediálne ponúknuté identifikačné vzory (v role herca, moderátora) a reálne vzory.</i> ● <i>Aké vlastnosti má ideálny mediálny hrdina?</i>	- Žiak zaujíma hodnotiaci postoj k prezentovaným identifikačným vzorom vo filme a televízii. - Žiak posudzuje správanie mediálnych hrdinov v kontexte deja podľa etických kritérií. - Žiak si uvedomuje, že kritériom pre výber filmu, televízneho programu nie je len prítomnosť obľúbeného herca, ale vzory správania filmovej postavy. - Žiak reflektuje ako vplývajú programy s obľúbenými hercami na jeho správanie. - Žiak nahrádza mediálne vzory vzormi zo skutočnosti.

Médiá a fiktívne násilie	• <i>Formy mediálneho násilia.</i> • <i>Účinky fiktívneho mediálneho násilia na človeka</i>	- charakterizovať mediálne násilie, rozlišovať medzi mediálne zobrazovaným fiktívnym násilím a mediálne zobrazovaným reálnym násilím - charakterizovať žánrové špecifiká (vzorce) hororu, akčného filmu, kriminálneho filmu (1.-3. vyuč. hodina) z pohľadu výskytu násilia - identifikovať mediálne násilie a jeho formy v mediálnych produktoch - hodnotiť mediálne násilie ako problematický obsah a odhaľovať jeho negatívne účinky na ľudí a zvlášť svoju osobnosť - uplatniť znalosti o účinkoch mediálne prezentovaného násilia a hodnotové postoje k mediálnemu násiliu v regulácii svojho konzumu mediálneho násilia
Reklama všade okolo nás. Moje skúsenosti s reklamou	• <i>Druhy reklamných komunikátov: televízny a rozhlasový spot, reklamný plagát, billboard, leták.</i> • <i>Ako sa reklama líši od iných druhov informácií.</i> • <i>Reklama a jej vplyv na spotrebiteľské správanie detí.</i> • <i>Čo som si kúpil pod vplyvom reklamy?</i>	- charakterizovať, čoho sa reklama týka – produktov, služieb a myšlienok (ideí), - uviesť príklady reklám produktov, služieb a myšlienok a charakterizovať rozdiel, - pomenovať a vysvetliť základné funkcie reklamy – informovať, vytvoriť vzťah k ponuke a ovplyvniť správanie, - vymenovať základné druhy reklamy – tlačaná, audiálna, audiovizuálna - vedieť charakterizovať reklamu v tlači, rozhlase, televízii - vedieť opísať, ako reklama pôsobí – upútanie pozornosti, vyvolanie záujmu, túžby a rozhodovanie, - reflektuje svoj vzťah k reklame a vplyv reklamy na vlastné správanie.
Ako sa stať hudobnou hviezdou?	• <i>Úloha médií pri vytváraní hudobných hviezd.</i> • <i>Súťažné televízne relácie typu PopStar, Slovensko hľadá SuperStar.</i> • <i>Mediálne prezentované vzory</i>	- Žiak si uvedomuje úlohu médií, hudobných vydavateľstiev, produkčných firiem pri tvorbe hudobných hviezd. - Žiak rozpoznáva neetické prvky v programoch zameraných na tvorbu hudobných hviezd - Žiak si uvedomuje dôsledky mediálne vyrobenej slávy na život človeka.

Hudobné videoklipy a prezentované hodnoty	• <i>Hudobné relácie vo verejno-právnej a komerčných televíziách aj z pohľadu konzumu žiakov.</i> • <i>Ponuky vzorov správania v hudobných videonahrávkach.</i> • <i>Symbolické reprezentácie kultúry mladých, štýlu života vo videoklipoch.</i>	- rozoznávať a kriticky hodnotiť mediálne prezentované vzory správania vo videoklipoch, - rozoznávať hodnoty komunikované v hudobných videoklipoch a dokázať ich odlišovať od pseudohodnôt, - zaujímať negatívny postoj k povrchno zobrazovanému životnému štýlu človeka vo videoklipoch.
Profesia novinár. Práca redaktora a reportéra v novinách	• <i>Čo robí novinár v denníku, časopise, v televízii, v rozhlas?</i> • <i>Porovnanie práce redaktora v rozhlas, televízii a tlačných médiách.</i> • <i>Aké predpoklady musí spĺňať človek, ktorý chce byť dobrý žurnalista</i>	- charakterizovať náplň tvorivej fázy novinárskej práce v rôznych typoch médií - zaujať postoj k novinárskej profesii z hľadiska jej náročnosti - analyzovať a hodnotiť prácu moderátora a reaktora – reportéra v televízii
Ako vznikajú a distribuujú sa noviny a časopisy?	• <i>Pohľad do organizácie práce v novinách a časopisoch.</i> • <i>Profesie, ktoré sa podieľajú na príprave a distribúcií periodickej tlače</i>	- opísať fázy prípravy, tvorby, tlače a distribúcie novín a periodík - charakterizovať pracovné činnosti profesií spojených s prípravou, tvorbou, tlačou a distribúciou novín a časopisov - uvedené ciele sú súčasťou dlhodobého cieľa: naučiť žiaka, aby porozumel základným odlišnostiam medzi jednotlivými médiami, užíval ich stránky pozitívne a vedel sa chrániť
Život človeka s médiami	• <i>Moc médií a ich účinky na človeka.</i> • <i>Pozitívne a negatívne mediálne vplyvy na jedinca a spoločnosť.</i>	- rozpoznať oblasti vplyvu médií na človeka, špeciálne na vlastné prežívanie a správanie - vymenovať pozitívne a negatívne príklady vplyvu médií na ľudí - rozlišovať medzi pozitívnymi a negatívnymi vplyvmi médií na vlastnú osobnosť

Jedna udalosť spracovaná rôznym spôsobom v rôznych médiách	● <i>Rovnaká téma spracovaná ako spravodajský alebo publicistický príspevok v novinách, rozhlase, v televízii (rozdiely ,porovnanie)</i>	- Rozdiely spracovania rovnakej témy v rozhlase a v televízii - Porovnať spracovanie rovnakej témy v rozhlase, televízii, printových médiách (výhody, nevýhody) - Rozdiely i spracovanej témy ako spravodajský a publicistický príspevok
Populárne časopisy pre mladých	● <i>Druhy (tituly) časopisov pre mladých.</i> ● <i>Štruktúra, obsah a charakteristické črty časopisov pre mladých.</i> ● <i>Typické spôsoby (využívané verbálne, vizuálne výrazové prostriedky) "oslovenia" cieľového publika časopisov.</i> ● <i>Obraz životnej reality mladých v periodikách</i>	- dokáže kriticky posudzovať kvalitu obsahovej zložky, využívaných výrazových prostriedkov časopisov pre mladých - odhaľuje manipulatívne prvky v časopisoch pre mladých, ktoré vnucujú určitý obraz ideálneho dievčaťa, či chlapca. - reflektuje účinky vybraných obsahov a ich spôsobov výrazového stvárnenia časopisov pre mladých na vlastnú osobnosť - identifikuje znaky bulvárneho štýlu tínedžerských časopisov na konkrétnych príkladoch - uvedomí si pozitíva nekomerčných časopisov pre vývin svojej osobnosti - Dané ciele sú súčasťou dlhodobého cieľa: žiak selektovane využíva pre neho určené tituly tlačенých periodických médií.
Charakteristické znaky digitálnych médií v porovnaní s inými médiami	● <i>Výhody "nových médií" : integrácia viacerých médií, interaktivita, vysoká kapacita, flexibilita formy, obsahu, dynamika. Internet, DVD, CD-rom, digitálna TV.</i>	- chápať podstatu, charakter a prednosti „digitálnych médií“ a nových multimediálnych služieb v porovnaní s ostatnými médiami, - vyhľadať na internete prevádzkovateľov nových multimediálnych služieb (platenej TV, videa na objednávku), - dokázať využiť „klasické“ médiá na internete. - Uvedené ciele sú súčasťou dlhodobého cieľa: naučiť žiaka, aby porozumel základným odlišnostiam medzi jednotlivými médiami, užíval ich pozitívne stránky a vedel sa chrániť pred stránkami negatívnymi.

Digitálne médiá a ich možnosti v oblasti komunikácie, učenia a zábavy	● <i>Internet ako zdroje získania informácií.</i> ● <i>Význam internetu, mobilov a ich služieb (e-mail, chatovanie, skype, súkromné internetové stránky mladých, sms...) pre život mladého človeka.</i> ● <i>Výhody a riziká</i>	- chápe internet ako informačné, vzdelávacie a zábavné médium, - je schopný získať informácie z internetových novín, - dokáže zodpovedne využiť internet v oblasti medziosobnej komunikácie, - pozná možnosti, ktoré ponúkajú internetové médiá na vyjadrenie vlastnej mienky, - sformuluje svoj názor na vybranú tému, ktorú by bolo možné uverejniť na blogu, - uvedomuje si úskalia využívania internetu na medziosobnú komunikáciu.
Aká skutočná je multimediálna realita?	● <i>Znaky multimediálnej Cyber reality</i> ● <i>Simulácia reality v multimediálnych produktoch vo vzťah ku skutočnosti</i> ● <i>Príťažlivosť virtuálnych svetov pre mladého človeka</i>	- pozná typické znaky multimediálnej reality, - rozlišuje medzi multimediálnou realitou a skutočnosťou, - uvedomuje si negatívne dôsledky závislosti na internete a iných médiách na osobnosť človeka. - žiak je schopný chrániť sa pred negatívnymi stránkami internetu (zabrániť vlastnej závislosti na internete) a nachádzať alternatívne spôsoby využívania voľného času.
Virtuálny svet a jeho úskalia	● <i>Kontrolné mechanizmy proti neetickým obsahom na Internete.</i> ● <i>Prípady porušovania etiky.</i> ● <i>Počítačové pirátstvo.</i> ● <i>Ochrana a porušovanie autorských práv na Internete</i>	- chápať dôvody a spôsoby ochrany autorských práv v priestore internetu, - poznať dôsledky konania počítačových pirátov, - vyhľadať na internete rady pre jeho užívateľov, ako chrániť seba a svoj počítač, - v prípade potreby použiť spätnú kontrolu navštívených stránok cez ikonu história, - dokázať bezpečne využívať internet aj bez „detských zámkov“, čiže hesiel a filtrov.

Multikultúrna výchova

Multikultúrna výchova v základnej škole rozvíja hlavne kultúrne kompetencie žiakov, osobné, sociálne a komunikačné kompetencie. Ciele prierezovej témy vychádzajú z neopakovateľnej hodnoty individuálneho ľudského života, z hodnoty komunity ako prirodzeného prostredia pre človeka, z rešpektu voči individuálnym potrebám človeka a z faktu rovnosti ľudí pred platnými zákonmi.

Metódy: Pre multikultúrnú výchovu sú vhodné hlavne zážitkové, skúsenostné metódy vyučovania, aby škola prehlbovala skúsenosti s kultúrnou rôznorodosťou. Multikultúrna výchova rozvíja všeobecnú otvorenosť detí voči odlišnému vnímaniu sveta. Kladie aj základy pre budúce samostatné kritické myslenie žiakov. Pri realizácii multikultúrnej výchovy je nevyhnutné rešpektovať lokálne podmienky a spolupracovať s inými verejnými, štátnymi i mimovládnymi organizáciami v regióne. Svoje ciele napĺňa v celej spoločnosti, nielen v regiónoch, kde žijú menšiny. Výchovno-vzdelávacia činnosť školy v oblasti multikultúrnej výchovy je efektívna najmä vtedy, ak sa celé prostredie a atmosféra školy rozvíjajú ako systémy citlivé na kultúrne špecifiká.

Ciele multikultúrnej výchovy

Všeobecným cieľom multikultúrnej výchovy je rozvinúť u žiakov kultúrnu sebareflexiu a súčasne ich schopnosti pre základné medzi kultúrne porozumenie. Cieľom je vyvážené budovať povedomie vlastnej kultúrnej identity s otváraním detskej psychiky pre produkty iných kultúr a pre ľudí z iných kultúr. Rozvíja sa tak schopnosť pochopiť svoju jedinečnosť v kontexte univerzálnych ľudských hodnôt.

Hlavné ciele

1. Viest' žiakov k uvedomeniu si povahy vlastného socio-kultúrneho prostredia a k chápaniu kultúrnej identity tohto prostredia.
2. Viest' žiakov k rešpektovaniu kultúrnej rozmanitosti najbližšieho okolia.

Čiastkové ciele

1. Podporiť rozvoj kultúrnej gramotnosti žiaka.
2. Viest' žiakov k chápaniu, aké miesto majú hodnoty vlastného kultúrneho prostredia medzi univerzálnymi ľudskými hodnotami.
3. Viest' žiakov k chápaniu prítomnosti univerzálnych hodnôt v iných kultúrach.
4. Podporovať sebavedomie žiakov a schopnosti uplatniť sa vo vlastnej skupine vyvážené so schopnosťami spolupracovať s deťmi z iných skupín.
5. Poskytovať dostatok podnetov pre zážitok rôznorodosti ľudského sveta, podnecovať záujem o okolie. Podnecovať zvedavosť o odlišné kultúry v blízkom okolí. Podporovať ochotu skúmať okolie.
6. Rozvíjať sebareflexiu a kľasť základy kritického myslenia vo vzťahu k vlastnej aj k cudzím kultúram.
7. Rozvíjať schopnosť riešiť konflikty pokojnou cestou a motivovať ich k aktívnemu vyhľadávaniu pokojného riešenia.
8. Rozvíjať schopnosť porozumieť neverbálnej komunikácii.
9. Rozvíjať schopnosť kultivovane a primerane komunikovať s pomocou vyjadrovacích prostriedkov vlastnej kultúry.

Kompetencie absolventa základnej školy

Absolvent základnej školy má rozvinuté také kompetencie v medzi kultúrnej komunikácii, ktoré sú východiskom pre rozvoj hlbšieho medzi -kultúrneho pochopenia a tolerance v jeho ďalšom vývine. Má rozvinuté tieto kompetencie:.

1. Sociálne a komunikačné kompetencie

- Kultivovane komunikovať a vyjadrovať obsahy svojej psychiky na úrovni svojho veku. Využívať pritom bežne dostupné nástroje kultúry svojho okolia – jazykové, pohybové, výtvarné a iné.
- Aktívne počúvať.
- Pomenúvať stereotypné správanie druhých ľudí.
- Rozumieť neverbálnej komunikácii svojho okolia a reagovať na ňu.
- Preukazovať záujem o primerané formy medzi kultúrnej komunikácie.
- Prejavovať záujem o odlišné kultúry a o ľudí z odlišného socio-kultúrneho prostredia.
- Prejavovať ochotu reflektovať svoje predsudky.
- Diskutovať o stereotypoch vo svojom vnímaní druhých ľudí. Vyhodnocovať svoj strach z neznámeho.

2. Mediálne a informačné kompetencie

- Pomenúvať základné rozdiely medzi reálnym, virtuálnym a mediálnym svetom.
- Začínať kriticky reagovať na obsahy mediálnych produktov.
- Využívať rôzne informačné zdroje.

3. Kompetencie pre učenie sa

- Zaujímať sa o nové veci, poznatky, ľudí, situácie, prostredie.
- Aktívne vyhľadávať nové zážitky a skúsenosti.
- Aktívne vyhľadávať informácie.
- Neuspokojiť sa s prvou nájdenou informáciou.
- Vyberať a hodnotiť informácie a spracúvať ich pre potreby svojho učenia

4. Kompetencie v riešení problémov

- Vyhľadávať príčiny a rôzne súvislosti problémov
- Vyhľadávať informácie a poznatky, ktoré môžu pomôcť pri riešení problémov a konfliktov.
- Vyhľadávať pokojné cesty riešenie konfliktov.
- Spolupracovať pri riešení problémov a konfliktov.
- Prejavovať aktívnu snahu pomáhať druhým pri riešení problémov.

5. Občianske kompetencie

- Na primeranej úrovni si uvedomovať rovnováhu svojich práv, povinností a zodpovednosti. Prijímať zodpovednosť za svoje činy a rešpektovať zodpovednosť druhých ľudí.
- Prijímať kolektívnu zodpovednosť skupiny a pomenúvať svoj podiel na nej.
- Ponúkať svoje vlastné riešenia problémov v skupine.
- Dokázať slobodne a bez nátlaku uzatvárať kompromisy, avšak vedieť jasne pomenovať svoje stanovisko.
- Odsudzovať násilné riešenie konfliktov. K násiliu sa uchýľovať len v nevyhnutnej sebaobrane, dokázať však toto násilie spätne zdôvodniť a prijímať zodpovednosť za jeho dôsledky.

6. Kultúrne kompetencie

- Na primeranej úrovni svojej kultúrnej gramotnosti využívať vyjadrovacie prostriedky kultúry svojho okolia. Správať sa kultivovane primerane svojmu veku, psychickej úrovni a primerane situácii.
- Komunikovať na primeranej úrovni svojej kultúrnej gramotnosti. Rozoznávať kultúrne symboly a vyjadrovacie prostriedky svojej a iných kultúr a porovnávať ich.
- Uvedomovať si svoju kultúrnu identitu, ktorú dokáže predbežne a nepresne pomenovať.
- Začína reflektovať a pomenúvať svoje predsudky voči predmetom a ľuďom z iných kultúr. Prejavovať ochotu diskutovať o nich.
- Vážiť si a nepoškodzovať kultúrne dedičstvo vlastnej kultúry ani iných kultúr.
- Rešpektovať životný štýl druhých ľudí, pokiaľ mu tento štýl neubližuje. V takom prípade komunikovať pokojnou cestou a vyhľadávať kompromisné riešenia.
- Spolupracovať s učiteľom. Prejavovať snahu o toleranciu a empatiu voči iným kultúram.

Pretože účelom prierezových tém je začleniť sa do viacerých vzdelávacích oblastí, venuje sa tento materiál hlavným vzdelávacím oblastiam, v ktorých sa môže efektívne uplatniť multikultúrna výchova – Jazyk a komunikácia, Príroda a spoločnosť, Človek a hodnoty, Umenie a kultúra. Nevenuje sa ostatným prierezovým témam, ktoré majú svoje vlastné nástroje a možnosti, ako sa včleniť do vzdelávacích oblastí a predmetov.

Aktivity - Multikultúrna výchova

História Rómov v Európe

Cieľ: Poznať históriu národností žijúcich v našom okolí. Zistiť, že napriek rozdielom sú všetci ľudia rovnakí. Pomôcky: hárky s informáciami o troch národoch žijúcich v blízkom okolí (napr. Slováci, Maďari, Rómovia)

Priebeh aktivity: Učiteľ rozdelí žiakov na šesť skupín. Dve skupiny budú pracovať na rovnakom námete, budú mať pridelenú tú istú národnostnú menšinu (napr. Slováci, Maďari, Rómovia). Každá skupina dostane na hárku papiera 15 informácií, po 5 z troch národov. Úlohou skupiny je vybrať tých 5 znakov, ktoré patria k určenému národu. Podľa časového

limitu je možné každou zo skupín doplniť zoznam o svoje vlastné postrehy, poznatky, informácie zo života kultúr. Každá skupina prezentuje svoju prácu pred celou triedou.

Hodnotenie aktivity: V spoločnej diskusii žiaci porovnávajú históriu jednotlivých národov. Uvedomujú si rozdiely a zároveň hľadajú spoločné znaky.

Z : triedni učitelia

T: apríl

Týždeň jazyka

Cieľ: Poznať rozprávky národov žijúcich v blízkom okolí.

Z: vyučujúci jazykov

T: Marec

Dopravná výchova

Úlohou je pripraviť žiakov na bezpečný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov. Výučba sa uskutočňuje najmä v rámci predmetov prvouka a vlastiveda, v objekte školy, na detskom dopravnom ihrisku alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni;
- osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...);
- pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla;
- uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Na detskom dopravnom ihrisku

Termín: 1x počas školského roka podľa dohody s detským dopravným ihriskom a autoškolou

Forma: kurz

Spôsob realizácie: po dohode s detským dopravným ihriskom a autoškolou zrealizujeme kurz dopravnej výchovy pre chodcov, cyklistov, korčuliarov a cestujúcich. Žiakov na miesto realizácie dopravíme autobusom. Ciele výchovy bezpečnosti v cestnej premávke.

Ochrana života človeka a zdravia (OŽČaZ)

Zámerom prierezovej témy Ochrana života a zdravia je viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Na veku primeranej úrovni integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných situáciách. Na 1. stupni sa realizuje

prostredníctvom vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, prvouka, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná výchova, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier. Didaktické hry, ktoré sa uskutočňujú v každom ročníku 1. stupňa raz ročne v trvaní 4 hodín, slúžia na praktické osvojenie si učiva. Na druhom stupni sa realizuje v rámci vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, biológia, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – účelových cvičení. Účelové cvičenia sa realizujú 2 razy do roka v trvaní 5 hodín, na jeseň a jar.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci;
- osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode;
- rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.

Úlohou „Ochrana života a zdravia“ je, aby žiaci teoreticky a prakticky ovládali vybrané úlohy:

- z tematiky riešenia mimoriadnych situácií – civilná ochrana;
- zo zdravotnej prípravy vedieť poskytnúť predlekársku prvú pomoc;
- vedieť zvládnuť základné činnosti pri pohybe a pobyte v prírode ;
- vzhľadom na vek a pohlavie optimálne zvyšovať psychickú, fyzickú pripravenosť a odolnosť
- pre prípad vzniku predpokladaných mimoriadnych situácií.

Termín: 1 resp. 2x počas školského roka

Forma: didaktické hry, účelové cvičenie

Finančná gramotnosť

Program finančnej gramotnosti na našej základnej škole vychádza z Národného štandardu finančnej gramotnosti MŠ SR a MF SR, aktualizovaný Národným štandardom finančnej gramotnosti verzie 1.2. Témy sú štruktúrované tak, aby im žiaci porozumeli a aby rozšírili a umocnili ich schopnosti. Naučili sa riešiť úlohy a problémy, s ktorými sa môžu stretnúť v praxi.

Národný štandard finančnej gramotnosti verzia 1.2

<https://www.minedu.sk/data/att/11359.pdf>

Finančná gramotnosť v predmetoch
Ročníky 1. – 4.

Predmet	Trieda	Téma	Kompetencie finančnej gramotnosti
ETV TRH	1. – 4.	Ľudské hodnoty	Človek vo sfére peňazí, pomenovanie základných ľudských potrieb a základných ľudských hodnôt; rozlíšiť na príkladoch z okolia hospodárne a nehospodárne zaobchádzanie s vecami, správanie
MAT	1. – 4.	Slovné úlohy	Riešenie slovných úloh z oblasti finančníctva-finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí
PVO PDA	1. – 4.	Naša rodina	Riešenie slovných úloh z oblasti finančníctva-finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí
SJL	3. – 4.	Úver a dlh (text)	Zdôvodnenie voľby nákupu alebo požičania si predmetu, zdôvodnenie dôsledkov
TRH	1. – 4.	Vianočný bazár	Zodpovedné rozhodovanie pri nákupoch, význam charitatívnych akcií
VLA	3. – 4.	V obchode; Na pošte	Vysvetlenie používania peňazí v bežných situáciách, porovnanie cien rovnakého výrobku

Ročníky 5. – 9.

Predmet	Trieda	Téma	Kompetencie finančnej gramotnosti
ANJ	5.	Rodina	Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.
		Náš byt	Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti.
		V obchode	Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe .
	6., 9.	Vzdelávanie a práca Obchod a služby Doprava a cestovanie	Vedieť samostatne určiť približnú výšku finančného vyjadrenia hodnoty vecí a na základe toho prijímať nákupné rozhodnutia. Chápať funkciu peňazí ako prostriedku na zabezpečenie životných potrieb.
BIO	7.	Životný štýl – zdravý spôsob života	Príjmy a výdavky v rodine
DEJ	5.	Ako sa žilo na úsvite dejín	Nájsť rozdiely medzi peňažným a výmenným obchodom.
		Mestá a dediny	Zhodnotiť úlohu peňazí vo vývoji spoločnosti.
		Ľudia v pohybe – sťahovanie	Uviesť príčiny sťahovania ľudí.
		Práca – trest alebo radosť	Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.
		Detská práca	Posúdiť význam boja proti korupcii, podvodom, detskej práci a ochrany detských práv.
	6.	Pravek	Charakterizovať možnosti výmenného obchodu
	6.	Starovek	Vznik peňazí ako základného platidla a ich význam v živote spoločnosti
	7.	Zámorské objavy	Jednoducho opísať dopad objaviteľských ciest na rozvoj obchodu
	8.	Vystáhovalectvo	Vplyv a dopad hospodárskej krízy na ekonomickú úroveň obyvateľstva
	9.	Svetové vojny	Vplyv a dopad svetových vojen na ekonomickú úroveň obyvateľstva
ETV	5. – 6.	Zdravý životný štýl	Príjmy a výdavky v rodine
	7. – 9.	Závislosti	Vysvetliť vplyv bohatstva a chudoby na životné podmienky rodín
FYZ	6.	Vlastnosti kvapalín a plynov	Opísať, ako a prečo človek môže sporiť.

	7.	Spôsoby šírenia tepla	Navrhnuť spôsoby riešenia finančných situácií v domácnosti.
		Vedenie tepla	Zostaviť rozpočet domácnosti s ohľadom na šetrenie energií.
		Výmena tepla	
	8.	Slnéčné žiarenie, svetlo, teplo	Navrhnuť spôsoby využívania rôznych druhov alternatívnych zdrojov energie.
		Energia	Príjmy a výdavky domácnosti
	9.	Elektrický prúd	Vysvetliť hodnotu a význam „núdzového fondu“. Opísať pozitívne a negatívne stránky sporenia na krátkodobé, strednodobé a dlhodobé ciele.
GEO	5.	Najkrajšie miesta na Zemi vytvorené človekom	Zachovať trvalé životné hodnoty
	6.	Afrika, Ázia - Obyvateľstvo a sídla	Zachovať trvalé životné hodnoty. Vysvetliť vplyv bohatstva a chudoby na životné podmienky rodín
	7.	Európa- Obyvateľstvo a sídla	Zachovať trvalé životné hodnoty. Vysvetliť vplyv bohatstva a chudoby na životné podmienky rodín
	7.	Európa- Oblasti a štáty	Popísať rôzne spôsoby platenia v zahraničí- platobné karty. Vysvetliť význam poistenia majetku, osôb, zodpovednosti za spôsobené škody, úrazového poistenia pri cestách do zahraničia
	8.	Slovensko- História, obyvateľstvo	Zachovať trvalé životné hodnoty. Vysvetliť vplyv bohatstva a chudoby na životné podmienky rodín
	8.	Cestovný ruch a krásy Slovenska	Vysvetliť význam poistenia majetku, osôb, zodpovednosti za spôsobené škody, úrazového poistenia pri cestách. 9. ročník
	9.	Austrália, Amerika – obyvateľstvo a sídla	Vysvetliť vplyv bohatstva a chudoby na životné podmienky rodín.
	9.	Austrália, Amerika – oblasti	Vysvetliť význam poistenia majetku, osôb, zodpovednosti za spôsobené škody, úrazového poistenia pri cestách do zahraničia. Popísať rôzne spôsoby platenia v zahraničí- platobné karty
CHE	7.	Rýchlosť chemických reakcií	Uviesť príklady činnosti jednotlivcov a rodín v ekonomickej oblasti
	8.	Kovy	Poznať hodnotu vecí ako výsledku práce.
	9.	Chémia bežného života	Vedieť vyhodnotiť vplyv reklamy na spotrebu.
INF	5.	Internet	Opísať možné dôsledky prezradenia vybraných osobných informácií. Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku.
	6.	Internet	Jednoduché príklady krádeže osobných údajov.
	6.	MS Word	Osobné príjmy a výdavky. Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele
	7.	Internet	Rozlíšiť pozitívne a negatívne vplyvy reklamy na spotrebiteľa.
	8.	Movie Maker	Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.
	8.	Internet	Uviesť príklady klamlivých a zavádzajúcich obchodných praktík. Uviesť príklady falšovaných tovarov

	9.	Komunikácia	Uviest' príklady možností na vrátenie výrobkov v rôznych typoch obchodov (napr. elektronické, kamenné). Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov.
MAT	5.	Počtové výkony s prirodzenými číslami	Vysvetliť pojem mzda, charakterizovať príjem.
		Navzájom opačné čísla	Vysvetliť, kedy sporiť a kedy si požičovať.
		Riešenie aplik. úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické mat. myslenie	Zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority.
	6.	Slovné úlohy.	Riešenie slovných úloh z oblasti finančníctva. Prijímať finančné rozhodnutia na základe svojich reálnych možností a zhodnotiť ich dôsledky.
		Počtové výkony s desatinnými číslami	Vysvetliť prvky osobného rozpočtu (pravidelné a nepravidelné príjmy, výdavky a úspory). Zostaviť rozpočet domácnosti.
	7.	Percentá - slovné úlohy z finančníctva	Aplikovať na príkladoch jednoduché úročenie. Uviest' príklady falšovaných tovarov (tzv. fejkov).
		Riešenie úloh s využitím pomeru	Opísať spôsob rozhodovania pri sporení a investovaní finančných prostriedkov.
	8.	Štatistika	Uviest' príklady, ako štát využíva príjmy z daní.
		Kombinatorika	Opísať základné typy bankových produktov. Opísať moderné spôsoby platenia.
		Pravdepodobnosť	Rozoznať hlavné typy poistenia motorových vozidiel.
	9.	Lineárne rovnice a nerovnice - slovné úlohy	Peniaze. Sporenie. Úvery. Cena a jej tvorba. Nebankové subjekty.
		Štatistika - hospodárenie v domácnosti	Vysvetliť prvky osobného rozpočtu (pravidelné a nepravidelné príjmy, výdavky a úspory). Zostaviť rozpočet domácnosti. Charakterizovať typy rozpočtov (vyrovnaný, schodkový, prebytkový) na úrovni rodiny.
		Grafické znázorňovanie závislostí - sporenie, peniaze	Opísať moderné spôsoby platenia, platobné karty. Porozumieť prepočtu meny (napríklad českých korún na Euro a naopak).
OBN	7.	Zdravý štýl života v rodine	Príjmy a výdavky v rodine
	8.	Ochrana spotrebiteľa	Uviest' príklady možností na vrátenie výrobkov v rôznych typoch obchodov (napr. elektronické, kamenné). Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov.
	9.	Základné formy podnikania	Zostaviť jednoduchý podnikateľský zámer a rozpočet malého podniku – fyzickej osoby. Vysvetliť podstatu a význam podnikania na príkladoch podnikateľských subjektov v praxi.
RUJ	7.	Jedlo, Oblečenie, Rodina	Prijímať finančné rozhodnutia na základe svojich reálnych možností a zhodnotiť ich dôsledky.
	7. – 8.	V obchodnom dome	Opísať, za čo všetko sa v domácnosti platí.
	8. – 9.	Exkurzia, Prázdniny	Opísať pozitívne a negatívne stránky sporenia na krátkodobé, strednodobé a dlhodobé ciele.
SJL	5.	Diskusia	Vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných

			záležitostiach môže pomôcť predchádzať konfliktom.
		Reklama	Analyzovať a vyhodnotiť reklamné tvrdenia.
	6.	Argument, protiargument	Diskutovať o vzťahu morálky a peňazí.
		Opis	Pomenovať základné charakteristiky bohatstva a chudoby vo vzťahu k peniazom
	7.	Informačný slohový postup	Uviesť internetové a tlačové zdroje informácií o produktoch a vymenovať silné a slabé stránky každého z nich.
	8.	Životopis	Uviesť príklady, ako vzdelanie alebo praktické zručnosti môžu ovplyvniť príjem počas života.
	9.	Literárna exkurzia	Uvedomiť si postavenie úspešných jednotlivcov a vymenovať, popísať spôsoby, ako byť finančne zodpovedným dospelým človekom.
THD	5	Peniaze a ich funkcia	Popísať hodnotu peňazí, rozhodnúť kedy a kde investovať na krátkodobé výdavky
	5	Životné potreby	Popísať spôsob zabezpečenia peňazí vo vlastnej rodine Vysvetliť zákl.súvislosti zabezpečenia živ.potrieb jednotlivca a rodiny
	8	Voľba profesijnej orientácie	Vysvetliť zákl.súvislosti zabezpečenia živ.potrieb jednotlivca a rodiny
	8	Iné zdroje príjmov	Vysvetliť ako sa vyhnúť problémom požičiavania si peňazí
	7.	Stroje a zariadenia v domácnosti	Popísať spôsoby ako ušetriť na energiách a byť finančne zodpovedným človekom.
		Domáce práce a údržba domácnosti	Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.

Plán aktivít – finančná gramotnosť 2020/2021

- 1. Deň finančnej gramotnosti (8.9.)** – na vyučovacej hodine MAT prezentovať na tému financie, finančná gramotnosť formou prezentácií, pracovných listov a diskusií
Zodpovední: Mgr. M.Vasil' (5.-9.roč.), vyučujúci MAT (1.-4.roč.),
Termín: september

2. Projekty žiakov na témy:

Najbohatšie konzorcia, firmy a značky sveta,
Najmenej rozvinuté oblasti sveta,
Plán podnikateľskej činnosti a jej finančné zabezpečenie,

Zodpovední: Mgr. M. Vasil', triedni učitelia, vyučujúci PRV, THD

Termín: apríl

Návrhy úloh pre triednych učiteľov a vyučujúcich:

- Deň finančnej gramotnosti (8.9.)
- Deň boja proti chudobe (17.10.)
- Medzinárodný deň nenakupovania (28.11)
- Sloh na tému: „Vianočné darčeky do 15 €“
- Svetový deň vody (22.3.)
- Svetový deň rodiny (15.5.)
- FINinfo – Portál finančnej osvety a ochrany finančného spotrebiteľa MF SR

ČITATEĽSKÁ GRAMOTNOSŤ

Čitateľská gramotnosť je univerzálna technika, ktorá robí žiaka schopným nielen prečítať slová, vety a celé texty, ale aj pochopiť prečítané a ďalej s obsahom a získanými informáciami pracovať. Pri takomto chápaní problematiky čitateľskej gramotnosti nie je až tak veľmi dôležitá ani rýchlosť, ani plynulosť čítania, ale podstatné je porozumenie textu a používanie informácií z neho. Súčasťou čitateľskej gramotnosti sú čitateľské schopnosti a zručnosti, čitateľské návyky, záujmy, postoje, motivácia k čítaniu a vedomosti žiaka.

Čitateľská gramotnosť je v modeloch gramotnosti pomenovaná pojmom funkčná gramotnosť, ktorú charakterizuje schopnosť spracovať textové informácie. Teoretické východiská o funkčnej gramotnosti boli aplikované do metodiky medzinárodného výskumu PIRLS, ktorý zisťuje úroveň 4 procesov porozumenia, (vyhľadávanie informácií, vyvodzovanie záverov, integrácia a interpretácia myšlienok a informácií, hodnotenie obsahu, jazyka a textových prvkov) potrebných na úplné porozumenie informačného a literárneho textu. Požiadavky na funkčnú (čitateľskú) gramotnosť boli transformované do koncepcie obsahovej reformy školstva v Slovenskej republike a vyjadrené v kľúčových kompetenciách žiaka, v prioritách vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia, v edukačných cieľoch a obsahu predmetu slovenský jazyk a literatúra.

Funkčná gramotnosť v cieľoch Štátneho vzdelávacieho programu

Požiadavky na funkčnú (čitateľskú) gramotnosť boli transformované do koncepcie obsahovej reformy školstva. Prácu s informáciami v primárnom vzdelávaní určujú niektoré **kľúčové kompetencie** (spôsobilosti) týmito požiadavkami na žiaka:

- rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať (sociálne komunikačné kompetencie);
 - dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete (kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií);

- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach (kompetencia k celoživotnému učeniu sa);

pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch (kompetencia riešiť problémy).

Uvedené spôsobilosti sú začlenené do cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí, ktoré majú nadpredmetový charakter, a do cieľov konkrétnych predmetov. Primárne sa rozvíjajú vo vzdelávacej oblasti **Jazyk a komunikácia** v predmete slovenský jazyk a literatúra ako **čítanie s porozumením** spolu s počúvaním, hovorením, a písaním. Využívajú sa a súčasne aj zdokonaľujú vo vzdelávacej oblasti **Príroda a spoločnosť**, **Matematika a práca s informáciami** a všade tam, kde je text ponúknutý ako zdroj poznatkov pre učenie sa žiaka. (Štátny vzdelávací program, 2008). Úlohou školy je rozpracovať východiská Štátneho vzdelávacieho programu podľa potrieb žiakov, ktorí sa v nej vzdelávajú.

Dobré čitateľské zručnosti vytvárajú predpoklad pre zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov, preto by mali v rámci školského vzdelávania patriť medzi kľúčové oblasti. Čitateľská gramotnosť je schopnosť porozumieť a používať také písomné jazykové formy, ktoré:

- vyžaduje spoločnosť,
- majú hodnotu pre jednotlivca.

Poznáme tri aspekty čitateľskej gramotnosti:

1. procesy porozumenia

- a. vyhľadávanie určitých informácií
- b. vyvodzovanie záverov
- c. interpretovanie a integrovanie myšlienok a informácií
- d. hodnotenie obsahu, jazyka a textových prvkov

2. ciele čítania

- a. čítanie pre literárny zážitok / fiktívny hrdina, udalosť, prostredie/
- b. čítanie pre získavanie a využívanie informácií. /aspekty reálneho sveta/

3. čitateľské zvyklosti a postoje /podporujú celoživotné vzdelávanie/

Rozvoj čitateľskej gramotnosti aktivity:

- hlasné čítanie
- tiché čítanie
- vzájomné čítanie / v dvojiciach, v skupine/
- odpovede na otázky k textu
- tvorba otázok k textu / ak vie o čom čítal, vie vytvárať otázky/
- rozprávať jeden druhému o prečítanom
- napísať krátku vlastnú reakciu
- dramatizácia

1. Získavanie informácií	– žiak vie nájsť určené informácie v texte, zistiť vzťahy medzi nimi, posúdiť ich dôležitosť pre splnenie úlohy.
2. Utváranie širšieho porozumenia	– od čitateľa sa vyžaduje zamyslenie nad textom ako nad celkom. Žiak je schopný vystihnúť hlavnú myšlienku, vytvoriť názov textu, charakterizovať hlavnú postavu, zistiť základné údaje v grafe, tabuľke.
3. Interpretácia	– úlohy si vyžadujú logické spracovanie informácií, ktoré musí vedieť porovnať, vyvodiť z nich závery a hľadať podporné dôkazy.
4. Uvažovanie o obsahu textu a jeho hodnotenie	– od čitateľa sa požaduje, aby posúdil informácie z textu a porovnal ich so svojimi predchádzajúcimi vedomosťami, prípadne s poznatkami zdrojov, vyjadril svoj vlastný postoj k nim.
5. Uvažovanie o forme textu a jeho kritické hodnotenie	– úlohy si vyžadujú objektívne uvažovanie a hodnotenie kvality a primeranosti textu. Pre tento proces sú dôležité teoretické poznatky o štruktúre textu a jeho žánroch, ale aj cit pre jazyk. Úlohy sa orientujú na hodnotenie toho, ako autor presvedčil čitateľa, na posúdenie primeranosti textu a pod.

AKTIVITY ZAMERANÉ NA ROZVOJ ČITATEĽSKEJ GRAMOTNOSTI

Naším úsilím je prostredníctvom zaujímavých textov a motivujúcich čitateľských aktivít naučiť žiakov používať efektívne čitateľské stratégie vedúce k výborným učebným výsledkom a k pozitívnym postojom k celoživotnému vzdelávaniu sa. V rozvoji čitateľských zručností a čitateľských stratégií sa budeme zameriavať na tri druhy vedomostí:

1. Deklaratívne vedomosti- **vedieť čo-** vedieť opísať, čo mám robiť.
2. Procedurálne vedomosti- **vedieť ako-** vedieť zrealizovať požadovanú aktivitu.
3. Vedomosti dané podmienkami- **vedieť kedy a prečo-** žiak vie, kedy danú zručnosť použije, aby dosiahol cieľ, mení sa zručnosť na stratégiu.

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti budú využívané okrem tradičných aj netradičné formy

- čítame škôlkarom
- čítajú rodinní príslušníci triedy pre triedu
čítajú starší žiaci mladším
- tvorba maľovaného čítania starších mladším / podľa prečítaného textu/
- vytváranie zaujímavého obalu na knihu – tvorba čo najpútavejšej obálky ku knihe
- deň poézie – vyhľadávanie kníh v domácich knižniciach, čítanie a rozbor poézie na hodinách – nie súťaž, ale prehliadka najzaujímavejších básní
- dni čitateľských kútikov – žiaci sa podľa vlastného záujmu zaradia a jeden deň. zotrávajú podľa záujmu v čitateľskom kútiku, ktorý ich zaujíma: napr. encyklopédie, poézia, ľudové rozprávky, moderné rozprávky, autorské rozprávky.

Čitateľská gramotnosť			
Ročníky 1. – 4.			
Predmet	Trieda	Téma	Kompetencie čitateľskej gramotnosti
MAT	1. – 4.	Slovné úlohy	Posúdenie informácií z textu a hľadanie riešení
PVO-PDA	1. – 4.	Prvá pomoc- Záchrana človeka	Získavanie informácií z textu- nájsť v texte postup pri poskytovaní prvej pomoci, vyhľadať správne telefónne číslo.
SJL	1. – 4.	Čítanie - všetky texty	Získavanie informácií z textu- hľadanie vzájomných súvislostí.
TRH	1. – 4.	Prečítaj mi...	Utváranie širšieho porozumenia
VLA-PDA	3. – 4.	Moja časová os	Utváranie širšieho porozumenia – zostaviť časovú os -obdobia vývinu človeka – posúdenie a hodnotenie informácií z textu
VYV	1. – 4.	Zahrajme sa na maliarov	Utváranie širšieho porozumenia – aplikácia čítaného textu na vytvorenie vizuálneho obrazu - ilustrácie
Ročníky 5. – 9.			
Predmet	Trieda	Téma	Kompetencie čitateľskej gramotnosti
ANJ	5.	Všetky témy	Získavanie informácií v texte a vzťahov medzi nimi. Vystihnúť hlavnú myšlienku, vytvoriť názov textu, charakterizovať hlavnú postavu, zistiť základné údaje v grafe, tabuľke. Porovnanie informácií a vyvodenie záverov z nich. Posúdenie informácií a porovnanie ich so svojimi predchádzajúcimi vedomosťami. Uvažovanie o forme textu a jeho kritické hodnotenie.
	6. – 9.	Mládež a jej svet Kultúra a umenie	Pochopenie textu a interpretovanie a integrovanie myšlienok a informácií.
BIO	5. -9.	Učebnica	Získavanie informácií, spracovanie a posúdenie nájdených informácií
DEJ	5. – 9.	Práca s učebnicou	Získavanie informácií, spracovanie a posúdenie nájdených informácií
	5. – 9.	Projekty	Hľadanie a triedenie informácií, posudzovanie a vytváranie vlastných projektov
FYZ	5. – 9.	Práca s učebnicou	Získavanie informácií, spracovanie a posúdenie nájdených informácií
	5. – 9.	Projekty	Hľadanie a triedenie informácií, posudzovanie a vytváranie vlastných projektov
	7.	Historické názory na teplo	Uvažovanie o obsahu textu a jeho hodnotenie
		Energetická hodnota	Zistiť základné údaje v grafe, tabuľke.

		potravín	
	8.	Šošovky	Zistiť základné údaje v grafe, tabuľke.
GEG	5. – 9.	Práca s učebnicou	Získavanie informácií, spracovanie a posúdenie nájdených informácií
	5. – 9.	Projekty	Hľadanie a triedenie informácií, posudzovanie a vytváranie vlastných projektov
CHE	7.	Energetické zmeny pri chemických reakciách	Pochopenie textu a interpretovanie a integrovanie myšlienok a informácií.
	8.	Chemické prvky	Pochopenie textu a interpretovanie a integrovanie myšlienok a informácií.
	9.	Zdroje uhlíkovodíkov	Pochopenie textu a interpretovanie a integrovanie myšlienok a informácií.
INF	5. – 9.	Internet	Hľadanie a vyhodnocovanie informácií
MAT	5. – 9.	Slovné úlohy	Pochopenie textu, nachádzanie riešení, vyhľadávanie určitých informácií, vyvodzovanie záverov, interpretovanie myšlienok a informácií, odpovede na otázky k textu.
		Matematické rozprávky	Nachádzanie správnych riešení, odpovede na otázky k textu, logické spracovanie informácií.
		Pracovné listy	Získavanie informácií, nachádzanie riešení, porozumenie textu, vypracovanie správnych odpovedí.
OBN	7. -9.	Učebnica	Získavanie informácií, spracovanie a posúdenie nájdených informácií
RUJ	7. – 9.	Mestá, Exkurzia	Získavanie informácií z textu, spracovanie a posúdenie nájdených informácií
SJL	5. – 9.	Všetky témy	Získavanie informácií v texte a vzťahov medzi nimi.
			Vystihnúť hlavnú myšlienku, vytvoriť názov textu, charakterizovať hlavnú postavu, zistiť základné údaje v grafe, tabuľke.
			Porovnanie informácií a vyvodenie záverov z nich.
			Posúdenie informácií a porovnanie ich so svojimi predchádzajúcimi vedomosťami.
THD	5	Myšlienka, návrh a náčrt výrobku	Nájsť informácie v texte a požiť ich na splnenie úlohy
	8	Tvorba technickej dokumentácie	Logicky spracovať informácie a vytvoriť požadovaný text
	8	Montáž a demontáž jednoduchého zariadenia v domácnosti	Použiť nájdené informácie v texte na splnenie úlohy

Každodennou činnosťou v škole je aj:

1. Hlasné čítanie učiteľa - touto aktivitou učiteľ motivuje žiakov, aby sa pustili do čítania.

Cieľom pri hlasnom čítaní je viesť žiakov od radosti z počúvania k radosti z vlastného čítania

Z: všetci vyučujúci

T: priebežne

2. Dostatok času na čítanie - v triede je pravidelne vyčlenený istý čas, pretože niektoré deti mimo školy vôbec nečítajú

Z: vyučujúci SJ a CJ

T: priebežne

3. Možnosť vlastného výberu textu – žiaci sa môžu sami rozhodnúť, čo budú čítať, čím zvýšime zapojenie sa do aktívneho čítania, motivuje ich zvedavosť a podporuje porozumenie. Učiteľ správnym a premysleným zacielením zabezpečí, aby literatúra, z ktorej si žiaci vyberajú, zodpovedala špecifikám ich školského veku, aby bola zaujímavá, hravá, so zmyslom pre humor, žánrovo pestrá a tematicky variabilná.

Z: všetci vyučujúci

T: priebežne

4. Reakcia na prečítané ukáže, do akej miery žiaci textu porozumeli - reprodukcia príbehu, výtvarné zobrazenie, tvorivá dramatika a akčné hry.

Z: všetci vyučujúci

T: priebežne

5. Školská knižnica - zefektívniť prácu školskej knižnice. Budovať školskú knižnicu ako odborné, informačné, študijné, internetové a čitateľské centrum najmä pre žiakov, pedagogických i nepedagogických zamestnancov školy. Budovať školskú knižnicu vhodnú na realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu a mimo vyučovacích aktivít. V súvislosti s Medzinárodným mesiacom školských knižníc na podporu čítania sa zapojiť so žiakmi do projektu Záložka do knihy spája školy.

Z: vyučujúci SJ a I. stupňa

T: priebežne

Plán aktivít – čitateľská gramotnosť 2020/2021

1. Marec mesiac knihy – 5. – 9. ročník

Zodpovední: Mgr. J. Molnarová, Mgr. J. Kornúc, Mgr. V. Petrovčík

Termín: marec

2. Hľadá sa kniha – 1. – 4. ročník

Zodpovední: Mgr. Z. Michaličová, Mgr. M. Boková

Termín: marec

3. Čitateľský maratón - Celodenná aktivita je určená pre všetkých žiakov školy. Žiaci v triedach čítajú knihy podľa výberu (každá trieda má svoju knihu). Do hlasného čítania pre ostatných sa zapoja všetci. Žiaci 9. roč. čítajú pre prvákov.

Úlohy: hlasné čítanie

vyhľadanie dospelého človeka, ktorý bude ochotný sa zapojiť do hlasného čítania

zamyslenie sa nad prečítaným textom (čo mi to dalo, čím ma to obohatilo)

dramatizácia prečítaného

Zodpovední: všetci vyučujúci

Termín: marec

MATEMATICKÁ GRAMOTNOSŤ

Vymedzenie pojmu matematická gramotnosť :

Matematická gramotnosť je schopnosť žiakov použiť svoje matematické poznatky pri ujasnení si problémov reálneho sveta a pri realizácii úloh vyplývajúcich z riešenia takýchto problémov.

Úrovně matematickej gramotnosti:

Definovanie každej úrovne bolo stanovené na základe kognitívnych procesov, vedomostí a zručností požadovaných na riešenie úloh zaradených do jednotlivých úrovní.

1. úroveň:	Myslenie a obťažnosť úloh je na úrovni rutinných operácií. Informácia je zadaná jednoducho a zrozumiteľne. Činnosť žiaka je automatická a bezprostredná. Tieto úlohy nerozvíjajú myslenie.
2. úroveň:	Žiak používa bezprostredné uvažovanie, základné algoritmy, formuly a vie písomne interpretovať svoje výsledky.
3. úroveň:	Žiak vie nájsť jednoduchú stratégiu riešenia problémov. Dokáže spracovať viaczdrojové informácie a vytvoriť krátke výsledky a zdôvodnenia.
4. úroveň:	Žiak aktívne pracuje na konkrétnej úlohe, má dobre rozvinuté zručnosti preniknúť do podstaty úlohy, dokáže správne argumentovať.
5. úroveň:	Žiak vie vytvoriť modely zložitých operácií a pracovať s nimi. Vyberá, porovnáva a vyhodnocuje primerané stratégie riešenia problému, dokáže uvažovať o svojich akciách, formulovať a komunikovať svoje interpretácie a dôvodenia.
6. úroveň:	Žiak vie zovšeobecňovať a využívať informácie na základe svojich výskumov. Formuluje hypotézy a dokazuje ich správnosť. Je schopný pokročilého matematického myslenia a dôvodenia. Žiak vytvára nové prístupy a stratégie pre riešenie neobvyklých úloh, využíva pritom pochopenie symbolických, formálnych operácií, vzťahov a vhl'ad do problému. Dokáže precízne formulovať a komunikovať svoje akcie, úvahy, interpretácie a argumentácie vo vzťahu k zisteniam.

Kompetencie, ktorými by mal disponovať matematicky gramotný žiak:

- Rozmýšľanie a usudzovanie
- Argumentácia
- Komunikácia
- Modelovanie
- Položenie otázky a riešenie problému
- Reprezentácia
- Použitie symbolického, formálneho a technického vyjadrovania a operácií
- Použitie nástrojov a prístrojov

Matematická gramotnosť			
Ročníky 1. – 4.			
Predmet	Trieda	Téma	Kompetencie matematickej gramotnosti
MAT	1. – 4.	Jednoduché matematické operácie	Získavanie základných matematických zručností
PDA	3. – 4.	Naša škola	Meranie, odhad dĺžky, vyslovovanie hypotéz
	3. – 4.	Objem kvapalín, hmotnosť pevných telies	Premena jednotiek
PVO	1. – 4.	Geometria	Stavby z kociek-podľa jednoducho a zreteľne zadanych informácií
VLA	3. – 4.	Mapa	Zisťovanie mierky - meranie vzdialenosti
VYV	1. – 4.	Farby	Kombinatorika – hľadanie všetkých možných riešení vyfarbenia dielov daným počtom farieb
Ročníky 5. – 9.			
Predmet	Trieda	Téma	Kompetencie matematickej gramotnosti
ANJ	5.	Hello children	Slovné vyjadrenie základných matematických symbolov.
		Our flat	
	8., 9.	Vzdelávanie a práca Obchod a služby Doprava a cestovanie	Ovládať komunikáciu o matematických operáciách s číslami v cudzom jazyku
BIO	5. – 9.	Projekty	Vedieť zovšeobecňovať a využívať informácie na základe svojich výskumov. Formulovať hypotézy a dokazovať ich správnosť. Je schopný pokročilého matematického myslenia a dôvodu.
FYZ	6.	Skúmanie vlastností kvapalín, plynov a pevných telies	Meranie objemu, hmotnosti, dĺžky a zápis. Premena jednotiek
	6.	Hustota	Zisťovanie hustoty a zápis. Premena jednotiek. Čítanie tabuliek
	7.	Všetky témy	Riešenie slovných úloh a príkladov
	8.	Všetky témy	Riešenie slovných úloh a príkladov
	9.	Elektrický prúd, elektrické napätie, elektrický odpor, elektrický náboj, elektrická práca	Zisťovanie, meranie, výpočet a zápis. Premena jednotiek. Čítanie tabuliek. Žiak vie vytvoriť modely zložitých operácií a pracovať s nimi. Vyberá, porovnáva a vyhodnocuje primerané stratégie riešenia problému, dokáže uvažovať o svojich akciách, formulovať a komunikovať svoje interpretácie a dôvodenia – zapájanie elektrických obvodov
GEO	5.	Objavovanie našej	Čítanie a interpretácia tabuliek

		planéty	
	5.	Mapa a glóbus	Čítanie a interpretácia tabuliek. Žiak používa bezprostredné uvažovanie, základné algoritmy, formuly a vie písomne interpretovať svoje výsledky – určovanie geografických súradníc, zisťovanie skutočnej vzdialenosti na základe mierky mapy
	5.	Cestujeme a spoznávame našu Zem	Dokázať spracovať viaczdrojové informácie a vytvoriť krátke výsledky – zisťovanie údajov o nadmorskej výške pohorí, dĺžke riek, ...
	6. – 9.	Príroda	Dokázať spracovať viaczdrojové informácie a vytvoriť krátke výsledky – zisťovanie údajov o nadmorskej výške pohorí, dĺžke riek, ...
	6. – 9.	Obyvateľstvo	Čítanie a interpretácia tabuliek a grafov
MAT	5.	Prirodzené čísla – Výlet do okresného mesta	Schopnosť matematizovať reálne situácie.
		Meranie, obvod, obsah	Odhad výsledku.
	6.	Početové výkony s prirodzenými číslami – nákup v obchode	Odhad výsledku, znižovanie a zvyšovanie cien.
		Desatinné číslo - nákup v obchode, finančné plánovanie cesty na výlet	Odhad výsledku, riešenie problémových úloh.
	7.	Percentá – bankovníctvo, nákup v obchode	Praktické použitie poznatkov z matematiky - orientujeme sa v texte (letáky, návody).
		Zlomky – delenie na časti	Riešenie problémových úloh.
		Pomer a úmernosť – varíme, pečieme	Praktické použitie poznatkov z matematiky.
	8.	Kladné a záporné čísla – Naše príjmy a výdavky, brigáda	Plánovanie, Schopnosť matematizovať reálne situácie.
		Pravdepodobnosť – hry s kartami, kockou	Praktické použitie poznatkov z matematiky.
		Štatistika - Demografický vývoj v obci	Používanie správnej terminológie a symbolov, čítanie tabuliek a grafov, orientácia v symboloch.
	9.	Pytagorova veta – určenie pravého uhla pri stavbách	Praktické použitie poznatkov z matematiky.
		Funkcie - meškanie autobusov	Grafické znázornenie priebehu zmeny.
		Štatistika - demografický vývoj na Slovensku	Používanie správnej terminológie a symbolov, čítanie tabuliek a grafov, orientácia v symboloch.
OBN	7.	Sociálne vzťahy v spoločnosti	Čítanie a interpretácia tabuliek a grafov
	8.	Voľby	Čítanie a interpretácia tabuliek a grafov. Jednoduché

			matematické operácie
	9.	Trhový mechanizmus	Používať bezprostredné uvažovanie, základné algoritmy, formuly a vie písomne interpretovať svoje výsledky.
SJL	5.	Číslovky	Slovné vyjadrenie základných matematických symbolov.
	6.	Slovesá	Určovanie gramatických kategórií (osoba, číslo).
	7. - 8.	Číslovky	Správny pravopis rôznych druhov čísloviek, zápis slovom aj číslom.
	9.	Tlačivá	Tlačénica v svete tlačív. Matematika v bežnom živote.
THD	5	Myšlienka, návrh a náčrt výrobku	Vybrať vhodné stratégie na riešenie problému
	8	Spotreba elektrickej energie	Spracovať viacdrojové informácie a vytvoriť krátke výsledky a zdôvodnenia
	8	Hrubá a čistá mzda , daň	Požívať základné algoritmy na výpočet a vedieť písomne interpretovať svoje výsledky
	7.	Človek a technika	Nájsť jednoduchú stratégiu riešenia problémov. Spracovať viacdrojové informácie a vytvoriť krátke výsledky a zdôvodnenia.
	7.	Grafická komunikácia	Vybrať primerané stratégie riešenia problému, uvažovať o svojich akciách, formulovať a komunikovať svoje interpretácie a dôvodenia.
	7.	Materiály a technológie	Využiť bezprostredné uvažovanie, základné algoritmy, formuly a písomne interpretovať svoje výsledky.

Plán aktivít – matematická gramotnosť 2020/2021

1. Máš Filipa? – 5. – 9. ročník

Zodpovední: Mgr. M. Vasil', MVDr. M. Bellová, Mgr. I. Balintová

Termín: november

2. Vianočný bazár – 1. – 9. ročník

Zodpovední: Mgr. Ľ. Viňanská, Mgr. L. Baločková

Termín: december

3. Rozprávková matematika – 1. – 4. ročník

Zodpovední: učiteľ MAT 1. – 4. ročník

Termín: december

PRÍRODOVEDNÁ GRAMOTNOSŤ

Podľa OECD PISA je prírodovedná gramotnosť je „*schopnosť používať vedecké poznatky, identifikovať otázky a vyvodzovať dôkazmi podložené závery pre pochopenie a tvorbu rozhodnutí o svete prírody a zmenách, ktoré v ňom v dôsledku ľudskej aktivity nastali.*“

Prírodovedná gramotnosť má štyri rozmery:

- 1. Kontext (situácia)** – okolnosti úlohy, ktoré zahŕňajú vedu a techniku / technológiu./
- 2. Vedomosti (obsah)** – chápanie sveta prírody na základe prírodných vied, ktoré zahŕňa nie len vedomosti o svete prírody, ale aj poznatky o vede ako takej.
- 3. Kompetencie (procesy, postupy)** – schopnosť identifikovať, odlišiť prírodovedné témy, otázky, problémy od tém, otázok či problémov z iných oblastí, odborne vysvetliť prírodné javy a vyvodiť podložené závery.
- 4. Postoje** – prejavenie záujmu o prírodné vedy, podpory výskumných aktivít a motivácie konať zodpovedne, napríklad v prospech prírodných zdrojov alebo životného prostredia.

Úrovně prírodovednej gramotnosti podľa PISA 2015

Úroveň	Charakteristika
1a	Žiaci s úrovňou prírodovednej gramotnosti 1a sú schopní použiť základné alebo bežné obsahové znalosti a procedurálne znalosti, aby rozpoznali alebo identifikovali vysvetlenia jednoduchého prírodovedného javu. S pomocou zvládnu uskutočniť štruktúrovaný vedecký výskum, nanajvýš s dvomi premennými. Sú schopní identifikovať jednoduché kauzálne alebo korelačné vzťahy a interpretovať grafické a vizuálne dáta s nižšou kognitívnou náročnosťou. Žiaci s úrovňou prírodovednej gramotnosti 1a dokážu vybrať najlepšie vedecké vysvetlenie daných údajov, s ktorými sa už stretli osobne, alebo sú lokálne, či globálne známe.
1b	Žiaci s úrovňou prírodovednej gramotnosti 1b dokážu použiť základné alebo každodenné vedecké poznatky na rozlíšenie aspektov známeho alebo jednoduchého javu. Dokážu identifikovať jednoduché schémy v dátach, rozlišujú základné prírodovedné pojmy a dokážu sa riadiť presnými inštrukciami pri realizácii jednoduchého vedeckého pokusu.
2	Žiaci s úrovňou prírodovednej gramotnosti 2 sú schopní použiť bežné

	obsahové poznatky a základné procedurálne znalosti na identifikáciu primeraných vedeckých vysvetlení, interpretáciu dát a identifikáciu otázky určenej v jednoduchom experimente. Vedia použiť základné alebo každodenné prírodovedné znalosti na identifikáciu platných záverov z jednoduchého súboru dát. Žiaci s úrovňou prírodovednej gramotnosti 2 prejavujú základné epistemické znalosti tým, že sú schopní identifikovať otázky, ktoré môžu byť predmetom vedeckého skúmania.
3	Žiaci s úrovňou prírodovednej gramotnosti 3 dokážu použiť stredne náročné obsahové znalosti, aby identifikovali alebo skoncipovali vysvetlenia známych javov. V menej známych alebo zložitejších situáciách dokážu skoncipovať vysvetlenie s primeranou pomocou alebo návodom. Žiaci dokážu stavať na prvkoch procedurálnych alebo epistemických znalostí, aby uskutočnili jednoduchý experiment v zjednodušenom rámci. Žiaci s úrovňou prírodovednej gramotnosti 3 dokážu rozlíšiť vedecké a nevedecké otázky a identifikovať dôkaz podporujúci vedecké tvrdenie.
4	Žiaci s úrovňou prírodovednej gramotnosti 4 dokážu použiť komplexnejšie alebo abstraktnejšie obsahové znalosti, ktoré im poskytneme alebo si ich vybaví, aby vysvetlili zložitejšie alebo menej známe javy a procesy. Dokážu uskutočniť experimenty, ktoré obsahujú dve alebo viac nezávislých premenných, ak je zjednodušený jeho rámec. Sú schopní odôvodniť si zvolený experimentálny dizajn, vychádzajúc pri tom z prvkov procedurálnych a epistemických znalostí. Žiaci s úrovňou prírodovednej gramotnosti 4 dokážu interpretovať dáta z primerane zložitého dátového súboru alebo v menej známych súvislostiach, vyvodiť vhodné závery, ktoré sú nad rámec samotných dát a zdôvodniť svoju voľbu.
5	Žiaci s úrovňou prírodovednej gramotnosti 5 dokážu použiť abstraktné vedecké myšlienky alebo pojmy na vysvetlenie neznámych a zložitejších javov, udalostí a procesov, ktoré zahŕňajú viac kauzálnych vzťahov. Žiaci na tejto úrovni dokážu aplikovať sofistikované epistemické znalosti aby zhodnotili netradičné experimentálne dizajny a zdôvodnili svoj výber, použili teoretické vedomosti na interpretáciu informácií alebo vytvorenie predpokladov. Žiaci s úrovňou prírodovednej gramotnosti 5 dokážu

	zhodnotiť spôsoby vedeckého hľadania odpovedí na položené otázky, ako aj identifikovať obmedzenia v interpretácii dátových súborov, vrátane ich zdrojov a efektu neistoty merania vo vedeckých dátach.
6	Žiaci s úrovňou prírodovednej gramotnosti 6 dokážu použiť širokú škálu navzájom súvisiacich vedeckých myšlienok a konceptov z vied o živej a neživej prírode, tiež dokážu použiť obsahové, procedurálne a epistemické znalosti, aby vytvorili hypotézy pre nové vedecké javy, udalosti či procesy alebo predpovede. Pri interpretácii dát a dôkazov sú schopní rozlíšiť medzi podstatnými a nepodstatnými informáciami a dokážu použiť znalosti nad rámec štandardných kurikulárnych dokumentov. Vedia rozlíšiť argumenty, ktoré sú založené na vedeckých dôkazoch a teóriách a tie, ktoré sú založené na iných úvahách. Žiaci s úrovňou prírodovednej gramotnosti 6 dokážu zhodnotiť výhody a nevýhody rôznych experimentálnych dizajnov, prípadových štúdií alebo simulácií a zdôvodniť svoju voľbu.

Prírodovedná gramotnosť			
Ročníky 1. -4.			
Predmet	Trieda	Téma	Kompetencie finančnej gramotnosti
INF	4.	Hviezdy a planéty	Zisťovanie údajov, využitie pri tvorbe zadaných úloh, charakterizovať súhvezdie, usporiadať hviezdy do obrazcov súhvezdí
PDA	4.	Magnetické pole, magnet	Charakterizovať vlastnosti magnetu, magnetické pole, magnetické pole Zeme; Skúmaním zistiť veľkosť magnetického poľa
PVO	1. -2.	Deň, časť dňa	Na základe pozorovania vedieť zatriediť činnosti človeka k jednotlivým častiam dňa a vytvoriť vlastný režim dňa
VLA ŠvP	3. – 4.	Michalovce s okolím	Vyhľadávať, triediť a spracovať informácie o faune a flóre danej oblasti
VYV	1. – 4.	Fantastický stroj	Vymyslieť a nakresliť svoj fantastický stroj na uľahčenie života človeka
Ročníky 5. -9.			
Predmet	Trieda	Téma	Kompetencie finančnej gramotnosti
ANJ	5. – 9.	Človek a príroda Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	Porozumieť prírodovedným pojmom a poznatkom
BIO	5. – 9.	Príroda	Žiaci s úrovňou 1a sú schopní identifikovať jednoduché vzťahy a interpretovať grafické a vizuálne dáta . Žiaci s úrovňou prírodovednej gramotnosti 1a dokážu vybrať najlepšie vedecké vysvetlenie daných údajov – zisťovanie údajov na vyhotovenie projektov.

			Žiaci s úrovňou prírodovednej gramotnosti 1b dokážu použiť základné alebo každodenné vedecké poznatky na rozlíšenie aspektov známeho alebo jednoduchého javu. Dokážu identifikovať jednoduché schémy v dátach, rozlišujú základné prírodovedné pojmy – využitie zistených informácií.
DEJ	6.	Starovek	Spoznávanie prírodných oblastí starovekých civilizácií – podnebie, vodstvo, povrch,
	7.	Zámorské objavy	Spoznávanie Prírody Nového sveta
ETV	5. – 9.	Etické aspekty ochrany prírody	Žiaci s úrovňou prírodovednej gramotnosti 6 dokážu použiť širokú škálu navzájom súvisiacich vedeckých myšlienok a konceptov z vied o živej a neživej prírode, pri interpretácii dát a dôkazov sú schopní rozlíšiť medzi podstatnými a nepodstatnými informáciami
FYZ	6.	Skúmanie vlastností kvapalín, plynov a pevných telies	Overiť jednoduchým experimentom vlastnosti kvapalín, plynov a pevných telies, porovnať a vybrať spoločné a rozdielne vlastnosti kvapalín, plynov a pevných telies, rozlíšiť merateľné a nemerateľné vlastnosti telies, použiť stratégiu riešenia problémov predpoklad – experiment – potvrdenie/nepotvrdenie predpokladu, zostrojiť graf lineárnej závislosti a použiť graf napr. pri odhade dĺžky, postupovať podľa návodu stratégiou: formulovanie problému – vyslovenie hypotézy – realizácia pokusov a meraní – spracovanie, posúdenie a interpretovanie výsledkov meraní,
		Správane sa telies v kvapalinách a plynch	Identifikovať neznámu látku podľa jej hustoty, vysvetliť vybrané javy z bežného života pomocou hustoty
	7.	Teplota, skúmanie premien skupenstva látok	Overiť jednoduchým experimentom vlastnosti kvapalín, plynov a pevných telies, porovnať a vybrať spoločné a rozdielne vlastnosti kvapalín, plynov a pevných telies, vysvetliť princíp premeny skupenstva.
	8.	Sila a pohyb	Identifikovať jednoduché schémy v dátach, rozlíšiť základné prírodovedné pojmy, riadiť sa presnými inštrukciami pri realizácii jednoduchého vedeckého pokusu.
		Práca, výkon, energia	Použiť základné alebo každodenné prírodovedné znalosti na identifikáciu platných záverov z jednoduchého súboru dát.
	9.	Magnetické a elektrické vlastnosti látok	Charakterizovať vlastnosti magnetu, magnetické pole, magnetické pole Zeme, pochopiť princíp fungovania kompasu, Charakterizovať elektrické pole, pokusom ilustrovať zmenu veľkosti elektrickej sily pri zmene vzdialenosti zelektrizovaných telies, pochopiť a používať elektroskop.
	9.	Elektrický prúd	Určovať podmienky prechodu elektrického prúdu obvodom, opísať vedenie elektrického prúdu v kovoch., riešiť úlohy a fyzikálne situácie s využitím vzťahu na výpočet elektrického odporu.
GEO	5. – 9.	Príroda	Žiaci s úrovňou 1a sú schopní identifikovať jednoduché vzťahy a interpretovať grafické a vizuálne

			dáta . Žiaci s úrovňou prírodovednej gramotnosti 1a dokážu vybrať najlepšie vedecké vysvetlenie daných údajov – zisťovanie údajov na vyhotovenie projektov. Žiaci s úrovňou prírodovednej gramotnosti 1b dokážu použiť základné alebo každodenné vedecké poznatky na rozlíšenie aspektov známeho alebo jednoduchého javu. Dokážu identifikovať jednoduché schémy v dátach, rozlišujú základné prírodovedné pojmy – využitie zistených informácií.
	5. – 9.	Príroda - projekty	Žiaci s úrovňou prírodovednej gramotnosti 2 sú schopní použiť bežné obsahové poznatky a vedia použiť základné alebo každodenné prírodovedné znalosti na identifikáciu platných záverov z jednoduchého súboru dát - tvorba projektov.
CHE	7.	Horenie	použiť vedecké princípy pri vysvetľovaní
	8.	Chemické zlúčeniny	vysvetliť vzťahy medzi danými javmi, vysvetliť alebo určiť ich možné príčiny, predpovedať ich ďalší priebeh s využitím prírodovedných poznatkov a myšlienok, ktoré nie sú priamo uvedené
	9.	Organické zlúčeniny	predkladať závery urobené na základe dostupných dôkazov a údajov, zdôvodniť tieto závery na základe daných údajov, situácií alebo iných informácií
MAT	5.	Meranie, obvod, obsah	Meranie pozemkov, miestností, predmetov – práca s materiálmi.
	6.	Desatinné čísla	Tekutiny a látky, pri ktorých môžeme zisťovať objem a hmotnosť
	7.	Pomer a úmernosť	Suroviny využívané pri varení a pečení.
	8.-9.	Slovné úlohy	Vývoj rozlohy lesov v SR.
SJL	5. – 6.	Opisujeme živočíchy	Jednoduchý opis prírodovedného javu.
	7.	Spojky	Medvede z pôrodníc. Ohrozené druhy živočíchov zapísaných v Červenej knihe.
	8.	Zvieracie podstatné mená	Používanie správnych tvarov zvieracích podstatných mien v množnom čísle
	9.	Prístavok	Mayovia zbožňovali čokoládu. Spoznávame starovekú kultúru.
THD	5	Odpad z domácností	Použiť základné alebo obsahové znalosti na vysvetlenie jednoduchých prírodných javov
	5	Ochrana prírody	Použiť základné alebo obsahové znalosti na vysvetlenie jednoduchých prírodných javov
	8	Zber, triedenie a likvidácia elektrických spotrebičov	Použiť základné alebo každodenné poznatky na rozlišovanie aspektov známeho javu
	7.	Kvetinárstvo	Použiť základné alebo každodenné prírodovedné znalosti pri práci s rastlinami.

Plán aktivít – přírodovedná gramotnosť 2020/2021

1. Putujeme Slovenskom

- 1. – 4. roč. – Cesta okolo Slovenska, Krásy regiónu
- 5. – 9- roč. – Na Slovensku sa nestratím

Zodpovední: Mgr. I. Balintová, Mgr. Ľ. Viňanská

Termín: október

2. Projekt : „Čo skrývajú ročné obdobia“ I. -IV. - 1.-4.ročník

Zodpovední: triedni učitelia 1. – 4.

Termín: priebežne

III. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Okrem sumatívnych výsledkov sa sústredíme na rozpracovanie normatívneho hodnotenia výsledkov žiakov formou hodnotiaceho portfólia.

Súčasťou normatívneho hodnotenia výsledkov žiakov bude hodnotiace portfólio žiaka. Každému žiakovi triedny učiteľ vypracuje hodnotiace portfólio, kde bude sústreďovať písomné práce zo Slovenského jazyka, Matematiky, Geografie, Dejepisu, cudzieho jazyka, Informatiky. Súčasťou hodnotiaceho portfólia budú aj projekty, ktoré žiaci budú vypracovávať na vyučovacích hodinách. Z každého menovaného predmetu sa do hodnotiaceho portfólia zahrnú minimálne dve písomné práce. Jedna za prvý polrok a jedna za druhý polrok.

Úlohou školy je dať pocítiť úspech každému žiakovi, nebudeme teda prostredníctvom hodnotenia rozdeľovať žiakov na úspešných a neúspešných. U žiakov, ktorí dosahujú slabšie výsledky treba nájsť oblasť, za ktorú ich môžeme pochváliť a nechať ich vyniknúť.

Žiaci 1. ročníka budú počas celého školského roka hodnotení slovne. Na konci prvého i druhého polroku dostanú vysvedčenie, v ktorom bude slovom zhodnotená dosiahnutá úroveň vedomostí a zručností vzhľadom k školskému vzdelávaciemu programu.

Žiaci 2. - 9. ročníka budú klasifikovaní podľa rozhodnutia pedagogickej rady v zmysle školského zákona. Predmety, ktoré nebudú klasifikované známkou budú na vysvedčení hodnotené slovom absolvoval (a), neabsolvoval (n). Slovom neabsolvoval bude hodnotený žiak, ktorý bude oslobodený od daného predmetu, alebo má neospravedlnenú viac ako 50%-nú neúčast' na danom predmete. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Pri hodnotení žiakov dodržiavame **metodický pokyn č. 22/2011** na hodnotenie žiakov základnej školy.

- hodnotenie známkou – bodový systém – vzdelávacie predmety
- neklasifikovanie – hodnotenie stupňami absolvoval/neabsolvoval – náboženská a etická výchova
- žiaci študujúci v zahraničí sú hodnotení na základe výsledkov komisionálnej skúšky:
 - 1. až 4.ročník: SJL, MAT, VLA, PRI
 - 5. až 9. ročník: SJL, MAT, DEJ, BIO, GEO, FYZ, CHE, OBN

Žiaci špeciálnej triedy postupujú podľa UP a UO ŠZŠ. Začlenení žiaci s mentálnym postihnutím postupujú podľa UP ZŠ a UO ŠZŠ v predmetoch SJL a MAT, podľa UP a UO ZŠ s modifikovaným obsahom učiva v ostatných vzdelávacích predmetoch. Súčasťou učebného plánu ZŠ je aj výučba cudzích jazykov ANJ a RUJ. V týchto predmetoch žiaci postupujú podľa UO ZŠ s upraveným obsahom učiva.

Hodnotenie začlenených žiakov

Žiaci s mentálnym postihnutím

Žiaci sú hodnotení podľa **metodického pokynu č. 32/2011** na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia a podľa **metodického pokynu č. 19/2015** na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie :

- hodnotenie známku – bodový systém – vzdelávacie predmety
- neklasifikovanie – hodnotenie stupňami absolvoval/neabsolvoval – náboženská a etická výchova.

Žiaci s mentálnym postihnutím sú hodnotení v anglickom a ruskom jazyku známku, vyučujúci bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Začlenení žiaci s vývinovou poruchou učenia v sú hodnotení podľa Prílohy č. 2 k metodickému pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy /Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v ZŠ/

Žiaci, ktorí majú na základe odporúčania lekára povolený osobitný spôsob plnenia školskej dochádzky formou individuálneho vzdelávania, sú hodnotení slovne, raz polročne.

Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov bude realizovaný prostredníctvom týchto kritérií :

- Pozorovania (hospitácie)
- Rozhovoru
- Výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (úspešnosť v celonárodných meraniach, úspešnosť na predmetových olympiádach, spokojnosť rodičov)
- Hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti, aktivity, šírenia dobrého mena školy
- Hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy, raz ročne, zvyčajne v auguste.
- Vzájomného hodnotenia učiteľov (vzájomné hospitácie, hodnotenie práce vedúcim MZ a PK, otvorené hodiny)
- Plnenie pracovných povinností a úloh, plnenie cieľov školy, vedenie pedagogickej agendy, vedenie a práca s žiakmi (kvantita, kvalita práce, produktivita práce, plnenie termínov)
- Fungovanie v pracovnom tíme, pracovné a spoločenské správanie (interpersonálne vzťahy, spolupráca, komunikácia, flexibilita, ochota, samostatnosť, schopnosť rozhodovať, schopnosť viesť spolupracovníkov, spolupráca s rodičmi)
- Hodnotenia učiteľov žiakmi a rodičmi, prostredníctvom dotazníkov.

Pri hodnotení výsledkov žiakov a výsledkov pedagogických zamestnancov budeme odlišovať význam a náročnosť súťaže. Pri ďalšom vzdelávaní pedagogických zamestnancov budeme zohľadňovať potreby školy.

Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je:

- aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené,
- aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠkVP.

Každoročne škola vypracováva v zmysle Vyhlášky MŠ SR č. 9/2006 Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy v príslušnom školskom roku. V nej je kladený dôraz na dve veci : konštatovanie úrovne stavu a zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- Ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe a ich reálnosť a stupeň dôležitosti.
- Posúdenie toho, ako škola splňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe.
- Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky, oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, vrátane návrhov a opatrení.

Za účelom hodnotenia škola monitoruje pravidelne:

- podmienky na vzdelanie a výsledky vzdelávania
- spokojnosť s vedením školy a učiteľmi, riadenie školy
- prostredie – klímu školy
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces - metódy a formy vyučovania
- úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- úroveň výsledkov práce školy

Kritériom pre nás je spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov a kvalita výsledkov.

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- Dotazníky pre žiakov
- Analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach

Školské portfólio tvorí:

- symbol – logo školy
- kronika školy – fotodokumentácia
- zborník úspechov žiakov – víťazné práce, diplomy zo súťaží, olympiád, turnajov
- zborník aktivít učiteľov – osvedčenia o vzdelávaní,
- akcie a aktivity organizované školou
-

O aktivitách a činnosti školy je verejnosť pravidelne informovaná prostredníctvom našej webovej stránky : www.zsubrez.edupage.gov

IV.Školský učebný plán

Školský učebný plán je platný pre školský rok 2020/2021.

vzdelávacia oblasť	vyučovací predmet	primárne vzdelávanie					nižšie stredné vzdelávanie					
		1.	2.	3.	4.	Σ	5.	6.	7.	8.	9.	Σ
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	9	8	7*1	7	31*	5	5	4	5	5	24
	anglický jazyk			3	3	6	3	3	3	3	3	15
	tvorivá dramatika	*2	*1			*3						
	ruský jazyk								*2	*2	*2	*6
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	4*1	4*1	4*1	16*	4*1	4*1	4*1	4	5	21*
	informatika		*1	1	1	2*1	1	1	1	1	*1	4*1
Človek a príroda	prvouka	1	2			3						
	prírodoveda			1	2	3						
	fyzika							2	1	2	1	6
	chémia								2	2	1*1	5*1
	biológia						2	1*1	2	1	1	7*1
Človek a spoločnosť	vlastiveda			1	2	3						
	dejepis						1	1	1	1*1	2*1	6*2
	geografia						2	1*1	1*1	1	1	6*2
	občianska náuka						*1	1	1	1	1	4*1
Človek a hodnoty	etická výchova/náboženská výchova	1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie			1	1	2						
	technika /svet práce						1*1	1*1	1	1	1	5*2
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	4	1	1	1	1		3
	výtvarná výchova	2	2	1	1	6	1	1	1	1		3
	výchova umením										1	1
Zdravie	telesná a športová výchova	2	2	2	2	8	2	2	2	2	2	10
	základ	20	20	23	25	88	24	25	26	27	25	127
	disponibilné hodiny	*2	*3	*2	*1	11	*3	*4	*4	*3	*5	19
	spolu	22	23	25	26	96	27	29	30	30	30	146

ZÁKLADNÁ ŠKOLA ÚBREŽ

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

I. stupeň

ISCED 1

Vzdelávacia oblasť: **Jazyk a komunikácia**

Názov predmetu : **Slovenský jazyk a literatúra**

Časový rozsah výučby : 1. ročník: 9 hodín týždenne / 297 hodín ročne

2. a 3. ročník: 8 hodín týždenne/ 264 hodín ročne

4. ročník: 7 hodín týždenne/ 231 hodín ročne

Názov ŠVP : Štátny vzdelávací program 1. stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠkVP : **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Stupeň vzdelania: ISCED 1 – Primárne vzdelávanie

Ročník: 1. - 4. ročník

Vyučovacia jazyk : slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu :

Učebný predmet slovenský jazyk a literatúra má vo vzdelávaní nezastupiteľné miesto. Je základným prostriedkom pre nadobúdanie kultúrnej gramotnosti žiaka, jeho kľúčových kompetencií. Umožňuje porozumenie a osvojenie si poznatkov vo všetkých vzdelávacích oblastiach. Z tohto dôvodu má v systéme primárneho vzdelávania kľúčové, centrálné postavenie. Spôsobilosti, ktoré žiak v rámci tohto učebného predmetu nadobudne, majú zásadný vplyv na jeho vzdelávanie aj v ďalších vzdelávacích oblastiach, učebných predmetoch. Kvalita spôsobilostí používať materinský jazyk zásadne ovplyvňuje aj komunikáciu žiaka s jeho okolím, vytváranie vzťahov s inými ľuďmi a formuje zaradenie žiaka do spoločnosti. Cieľom výučby slovenského jazyka na primárnom stupni vzdelávania je naučiť spisovný jazyk na takej úrovni, aby ho žiaci vedeli používať v praktickom živote. Používanie jazyka vnímame ako komplexné využívanie všetkých komunikačných zručností – rozprávania, písania, čítania a počúvania.

Základnou funkciou vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni základnej školy je naučiť žiakov spisovnú podobu materinského jazyka, osvojiť si správny pravopis a gramatiku a najmä rozvíjať vyjadrovacie (komunikačné) schopnosti, a to na úrovni ústnej i písomnej. Predmet slovenský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože spája jazykovú, slohovú zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie. Jazyk slovenský ako vyučovacia jazyk má nezastupiteľné miesto vo vyučovaní, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie vyučovacích predmetov. Jazyk slovenský v 1. ročníku základnej školy má prioritné a špecifické postavenie. Schopnosť čítať a písať je jedna zo základných životných kompetencií. K hlavným aspektom patrí rozvoj slovnej zásoby, základy pravopisu a znalostí z oblasti literatúry, ktoré by mal zvládať na elementárnej úrovni.

Do literárnej výchovy ako integrujúci prvok možno zahrnúť takzvané tvorivé písanie. Tvorivé písanie sa tak stáva pre žiaka zdrojom poznania v oblasti lexiky, syntaxe, štylistiky, noetiky a poetiky, a aj čítania. V rámci zložky čítanie a literárna výchova by sa mal dôraz klásť na čítanie s porozumením. Nezanedbateľnou je i emocionálna stránka jazykovej výchovy – vytváranie kladného vzťahu k čítaniu a knihám, k materinskému jazyku, ako nositeľovi národných tradícií a formovania národného povedomia žiaka.

Písanie je základným nástrojom gramotnosti a zároveň slúži aj ako prostriedok dorozumievací a komunikačný. Na hodinách písania sa žiaci učia písať predpísané tvary písmen a číslíc s ohľadom na dodržiavanie hygienických a estetických zásad.

V oblasti slohu sa učia žiaci vyjadrovať v krátkych ústnych prejavoch, odpovedajú na otázky, vedia sformulovať prosbu a poďakovanie, vedia sa ospravedlniť, poblahoželať blízkym osobám, formulovať krátku správu.

Ciele vyučovacieho predmetu :

Cieľom jazykového vyučovania je naučiť žiakov nielen základné pojmy a poučky, ale naučiť ich myslieť v súvislostiach, komunikovať (ústne a písomne) na primeranej úrovni a naučiť ich rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej stránky. Nezanedbateľnou je i literárna zložka jazyka. Prostredníctvom nej sa žiaci zoznamujú s literárnymi dielami a ich tvorcami a vytvárajú si k nim kladný vzťah.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni ZŠ je predovšetkým:

- osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania)
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a stylistickej
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme
- prehľbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme
- -viesť k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej)

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja:

Kompetencia k celoživotnému učeniu sa

- vedieť sa učiť a poznať vlastný štýl učenia
- vedieť pracovať s rôznymi zdrojmi informácií
- vedieť aktívne počúvať
- rozvíjať vyššie poznávacie funkcie učenia na úrovni analýzy, syntézy a hodnotenia
- vedieť aktívne pracovať s IKT
- zapamätaniu si základných informácií a faktov a vedieť ich používať v praxi
- uplatňovať pravopis a spisovné vyjadrovanie vo všetkých formách komunikácie a funkčnému využívaniu jazyka pri čítaní, písaní, rozprávaní a počúvaní

Kompetencie k riešeniu problémov

- čítaniu s porozumením a písaniu pre porozumenie (vedieť nájsť to, čo je podstatné, vedieť nájsť podstatné súvislosti, vedieť niečo slovom alebo písmom vysvetliť)
- schopnosti čítať s porozumením rôzne druhy textov, pochopeniu podstaty problému a úspešnému hľadaniu relevantných informácií
- postupnému získavaniu schopnosti analyzovať situáciu a rozhodovať sa
- riešeniu problémov a objavovaniu súvislostí

Kompetencie komunikatívne

- schopnosti adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu
- schopnosti žiaka verejne sa prezentovať a obhájiť si svoj názor

Kompetencie sociálne a personálne

- schopnosti mať vlastnú sebadôveru a sebaúctu
- poznaniu sebahodnotenia, sebakritiky a uvedomovaním si svojich silných stránok
- schopnosti mať zodpovednosť za vlastné učenie
- schopnosti vedieť sa realizovať a projektovať si svoj osobný rozvoj
- tvorivej a aktívnej práci v skupinách

Kompetencie občianske

- učeníu sa verejne vystupovať a prezentovať vlastnú tvorbu a nadobudnuté poznatky
- vytváraniu si pozitívneho sebaobrazu, ktorý podporuje sebadôveru a sebarozvoj
- uvedomovaniu si svojich silných a slabých stránok
- kontrole vlastného konania, schopnosti odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov
- uvedomeniu si svojich práv a povinností a podieľaniu sa na vytváraní triednych pravidiel
- tolerancii a empatii k prejavom iných kultúr

Kompetencie pracovné

- správne použitiu techniky a pomôcok,
- k poznávaniu a rozvíjaniu svojich schopností a ich uplatňovaniu v reálnom živote,
- učeníu sa využívať slovníky, príručky a internet.

Obsah:

Učebné osnovy v 3. ročníku sú navyšené o 1 vyučovaciu hodinu. Táto vyučovacia hodina sa použije na zlepšenie kvality výkonu:

- využitie prostriedkov IKT na vyhľadávanie, spracovanie a prezentáciu informácií súvisiacich s učebnými osnovami predmetu SJL
- prehĺbenie a upevňovanie vedomostí
- precvičovanie učiva formou pracovných listov a didaktických testov
- zvyšovanie čitateľskej gramotnosti žiakov

Hodnotenie:

Predmet Slovenský jazyka a literatúra je v 1. - 4. ročníku klasifikovaný. Pri hodnotení postupujeme podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy č.:2011-3121/12824:4-921 vydaného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky z 1.mája 2011.

Písanie nie je hodnotené známkou. Žiaka pomocou vhodných metód nabádame, vysvetľujeme, učíme robiť čo najprehľadnejší záznam. Uplatňujeme rôzne formy hodnotenia – sebahodnotenie, formatívne, priebežné, kritériálne (napr. pečiatkou), svojprávne – žiak zodpovedá sám za seba. Nácvikové diktáty nie sú hodnotené známkou. Kontrolné diktáty sú hodnotené známkou podľa danej stupnice:

0 – 2 chyby : 1

3 – 4 chyby : 2

5 – 7 chyby : 3

8 – 10 chyby : 4

11 – viac chýb : 5

V rámci Slovenského jazyka a literatúry sú hodnotené a klasifikované tri zložky predmetu: jazyková komunikácia, komunikácia a sloh, čítanie a literatúra. Predmetom hodnotenia a klasifikácie sú výsledky, ktoré žiak dosiahol v súlade s požiadavkami učebných osnov, obsahových a výkonových štandardov. Hodnotí sa schopnosť získať, upraviť, spracovať, používať a prezentovať vedomosti, obsahová kvalita a jazyková správnosť odpovede, t.j. rozsah slovnej zásoby, gramatická správnosť, štylistická pôsobivosť a stupeň rečovej pohotovosti.

V písomnom aj ústnom prejave má žiak preukázať komplexnosť ovládania jazyka, mieru tvorivosti a celkovú vzdelanosť a kultúrnosť v miere vychádzajúcej z učebných osnov, obsahových a výkonových štandardov.

Tabuľka kritérií na hodnotenie žiakov zo SJL

Metódy a formy hodnotenia	Kritéria hodnotenia
Ústne skúšanie	-komplexnosť (celé učivo) -samostatnosť, správnosť -správnosť použitia odbornej terminológie -pochopenie (nie memorovanie) -aplikačná schopnosť -generalizácia(zovšeobecnenie, schopnosť hodnotiť, vytvárať závery)
Písomné testy	-stupnica hodnotenia
Diktáty	-stupnica hodnotenia
Slohová práca	-dodržanie slohového postupu -vonkajšia a vnútorná kompozícia -výber jazykových prostriedkov -štylistická správnosť -výstižnosť témy -pravopisná správnosť, rozsah
Prednes poézie	-správnosť a dodržanie rýmu -spôsob prednesu - obsahová náročnosť
Prezentácia a projekty	-dodržanie požadovanej témy -originalita jazykových prostriedkov -požadovaná forma a rozsah práce -originálny prístup pri spracovaní -prezentácia vlastnej práce

Vzdelávacia oblasť: **Jazyk a komunikácia**

Názov predmetu: **Anglický jazyk**

Časový rozsah výučby: 3 hodiny týždenne/ 99 hodín ročne

Názov ŠVP: Štátny vzdelávací program 2. stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠVkp: **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník: 3., 4. ročník

Stupeň vzdelania: ISCED 1- Nižšie sekundárne vzdelanie

Vyučovací jazyk: Slovenský jazyk

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky -učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)				
Hrubé členenie	A1		A2	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2
Ročníky v 1. CJ	3./4.	4./5.	6./7.	8./9.
	ZŠ	ZŠ	ZŠ	ZŠ

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet anglický jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Výučba anglického jazyka smeruje k dosiahnutiu komunikačnej úrovne A1.1+ podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) na konci primárneho vzdelávania. Učebný predmet umožňuje získanie základov cudzieho jazyka, ktorý možno využívať v praktickom živote. Základný princípom jazykového vzdelávania je, aby učitelia sa dokázali riešiť každodenné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine, dokázali vymieňať si informácie a nápady s ľuďmi, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu myšlienky

v jazyku, ktorý si učiaci sa osvojuje, viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Cieľom vyučovacieho predmetu anglický jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie, aby sa realizoval komunikačný zámer vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele. osvojiť si vedomosti, zručnosti a spôsobilosti, ktoré budú viesť k ďalšiemu vzdelávaniu sa.

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja

Všeobecné kompetencie

Učiaci sa na úrovni A1 rozvíja všeobecné kompetencie tak, aby dokázal:

- získať uvedomene nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať rečové zručnosti, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, tieto výrazy a frázy dokáže používať,
- dokáže predstaviť seba aj iných, dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná a o veciach, ktoré vlastní,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť.

1. Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- používa iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- má základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- prejavuje iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s cudzincami,
- dokáže odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- dokáže vyhlásť svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje.

2. Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že použije najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: dokáže pozdraviť aj rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať, ospravedlniť sa, atď.

3. Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- dokáže zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané mnohými pauzami, nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu.

4. Komunikačné kompetencie

1. Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,
- rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,
- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty.

2. Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1

- rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch, na pohľadniciach,
- rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiáli a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc,
- rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty.

3. Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,

- dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia,
- vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako „a“, „ale“ alebo „pretože“.

4. Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšej rýchlosti reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať,
- dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má,
- vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú,
- rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie,
- rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému opisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.

Obsah – témy:

Jednotlivé témy sa prelínajú, opakujú v ročníkoch 3. – 4. a sú obsahom učebníc anglického jazyka Buzzy Bee.

Rodina a spoločnosť Osobné údaje Rodina - vzťahy v rodine Vzťahy medzi ľuďmi

Domov a bývanie Môj dom/byt Zariadenie bytu Domov a jeho okolie Bývanie v meste a na dedine

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie Ľudské telo Fyzické charakteristiky Charakterové vlastnosti človeka Choroby a nehody Hygiena a starostlivosť o telo Zdravý spôsob života Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie

Doprava a cestovanie Dopravné prostriedky Osobná doprava Príprava na cestu a cestovanie

Vzdelávanie a práca Škola a jej zariadenie Učebné predmety Pracovné činnosti a profesie

Človek a príroda Zvieratá/fauna Počasie Rastliny/flóra

Voľný čas a záľuby Záujmy Knihy a čítanie Rozhlas, televízia a internet

Stravovanie Stravovacie návyky Mäso a mäsové výrobky Zelenina a ovocie Nápoje Cestoviny a múčne výrobky Mliečne výrobky

Multikultúrna spoločnosť Cudzie jazyky Rodinné sviatky Štátne a cirkevné sviatky Zvyky a tradície v rôznych krajinách

Obliekanie a móda Základné druhy oblečenia Odevné doplnky Výber oblečenia na rôzne príležitosti

Šport Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne
Obchod a služby Nákupné zariadenia Pošta a telekomunikácie Hotely a hotelové služby
Krajiny, mestá a miesta Krajiny a svetadiely Moja krajina a moje mesto
Kultúra a umenie Druhy umenia Kultúra a jej formy Umenie – spoločnosť – kultúra
Človek a spoločnosť; komunikácia Jazyk ako dorozumievací prostriedok Formy komunikácie Kultúra komunikácie
Mládež a jej svet Aktivity mládeže Vzťahy medzi rovesníkmi Generačné vzťahy
Zamestnanie Pracovné pomery a kariéra
Slovensko Geografické údaje História Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície
Krajina, ktorej jazyk sa učím Geografické údaje História

Hodnotenie:

1. **Verbálna forma kontroly** – uprednostniť prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétného žiaka učiteľom na predchádzajúcej hodine. Zisťovať a hodnotiť osvojenie základných výkonov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu - dialóg, prerozprávanie čítaného.
2. **Písomná forma kontroly** - kontrolovať a hodnotiť poznatky prostredníctvom testu na konci lekcie v časovom limite 45 min v rozsahu 5- 10 cvičení zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Optimálne hodnotenie je na základe % úspešnosti podľa vzájomnej dohody učiteľov v rámci PK.
3. **Prezentácie projektov** – hodnotiť úroveň podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov v rámci PK.

Vzdelávacia oblasť: **Jazyk a komunikácia**

Názov predmetu : **Tvorivá dramatika**

Časový rozsah výučby : 1. ročník - 2 hodiny týždenne /66 hodín ročne

2. ročník - 1 hodina týždenne /33 hodín ročne

Názov ŠVP : Štátny vzdelávací program 1. stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠkVP : **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník: 1. a 2.ročník

Stupeň vzdelania: ISCED 1 – Primárne vzdelávanie

Vyučovací jazyk : slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu :

Tvorivá dramatika je zameraná na sociálny a osobnostný rozvoj jedinca prostredníctvom prvkov a postupov dramatického umenia. Dramatická improvizácia je založená na ľudskej schopnosti konať v navodených situáciách. V dramatických hrách dostávajú deti príležitosť zažiť situácie, s ktorými sa môžu v živote skutočne stretnúť. Majú možnosť skúmania danej situácie, pripraviť sa na ňu, s možnosťou dej opäť opakovať, vyskúšať rôzne možnosti riešenia a vybrať z nich tie najlepšie. Majú príležitosť hrať niekoho iného a pozerať sa jeho očami.

Pri manipulácii s bábkami sa okrem spomínaného rozvíja jemná motorika, deti strácajú ostych, pretože za oponou ich nie je vidieť. Tým môžu lepšie prezentovať svoje schopnosti, vyjadriť svoje názory a otvoriť vlastný vnútorný svet. Hra v roli im dovoľuje zažiť a pochopiť množstvo ľudských citov, myšlienok, názorov, hľadať skutočné motívy konania, naučiť sa v nich orientovať a zodpovedne sa rozhodovať. Tvorivá dramatika pomáha utvárať vnútorne bohatú osobnosť, ktorá si uvedomuje svoje hodnoty a je schopná spolupracovať s ostatnými. Stavia na vlastnom zážitku a skúsenosti, preto je jej účinok hlboký a trvalý.

Žiaci si môžu prostredníctvom tvorivej dramatiky upevňovať vedomosti z iných predmetov vyučovaných v rámci medzipredmetových vzťahov.

Ciele vyučovacieho predmetu :

Cieľom predmetu je, aby si žiaci osvojili základy verbálnej a neverbálnej komunikácie, získali návyky tvorivého čítania, tzn. vnímať, rozumieť a vedieť v reálnom živote použiť získané vedomosti. Aktívne používať obohatenú slovnú zásobu, osvojiť si psychohygienu čítania - správne návyky. Cieľom je naučiť žiaka správne komunikovať, osvojiť si pravidlo počúvať a vedieť slovne prezentovať svoju prácu, svoj názor, vybrať vhodné jazykové prostriedky. Oblasť predmetu sú integrované tak, aby sa rozvíjala procesná stránka samotného poznávacieho procesu.

- vnímať skutočnosť okolo seba v plnej hĺbke a zložitosti, orientovať sa v nej,
- orientovať sa v sebe, jasne a zreteľne formulovať svoje myšlienky bez strachu prezentovať svoje názory,
- tvorivo riešiť praktické problémy,
- uvedomovať si mravné dilemy a samostatne a zodpovedne sa rozhodovať,
- rešpektovať druhých a ich názory, počúvať iných, dokázať sa na nich spoľahnúť v prípade potreby,
- súcitiť s druhými ľuďmi a pomôcť im v prípade potreby,
- spolupracovať s ostatnými na spoločnom diele,
- ukončiť dielo a nie byť za to zodpovednosť,
- komunikovať v oblasti verbálnych a neverbálnych prejavov, písanej a hovorenej reči,
- vytvárať si pozitívny postoj k literatúre, umeniu,
- poznávať kultúrne dedičstvo, ľudové tradície a zvyky v regióne,
- dramatizovať literárne prozaické poetické texty, improvizovať, reprodukovat literárne texty rozprávky, hry, filmové predlohy.

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja:

- Osvojenú slovnú zásobu aktívne využívať v komunikácii
- Aktívne používať, veku primerané, jednoduché a rozvité vety
- Pochopiť reprodukovany text a zaujať stanovisko
- Vedieť prezentovať svoju prácu a obhájiť si svoj názor
- Využiť získané vedomosti pri tvorbe kultúrnych programov
- Scénky, dramatizácie

Kompetencia v oblasti sociálnej a komunikačnej:

- adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu,
- dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť na primeranej úrovni žiaka ZŠ,
- primerane veku dokázať vyjadriť svoj názor,

Kompetencia v oblasti prírodovedného myslenia:

- rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov,

Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií:

- primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,

Kompetencia riešiť problémy:

- vnímať a sledovať problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhovať riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,

- pokúšať sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápavým a spolupracujúcim) spôsobom,

Kompetencie osobné, sociálne a občianske:

- uvedomovať si dôležitosť vzájomného kontaktu, dôvery a spolupráce, empatie, sebauvedomenia,

Kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry:

- osvojiť si základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr, správať sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám, rešpektovať vkus iných ľudí.

Obsah:

Obsahom tvorivej dramatiky je súhrn poznatkov, zručností vzťahov, zážitkov, skúseností, praktických činností získaných a uplatňovaných v priebehu života jedinca alebo počas vývoja skupiny.

Učebný obsah je v tvorivej dramatike do značnej miery prechádza naprieč učivom iných predmetov a má byť základom rozvíjania a kultivovania jedinca. Učebným obsahom v tvorivej dramatike je život v celej jeho zložitosti, problémovosti, v jeho rozmanitých formách individuálnych – psychologických, ekonomických, etických atď. Istou základnou jednotkou učiva v tvorivej dramatike je, tak ako v iných predmetoch, téma, v tomto zmysle ako označenie základnej vecno-pojmovej oblasti.

Špecifikom obsahu tvorivej dramatiky je to, že je organizovaný do podoby konkrétnych situácií, ktoré nesú v sebe prvok príbehovosti, zárodok konfliktu a potreby ho riešiť. Konkrétne situácie sú reprezentantmi určitej všeobecnej myšlienky či témy a žiaci ju v procese riadenom učiteľom ju objavujú, prežívajú, osvojujú si ju. Aby ju na základe vlastného alebo simulovaného (navodeného) zážitku či skúsenosti pochopili a uvedomili.

OBSAH PREDMETU:

- Základy komunikácie
- Rozširovanie slovnej zásoby
- Tvorba jednoduchých a rozvitých viet
- Aktívne počúvanie
- Reprodukcia čítaného textu
- Dramatizácia
- Prezentácia vlastnej práce a názoru

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Základy komunikácie 1. Predstavme sa ako... Oboznámiť sa s bábkou, pomenovať ju a predstaviť, pokúsiť sa o bábkové divadlo O veľkej repe (rozprávka)	Vedieť vybrať vhodné oslovenie pri komun. S rovesníkmi i dospelými Rozvíjať slovnú zásobu, správne artikulovať, zahrať bábkové divadlo Žiak si osvojí návyk používať uvoľňovacie cviky

Uvoľňovacími cvikmi zlepšovať jemnú motoriku	pred písaním
Tvorba jednoduchých a rozvitých viet 1.Porozprávaj svoj zážitok /Príbehy o deťoch/Rozprávaj podľa ilustrácií, tvoriť súvislé vety na danú tému, pokúsiť sa vytvoriť príbeh „čo sa mohlo stať v dopr.prostriedku“ /bezpečnosť/ Rozvíjať schopnosť postrehnúť základné línie v písacích cvikoch	Rozprávaj svoj zážitok v dvojiciach, skupine, triede Poznávať dopravné prostriedky, dopr značky, vedieť rozprávať o obr , vytvoriť dopr značky Žiak dokresľuje jednod. línie do tlačeneho písma
Základy komunikácie O Červenej čiapočke 2.Prosba a poďakovanie Dramatizácia rozprávky, vymenovanie postáv,ich vlastností Zdokonaľovať predpoklady na písanie	Vedieť sa poďakovať a poprosiť Zdramatizovať kratší prozaický text správna artikulácia Oboznamuje sa s počtom hlások v slove
Rozširovanie slovné zásoby Ročné obdobia 1. Jesenné hry-Zlatá brána Pomocou série obrázkov porozprávaj o jeseni, jej znakoch, zmenách Vytvoriť v skupinách jesennú nástenku Rozvíjať predpoklady na zlepšovanie jemnej motoriky	Aktívne vypočítaj rozprávku “Pamodaj šťastia lavička” Vytvoriť ilustráciu v súvislosti s dejom prečítaného alebo počutého textu Žiak používa základné prvky písmen
Aktívne počúvanie 1. Hra na kuchára-opis najobľúbenejšie jedlo, hrnček var Porozprávaj sa na tému hygiena, hygienické pomôcky. / ukážky /Vysvetliť hru , zahráť sa ju Rozvíjať schopnosti používať základné línie, zdokonaľovať predpoklady na písanie	Vymenovať prísady a činnosti pri príprave jedla Porozumieť textu, osvojiť si nové pojmy, tvorivo pracovať v danej téme Žiak píše jednoduché prípravné cviky a používa elementárne línie písma
Rozširovanie slovné zásoby /Koza a sedem kozliatok/ 2. Prosba a poďakovanie v rozp. Vypočítaj si rozprávku z CD nosiča, vytvoriť v skupinách obrázkovú osnovu Osvojovať si písané grafémy práve preberanej hlásky	Čisto a správne vyslovovať Žiak ovláda časovú postupnosť v rozprávkovom príbehu Žiak píše jednoduché prípravné cviky a používa elementárne línie písma
Dramatizácia 1. Dramatizácia rozprávky Tvorenie otázok k vypočutému textu- s tematikou rodiny. Kde pracuje ocko? Čo robí pre nás mamička? Ako pomáhajú deti? A pod. Osvojovať si písané grafémy práve preberanej hlásky	Na základe počutého improvizovať Žiak má primeranú slovnú zásobu v téme rodina, tvorí jednoduché otázky k textu Žiak píše jednoduché prípravné cviky a nacvičuje preberané písmeno
Rozširovanie slovné zásoby 3. Vyhľadávať slová na známe slabiky Rozprávanie o svojej rodine, tvorba príbehov zo života rodiny - v skupinách	Vedieť sluchovo analyzovať známe slabiky Vytvoriť krátky príbeh na danú tému, prezentovať ho pred kolektívom

/ Narodeniny, Vianoce .../ Prepisovanie slabík	Žiak píše osvojené písmená
Prezentácia vl. práce a názoru Ako išlo vajce na ... 1. Obrázky, rozprávanie podľa obrázku Počúvať rozprávku, reprodukovat' jej dej, /obrázková osnova/ hovoriť o svojich pocitoch Osvojovať si písané a tlačené grafémy	Vyjadriť svoj názor na obrázok Vedieť zreprodukovat' dej rozprávky a vyjadriť svoj pocit z deja, správania postáv Žiak vie rozlíšiť písané a tlačené písmená
Reprodukcia čítaného textu 1. Ilustrácia a čítaný text Žiaci nevedia názov rozprávky, po vypočutí ukážok rozprávky identifikujú, pomôckou sú aj ilustrácie Písať slová podľa diktovania	Vnímať a vyjadriť súvislosť medzi ilustráciou a obsahom čítaného textu Poznať názvy slovenských i známych svetových rozprávok Žiak píše preberané písmená, vie napísať diktované slová
Rozširovanie slovnej zásoby Riekanky 4. Tvor slová na hlásku Oboznámiť sa s riekankami, vnímať ich rytmus, ilustrovať ich a vytvoriť leporelo Vedieť poskladať slová z jednotlivých hlások	Zoznamovať sa s písmenami veľkej tlačenej abecedy Žiak ovláda jednoduché texty spamäti, výrazne ich interpretuje a správne artikuluje Žiak dokáže napísať jednoduché slová z rozhádzaných písmen
Tvorba jednod. a rozv.viet 2. Ročné obdobia Usporiadať obrázky podľa časovej následnosti Nacvičovať správnu interpretáciu básní a krátkych textov, dramatizáciu, divadlo k téme Vianočný program s tematikou zimy a Vianoc Uvedomovanie si písania veľkého písmena na začiatku vety	Vedieť usporiadať a porozprávať príbeh podľa časovej následnosti Žiak interpretuje básne i krátke texty Žiak vie nakresliť priamu čiaru a uzavretú krivku
Dramatizácia Mrázik 2. Dramatizácia rozprávky Sledovanie DVD, prehľbovať porozumenie, zisťovacími otázkami ho aj overiť Značky ktorými sa dorozumievame	Naučiť sa text a stotožniť sa s postavou Žiak uvedomene sleduje a vníma rozprávkový dej, správne reaguje na otázky, prehľbuje si vlastné porozumenie rozpr. deja
Rozširovanie slovnej zásoby 5. Rozprávanie podľa série obrázkov Usporiadať informácie a udalosti z rozprávky v správnom časovom slede, vypracovať PL Osvojovať si písané grafémy	Vedieť rozprávať podľa série obrázkov Žiak je tvorivý pri vymýšľaní piktogramov Vedieť usporiadať dané informácie v správnom slede, správne vypracovať PL k téme
Základy komunikácie 3. Vímať slovo ako skupinu slabík a hlások Tvorenie slovných spojení s témou Vianoc / darček – pekný, vzácny, radosť – veľká, silná /...	Žiak má primeraný rečový prejav a posilňuje svoje vyjadrovacie a tvorivé schopnosti v danej téme
Základy komunikácie 4. Ústny prejav Rozprávanie o svojej rodine,	Vedieť svojimi slovami vytvoriť jednoduché novoročné blahoželanie

tvorba želaní k novému roku popr. príbehov zo života rodiny / Nový rok/ Precvičovanie písania trojslabičných slov Dôslednosť pri písaní slov s i,í,y,ý	Žiak si rozvíja tvorivé myslenie, dokončí začatý príbeh vlastným rozprávaním Žiak dokáže bezchybne prepísať trojslabičné slovo
Dramatizácia 3.Dramatizácia rozprávky O troch prasiatkách Vybrané časti rozprávky dramatizovať, vytvoriť jednoduché dialógy Reprodukcia, tvorenie otázok – zadať pomocné slová: AKO? PREČO? KEDY? KTO? KDE? ČO?	Žiak sa zdokonaľuje v reprodukovani počutého textu , tvorí k textu logické otázky Prispôbiť komunikáciu situácií Výrazne interpretovať umelecký text
Rozširovanie slovnej zásoby 6. Umelecký prednes učiteľa Vybrané časti rozprávky dramatizovať, vytvoriť jednoduché dialógy Vyhľadávať dlhé slabiky, odpisovať trojslabičné slová, dôsledne odpisovať slová s i,í,y,ý	Zhodnotiť vlastné vystupovanie v danej kladnej /zápornej úlohe Výrazne interpretovať umelecký text Vedieť doplniť požadované údaje v PL k danej téme
Základy komunikácie 5. Precvičovať zrozumiteľnú výslovnosť ako predpoklad efektívnej komunikácie Prečítať rečňovanky, hádanky riekanky... z IKT tabule /návrik zrozumiteľnej výslovnosti/ Vypracovať úlohy na IKT tabuli	Naspamäť deklamovať rečňovanky, ľud.hry, hádanky, básne, piesne Do pripraveného PL doplniť požadované údaje, prípadne dokresliť
Reprodukcia čítaného textu 2. Vyhľadaj správnu odpoveď z dvoch možností Čítať z obrázkov, tvoriť pekné vety z viacerých slov Vybrané časti dramatizovať, vytvoriť jednoduché dialógy	Vedieť vytvoriť nové slová prikladaním slabík, hlások Pochopiť obsah úlohy Rozvoj vyjadrovacích zručností
Aktívne počúvanie 1.V prečítanom texte hľadať potrebnú informáciu Počúvať aktívne - vedieť sa orientovať v čítanom texte Vyhľadávať určenú časť /písmeno, slovo.../v texte /podľa pokynov/	Vedieť si vypočítať čítaný príbeh a na základe počutého správne sformulovať odpoveď na otázky
Aktívne počúvanie Ľudové múdrosti 2.Po prečítaní časti príbehu vymyslieť	Žiak porozumie ľudovým úsloviam, vie o nich

pokračovanie Oboznámiť sa s rozličnými ľudovými úsloviami, prerozprávať ich ústne aj výtvarne	voľne porozprávať Vedieť pokračovať –dokončiť ľudové úslovie
Tvorba jednod. a rozv. viet 2.Práca s detským časopisom Tradície a ľudové zvyky Žiak si na základe ľud. slovesnosti rozvíja vyjadrovacie schopnosti, má primeranú úroveň slovnej zásoby	Žiak si rozvíja svoju slovnú zásobu o „staré“ pojmy Informovať triedu čo sám prečítal
Aktívne počúvanie Riekanky a povedačky 3.Dotvor ilustráciu podľa počutého príbehu Vypočuť si príbeh, použiť jednoduché bábk, zahrať divadielko Vlastná ilustrácia počutého príbehu	Žiak dokáže tvorivo vstupovať do deja jednoduchého príbehu Obhájiť vlastnú ilustráciu
Aktívne počúvanie 4. Rodina Práca so slovnou zásobou, k obrázkom s témou rodiny tvoriť slová citovo zafarbené Hra na dvojhlásky Vymyslieť názov príbehu	Žiak tvorí citovo zafarbené slová, vie ich vyhľadať v pripravenom texte Vymyslieť názov príbehu a odôvodniť prečo
Prezentácia vlastnej práce a názoru Usporiadať,informácie a udalosti z rozprávky v správnom časovom slede, -vypracovať PL Osvojovať si písané písmená	Vedieť pohybom , mimikou napodobniť Červenú čiapočku, vlka, st.mamu.. Prerozprávaj postavu pohybovou improvizáciou
Dramatizácia Meduška, čítanie vo dvojici 4.Riekanky a povedačky Prečítať nahlas text s porozumením Hranie pantomímy, vyjadrenie pocitov pohybom, neverbálna komunikácia	Rozvíjať pohybové čítanie a zmyslové vnímanie
Základy komunikácie 6. Deň matiek Čítame texty so želaniami mamičkám, tvorenie vlastného textu vo dvojici	Žiak tvorí jednoduché vety ,dokáže vytvoriť želanie, používa citovo zafarbené slová
Základy komunikácie 7. Mama Sformulovať ústne blahoželenie Napísať blahoželenie mamke na pozdrav	Vedieť sformulovať gratuláciu mamke ku dňu matiek
Prezent.vl.práce a názoru 4. Rodina Pán doktor povedal... Štrukturované čítanie, tvoríme pokračovanie príbehu, usporiadame text s pomiešanými vetami	Žiak vie usporiadať vety v správnom slede, chápe časové súvislosti v príbehoch Prezentovať vlastný prednes

Rozširovanie slovnnej zásoby Z prírody - Búrka Učíme sa vyhľadávať informácie o prírodných úkazoch aj z iných zdrojov- encyklopédie, internet	Žiak vie vyhľadať dané informácie, vie ich prezentovať
Aktívne počúvanie 5.Naša vlasť : Rozprávame podľa obrázkov, pracujeme s jednoduchou mapou a tur. značkami	Žiak si prehľbuje čitateľskú gramotnosť aj čítaním iných textov, značiek, znakov
Prezent.vl.práce a názoru Rozlúčka s abecedou – Deň šlabikára	Žiak zvládne reprodukovat' texty s viazanou i neviazanou rečou i dramatizovaný text
Aktívne počúvanie 6. Rozprávky: Usporiadať informácie a udalosti z rozprávky v správnom časovom slede, vypracovať PL	Žiak uvedomene sleduje a vníma rozprávkový dej, správne reaguje na otázky, prehľbuje si vlastné porozumenie rozpr. deja
Dramatizácia Prednes textov z rozprávky z pozície bábk	Zahrať bábkové divadlo

Hodnotenie:

Hodnotením žiakov zisťujeme úroveň získaných vedomostí a zručností u žiakov, pričom rozhodujúcim kritériom hodnotenia je výkonový štandard. Hodnotenie nesmie spĺňať len funkciu diagnostickú, či funkciu spätnej väzby učiteľ – žiak, ale funkciu motivačnú a rozvíjajúcu charakterové vlastnosti ako je sebakritickosť a sebahodnotenie. Pri hodnotení musí byť zabezpečený spravodlivý, objektívny, korektný a individuálny prístup k žiakovi.

Na hodine tvorivej dramatiky žiakov hodnotíme slovné. Slovné hodnotenie žiaka na základe jeho aktivity na hodinách, zapájania sa do spoločných činností. Je vhodné a žiaduce jednotlivcov slovné oceniť počas hodiny a skupinu žiakov priebežne i na konci hodiny. Žiaci by mali tiež mať priestor na vyjadrenie, ako sa cítili, ako sa im hodina páčila, v čom by privítali zmenu.

Vzdelávacia oblasť: **Matematika a práca s informáciami**

Názov predmetu: **Matematika**

Časový rozsah výučby: 1. ročník: 4 hodiny týždenne/ 132 hodín ročne

2., 3. a 4.ročník: 5 hodín týždenne/ 165 hodín ročne

Názov ŠVP: Štátny vzdelávací program 1.stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠkVP: **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník: 1., 2., 3., 4. ročník

Stupeň vzdelávania: ISCED 1 – Primárne vzdelávanie

Vyučovací jazyk : slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu :

Učebný predmet matematika v 1. až 4. ročníku základnej školy je založený na realistickom prístupe k získavaniu vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností žiakov. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách.

Učebný predmet matematika zahŕňa :

- elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote
- vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych vedomostí, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach
- súhrn veku primeraného matematického a informatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelávaniu kultúrneho človeka

Ciele vyučovacieho predmetu:

Cieľom je rozvoj tých schopností žiakov, pomocou ktorých sa pripravujú na samostatné získavanie a aplikáciu poznatkov. Na dosiahnutie tohto cieľa majú získať také skúsenosti, ktoré vyústia do poznávacích metód zodpovedajúcich veku žiakov.

Žiaci na primárnom stupni vzdelávania majú dosiahnuť nasledujúce ciele:

- veku primerané presné použitie materinského a odborného jazyka, tabuliek, grafov a diagramov,
- v súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, písomne aj na kalkulačke, rozvíjať numerické zručnosti žiakov,
- na základe skúseností a činností rozvíjanie orientácie žiakov v rovine a v priestore,
- riešením úloh a problémov postupné budovanie vzťahu medzi matematikou a realitou, na základe využitia indukčných metód rozvíjať matematické nazeranie, logické a kritické myslenie,

- spolu s ostatnými učebnými predmetmi sa podieľať na primeranom rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií,
- viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa,
- systematickým, premysleným a diferencovaným riadením práce žiakov podporiť a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja:

Sociálne komunikačné kompetencie

- presne a stručne sa vyjadrovať
- používať správnu terminológiu a symboliku
- zrozumiteľne a vecne argumentovať prostredníctvom riešenia matematických problémov

Kompetencie učenia sa

- dokáže použiť informácie
- vytvára si vlastný názor
- rozlišuje medzi podstatnými a druhotnými informáciami
- uplatňuje základné myšlienkové operácie / porovnávanie, triedenie, analýza, syntéza/

Kompetencie riešenia problémov

- rozvíjanie dôvery vo vlastné schopnosti a možnosti pri riešení úloh, k sebakontrolu, k systematickosti, vytrvalosti a presnosti

Osobné a občianske kompetencie

- dokáže pracovať v skupine spolupracuje a využíva vzájomnú pomoc pri riešení problémov
- rieši úlohy s ekologickou problematikou

Kompetencie pracovné

- vytvára si zodpovedný prístup k zadaným úlohám
- je schopný dokončiť prácu

Kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- učiteľ vedie žiakov k potrebe a dôležitosti kultúrnej komunikácie v bežnom živote

Obsah:

Učebné osnovy v 1. ročníku sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre matematiku.

Učebné osnovy v ročníkoch 2.,3.,4. sú navýšené .

Tieto vyučovacie hodiny sa použijú na zlepšenie kvality výkonu:

- využitie prostriedkov IKT na vyhľadavanie, spracovanie a prezentáciu informácií súvisiacich s učebnými osnovami predmetu matematika;
- prehĺbenie a upevňovanie vedomostí
- precvičovanie učiva formou pracovných listov a didaktických testov

Hodnotenie:

Hodnotením žiakov zisťujeme úroveň získaných vedomostí a zručností u žiakov, pričom rozhodujúcim kritériom hodnotenia je výkonový štandard. Hodnotenie nesmie spĺňať len funkciu diagnostickú, či funkciu spätnej väzby učiteľ – žiak, ale funkciu motivačnú a rozvíjajúcu charakterové vlastnosti ako je sebakritickosť a sebahodnotenie. Pri hodnotení musí byť zabezpečený spravodlivý, objektívny, korektný a individuálny prístup k žiakovi. Použijeme uvedené metódy a hodnotiace prostriedky.

Predmet je klasifikovaný. Vo výslednej známke sú zohľadnené výsledky z nasledovných metód a foriem hodnotenia.

1. Pozorovanie činnosti žiakov:

- formulácie viet, pravidiel, záverov
- vypracovávanie domácich úloh
- príprava na vyučovanie – pomôcky

2. Ústne skúšanie (monológ, dialóg)

3. Písomné skúšanie

- Rozcvičky – desaťminútovky – hodnotené známkou
- Kontrolné práce – tematické – tematické písomné skúšky sa píše po odučení tematického celku – hodnotené známkou
- Vstupné a výstupné previerky – orientačná písomná práca – hodnotené známkou

Kritéria a stratégie hodnotenia: Metodický pokyn MŠ SR č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy s platnosťou od 1.5.2011

Vzdelávacia oblasť: **Matematika a práca s informáciami**

Názov predmetu: **Informatika**

Časový rozsah: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Názov ŠVP: Štátny vzdelávací program 1.stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠkVP: **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník: 2., 3. a 4.ročník

Stupeň vzdelania: ISCED 1 – Primárne vzdelávanie

Vyučovací jazyk: slovenský jazyk

Charakteristika predmetu:

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vede k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Na 1. stupni ZŠ sa budujú základy predmetu informatika a preto sa názov predmetu prispôbil na informatická výchova.

Poslaním vyučovania informatiky/informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika/informatická výchova a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy. Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika/informatická výchova je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky/informatickej výchovy široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

Ciele predmetu:

Cieľom informatickej výchovy na 1. stupni ZŠ je zoznámenie sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote.

Prostredníctvom aplikácií obsahom aj ovládaním primeraných veku žiakov získať základné zručnosti v používaní počítača. V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú základné učivo z matematiky, slovenského a cudzieho jazyka, získavajú vedomosti za podpory edukačných programov z prírodovedy a vlastivedy a rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické cítenia v rôznych grafických editoroch.

Dôraz klásť pri tom nie na zvládnutie ovládania aplikácie, ale na pochopenie možností, ktoré môžeme využiť pri každodenných činnostiach. Najvhodnejšie sa javí využitie programov určených špeciálne pre žiakov, prostredníctvom ktorých by sa zoznámili s najbežnejšími činnosťami vykonávanými na počítači.

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja:

Komunikačné kompetencie:

- využívanie odborných termínov s cieľom uľahčiť poznanie
- aktívne a zrozumiteľne sa vyjadrovať

Sociálne kompetencie:

- prispôsobuje svoje správanie
- efektívne využíva svoju skupinovú prácu
- je ochotný spolupracovať na úlohe

Kompetencia k učeniu:

- využíva informácie vo výchovno –vzdelávacom procese
- pozná rôzne informačné pramene
- schopnosť triediť a vyberať informácie

Kultúrne a občianske kompetencie:

- rozumieť symbolom a značkám
- byť zodpovedný vo svojom konaní
- odhadovať dôsledky svojho konania
- v tímovej spolupráci uplatňovať svoje individuálne schopnosti a rešpektovať iných

Kompetencia v oblasti informačných a komunikačných technológií:

- primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií

Kompetencia riešenia problémov:

- vnímať, sledovať problémové situácie adekvátne svojej úrovni navrhovať riešenie

Obsah:

Učebné osnovy v 3. a 4. ročníku sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre informatiku.
Učebné osnovy v 2.ročníku:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Práca s grafikou Žiak na konci druhého ročníka vie/dokáže: - Použiť konkrétny grafický editor na vytvorenie a upravenie obrázka. - Použiť vybrané nástroje grafického editora na vytvorenie a upravenie obrázka. - Uložiť obrázok ako súbor.	Pojmy: Obrázok, grafika, súbor. Vlastnosti a vzťahy: Obrázok ako bitmapa Procesy: kreslenie čiary, úsečky, obdĺžnika, štvorca, oválu, kruhu, používanie výplne, farby, palety farieb, nastavovanie hrúbky čiary, omaľovanie, pečiatkovanie, dokresľovanie, kreslenie základných geometrických tvarov, označovanie, presúvanie a kopírovanie oblasti, uloženie obrázku do súboru, otvorenie obrázku zo súboru.
Práca s textom Žiak na konci druhého ročníka vie/dokáže: - Použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu textu. - Uložiť hotový text ako súbor. - Zakódovať text podľa zadaných pravidiel.	Pojmy: malé a veľké písmeno, znak, slovo, veta, číslica, znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly Vlastnosti a vzťahy: slovo ako skupina písmen, veta ako skupina slov, odsek ako skupina viet, medzery, formátovanie textu, písmo + typ, veľkosť, hrúbka a farba písma (t.j. zvýraznenia),

	zarovnanie odseku, text ako postupnosť znakov, Procesy: písanie na klávesnici, opravovanie, mazanie, výmena slov, vloženie a odstránenie medzery (z chybného textu)
Práca s webovou stránkou Žiak na konci druhého ročníka vie/dokáže: - Použiť nástroje na prezeranie webových stránok. - Získať informácie z webových stránok.	Pojmy: webová stránka, odkaz, prehliadač Vlastnosti a vzťahy: adresa stránky identifikuje konkrétnu stránku a súvisí s jej obsahom a zobrazením, odkazy ako prepojenia na webové stránky a súbory, prehliadač ako nástroj na zobrazovanie webových stránok Procesy: orientácia na webovej stránke, medzi webovými stránkami, používanie odkazov na iné webové stránky, návrat na predchádzajúcu navštívenú stránku
Vyhľadávanie na webe Žiak na konci druhého ročníka vie/dokáže: - Vyhľadať a získať informáciu na zadáných stránkach internetu. - Diskutovať o výsledkoch vyhľadávania. - Posúdiť správnosť výsledku.	Pojmy: vyhľadávač, webová stránka, encyklopédia Vlastnosti a vzťahy: vyhľadávač ako zdroj odkazov, encyklopédia ako zdroj informácií Procesy: vyhľadávanie obrázkov na zadáných stránkach, vyhľadávanie v mapách na internete, vyhľadávanie hesla v encyklopédii
Práca so súbormi a priečinkami Žiak na konci druhého ročníka vie/dokáže: - Uložiť produkt do súboru podľa pokynov. - Otvoriť rozpracovaný produkt zo súboru podľa pokynov. - Nájsť konkrétny súbor podľa zadanej cesty.	Pojmy: súbor, priečinok, cesta Vlastnosti a vzťahy: v súbore je uložený nejaký obsah, rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom), cesta je umiestnenie súboru v počítači Procesy: vytvorenie, ukladanie dokumentov, obrázkov, otvorenie súboru
Práca v operačnom systéme Žiak na konci druhého ročníka vie/dokáže: - Spustiť program/aplikáciu. - Ukončiť bežiacu aplikáciu. - Minimalizovať a maximalizovať okno aplikácie. - Prepínať medzi spustenými aplikáciami. - Vyhľadať zadanú aplikáciu v počítači.	Pojmy: aplikácia, ikona, okno, pracovná plocha, odkaz Vlastnosti a vzťahy: ikona ako reprezentácia programu alebo dokumentu, odkaz ako zástupca, Procesy: nájdenie zadaného programu pomocou menu štart, spustenie programu, ukončenie bežiaceho programu, manipulácia s oknom programu pomocou myši, prepínanie sa medzi bežiacimi aplikáciami pomocou myši
Počítač a prídavné zariadenia Žiak na konci druhého ročníka vie/dokáže: - Pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni. - Ovládať programy myšou, písať na klávesnici.	Pojmy: počítačová myš, klávesnica Vlastnosti a vzťahy: rôzna funkčnosť klávesov (písmená, čísla, šípky, enter, medzera, shift, delete, diakritika,...), klik, dvojklik, pravé a ľavé tlačítko myši, Procesy: pohyb, klikanie a ťahanie myšou, ovládanie kurzora na obrazovke, písanie pomocou klávesnice, stláčanie viacerých kláves
Práca v počítačovej sieti a na internete Žiak na konci druhého ročníka vie/dokáže: - Rozlíšiť e-mailovú a webovú adresu.	Pojmy: Internet, lokálna počítačová sieť, Vlastnosti a vzťahy: internet ako celosvetová počítačová sieť, Procesy: nájdenie súboru na lokálnej počítačovej sieti
Bezpečnosť a riziká Žiak na konci druhého ročníka vie/dokáže: - Diskutovať o rizikách na internete. - Pozná základné postupy pri vytváraní a uchovávaní hesiel.	Pojmy: bezpečnosť, heslo, šifrovanie Vlastnosti a vzťahy: bezpečnosť ako nevyhnutný prvok osobného života, kvalita hesla a bezpečnosť jeho uloženia, Procesy: bezpečné správanie sa na internete,

	ochrana súkromia
Digitálne technológie v spoločnosti Žiak na konci druhého ročníka vie/dokáže: - Diskutovať o digitálnych technológiách, o ich kladoch i záporoch - Diskutovať o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií pri učení sa iných predmetov, diskutovať aj o tom, ako pomáhajú učiteľovi – ako pomáhajú žiakovi.	Pojmy: hry, filmy, hudba Vlastnosti a vzťahy: digitálne technológie okolo nás (aj napriek tomu, že na prvý pohľad nevyzerajú ako zariadenia s procesorom), digitálne technológie ako nástroje pre komunikáciu, digitálne technológie doma, v škole Procesy: používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie

Hodnotenie:

Predmet Informatická výchova je hodnotený známkou. Známkujeme splnenie úlohy, snahu, ale aj nápaditosť, tvorivosť a kreativitu žiaka pri riešení zadanej úlohy. Nemôžeme zabúdať ani na ústne hodnotenie počas vyučovacej hodiny. Pri ústnom hodnotení sa vyjadrujeme v pozitívnom zmysle, žiakov povzbudzujeme a motivujeme. Ocenením práce žiakov je známka a pochvala za samostatnú prácu na hodine informatickej výchovy :

motivačné hodnotenie: známkovaná aktivita žiakov známkou výborný za výnimočnú prácu a

kontrolné hodnotenie: hodnotenie praktickej samostatnej práce žiakov, hodnotenie projektov.

Metodický pokyn MŠ SR č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy s platnosťou od 1.5.2011.

Vzdelávacia oblasť: **Príroda a spoločnosť**

Názov predmetu: **Prvouka**

Časový rozsah výučby : 1.ročník - 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

2.ročník - 2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne

Názov ŠVP: Štátny vzdelávací program 1.stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠkVP: **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník : 1. a 2 ročník

Stupeň vzdelania: ISCED 1 – Primárne vzdelávanie

Vyučovací jazyk : slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu :

Prvouka vytvára vedomostný, spôsobilostný a postojový základ pre dva nadväzujúce predmety – prírodovedu a vlastivedu. Vo vlastivednej oblasti sa zameriava na poznávanie reálneho spoločenského priestoru prostredníctvom oboznamovania sa s fungovaním služieb, samosprávy a geografického opisu krajiny. V prírodovednej oblasti poznávaním organizmov, neživého prostredia a ich vzájomných vzťahov oboznamuje žiakov s reálnym prírodným priestorom prostredníctvom skúmania fungovania vybraných prírodných javov.

Ciele vyučovacieho predmetu :

Žiaci:

- rozvíjajú svoje predstavy o vybraných prírodných a spoločenských javoch,
- rozvíjajú svoje pozorovacie spôsobilosti tak, aby z bežne zažívaných situácií dokázali získať nové informácie a obohatiť si doterajšie poznanie,
- sú vedení k porovnávaniu predmetov a javov a k zoskupovaniu, triedeniu predmetov a javov podľa identifikovaných znakov,
- zovšeobecňujú na základe porovnávania,
- vytvárajú vlastný, argumentačne podložený úsudok,
- spolupracujú pri riešení jednoduchých skúmateľských aktivít, pričom súčasťou kooperácie je podieľanie sa na aktuálnom poznaní a jeho efektívnom využívaní pri tvorbe záveru (riešenia),
- argumentujú prostredníctvom vlastnej skúsenosti, t.j. rozvoja odbornej diskusie k danej téme, ktorá je adekvátne z hľadiska vekuprimeranosti žiakov,
- rozlišujú vhodné a nevhodné správanie v triede aj mimo nej,
- uvedomujú si a rešpektujú rozdielnosť u ľudí (rozumejú, že existujú podobnosti a rozdiely medzi skupinami ľudí),
- vysvetľujú význam pravidiel a predpisov v živote,

- rozlišujú riziká spojených s každodenným životom a možnosťami úrazu (šport, rekreácia a i.),
- poznajú bezpečnosť v domácom prostredí, v škole i na ceste do školy a v mimoškolských aktivitách,
- poznajú pravidlá správania sa v rizikových situáciách podľa vzoru (vedia ako a kde sa obrátiť o pomoc).

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja

- Poznávať živé organizmy a ich význam v prírode a pre človeka.
- Rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení praktických aktivít, spracovávaní jednoduchých správ z pozorovaní a jednoduchých školských projektov.
- Rozvíjať zručnosti pri práci s prírodninami a pri terénnych pozorovaniach.
- Identifikovať a správne používať základné pojmy.
- Objektívne opísať základné znaky biologických objektov a procesov.
- Vedieť vysvetliť podstatu javov, procesov a vzťahov.
- Predpokladať a určiť príčinné súvislosti, pozorovať, experimentovať a odhadovať.
- Aplikovať poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach.

Obsah

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre prvouku.

HODNOTENIE

Žiaci sú v 1.ročníku hodnotení slovné. V prvouke sa budeme zameriavať na hodnotenie:

- rozvoja abstraktného myslenia
- aktívnu manipuláciu s materiálmi
- schopnosť identifikovať podstatné znaky objektov a ich premenlivé znaky
- schopnosť zovšeobecňovať na základe predchádzajúcich skúseností
- schopnosť vyjadriť svoje predstavy o javoch

Vzdelávacia oblasť: **Príroda a spoločnosť**

Názov predmetu: **Prírodoveda**

Časový rozsah výučby : 3.ročník - 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

4.ročník - 2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne

Názov ŠVP: Štátny vzdelávací program 1.stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠkVP: **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník : 3. a 4 ročník

Stupeň vzdelania: ISCED 1 – Primárne vzdelávanie

Vyučovací jazyk : slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu :

Vzdelávací štandard predmetu je konštruovaný tak, aby si žiaci postupne systematizovali poznatky o prírode, ktoré nadobudli spontánnym učením, pričom najskôr sa sústredia na opis pozorovaných skutočností, rozvíjajú si pozorovacie a kategorizačné spôsobilosti. Neskôr sa sústredia na rozširovanie poznania tým, že sa snažia skúmať fungovanie vybraných prírodných javov.

Rozvíjané sú spôsobilosti potrebné pre objektívne skúmanie sveta a vyhľadávanie informácií v rôznych druhoch sekundárnych zdrojov. Učiteľ vedie žiakov do situácií, v ktorých je ich úlohou vyjadrovať aktuálne poznanie, diskutovať s vrstovníkmi o vysvetleniach pozorovaných skutočností. Zároveň poskytuje žiakom dostatok času na skúmanie situácií a javov tak, aby sami získali nové poznanie, ktoré je funkčne začlenené v ich aktuálnom systéme vedomostí. Učiteľ usmerňuje žiakov, ktorých úlohou je samostatne tvoriť nové poznatky vlastnou bádateľskou činnosťou. Prírodoveda vedie žiakov k premýšľaniu, skúmaniu, hľadaniu informácií, zvažovaniu, usudzovaniu a k tvorbe záverov, ktoré sú argumentačne podložené, či už minulosťou a aktuálnou skúsenosťou, alebo inak získavanými objektívnymi informáciami.

Ciele vyučovacieho predmetu :

Cieľom prírodovedy je rozvoj prírodovednej gramotnosti žiakov. Prírodoveda rozvíja vo vzájomnej súčinnosti všetky tri zložky prírodovednej gramotnosti:

- žiacke aktuálne poznanie (prírodovedné pojmy, koncepty);
- poznávacie procesy žiaka potrebné pri úprave aktuálnych a tvorbe nových prírodovedných poznatkov (rozvíja induktívne poznávanie žiaka);
- špecifické prírodovedné postoje, ktoré vedú žiaka k uvedomenému využívaniu vedomostí.

Žiaci:

- spoznávajú životné prostredie a pozorujú zmeny, ktoré sa v ňom dejú,
- vyjadrujú svoje predstavy o javoch slovom a obrazom, diskutujú o svojich aktuálnych predstavách,
- argumentujú a menia svoje naivné predstavy a vysvetlenia vplyvom argumentácie a/alebo vlastného bádania,

- samostatne vyhľadávajú informácie v rôznych informačných zdrojoch a vo vybraných prírodovedných témach vedú veku primeranú a úrovni poznania zodpovedajúcu diskusiu,
- pozorujú detaily prírodných objektov a prírodných javov a na ich základe rozvíjajú svoje aktuálne poznanie,
- kategorizujú prírodné objekty na základe pozorovateľných znakov,
- identifikujú faktory (premenné), ktoré vplyvajú na priebeh pozorovaných či skúmaných situácií a javov,
- experimentujú so zmenami podmienok a vyslovujú závery z vlastného bádania,
- vytvárajú si vlastné poznámky z prírodovednej aktivity a uvedomujú si ich význam pri tvorbe záveru zo zrealizovanej činnosti,
- majú osvojené základné prírodovedné pojmy, pričom ich vzájomne prepájajú a vytvárajú vysvetlenia,
- odlišujú vedeckú terminológiu od bežnej, hovorovej komunikácie,
- chápu význam výsledkov vedy pre každodenný život a objektívne posudzujú pozitívne a negatívne vplyvy vedy a technológií na prírodu a celkové životné prostredie,
- citlivo pristupujú k živej prírode,
- majú tendenciu vytvárať vysvetlenia,
- dokážu meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak sú ovplyvňované logickou argumentáciou.

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja

Prírodoveda je zameraná obsahovo a činnostne tak, aby bolo možné dosiahnuť rozvoj kognitívnych schopností, ktoré sú uvedené v zátvorkách. Rozvoj kognitívnych schopností dieťaťa je prvoradým cieľom, s ktorým sa neoddeliteľne spája rozvoj poznatkového systému dieťaťa v oblasti prírodných vied. Žiaci sú vedení vo vzdelávacom procese tak, aby:

- sa rozvíjala ich schopnosť pozorovať detaily vzhľadom na celok (s čím neskôr súvisí schopnosť syntézy),
- sa naučili porovnávať (s čím neskôr súvisí schopnosť dedukcie),
- sa naučili identifikovať premenné skúmanej situácie (s čím neskôr súvisí schopnosť tvorby testov hypotéz a predpokladov),
- vedeli identifikovať podstatné znaky objektov a ich premenlivé znaky (s čím neskôr súvisí schopnosť identifikovať výnimku alebo pravidlo),
- sa učili zovšeobecňovať vyslovovaním záveru z niekoľkonásobných pozorovaní (s čím neskôr súvisí schopnosť aplikovať osvojené vysvetlenie na podobné javy a modifikovať ho, ale aj schopnosť indukcie),
- sa naučili vyjadrovať svoje predstavy o javoch slovom a obrazom (s čím neskôr súvisí schopnosť modifikácie predstáv abstraktnou manipuláciou – analýzou javu s imaginárnym druhým ja – využitie egocentrickej reči ako prostriedku myslenia),
- si rozvíjali schopnosť argumentácie s využívaním kauzality (s čím neskôr súvisí schopnosť tvoriť hypotézy opodstatnené vlastnou teóriou),
- dokázali zdieľať svoje predstavy s vrstovníkmi v pracovnej skupine (s čím neskôr súvisí schopnosť efektívnej kooperácie),
- si správne naplnili a vzájomne poprepájali základné prírodovedné pojmy, ktoré charakterizujú bežne pozorované skutočnosti pochopiteľné v ich veku (s čím neskôr súvisí schopnosť flexibilnejšieho používania pojmov) ,

- si osvojili vybrané vedecké pojmy, na ktorých je možné rozvíjať prírodovedné schopnosti (s čím neskôr súvisí schopnosť abstrakcie),
- si osvojili základy vedeckej terminológie a vedeli ju odlišiť od bežnej, nevedeckej komunikácie (s čím neskôr súvisí chápanie vedeckej systematiky), napríklad názvy rôznych druhov rastlín a živočíchov, ...
- si osvojili vedomosti o vzťahoch živej a neživej prírody (s čím neskôr súvisí chápanie ekologických a environmentálnych problémov), napríklad potravinové reťazce, ... učiteľ vedie žiakov k vyjadrovaniu sa na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- učiteľ vedie žiakov k potrebe a dôležitosti kultúrnej komunikácie v bežnom živote.

Obsah

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre prírodovedu.

HODNOTENIE

1. **Verbálna forma kontroly** – uprednostniť prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétného žiaka učiteľom na predchádzajúcej hodine. Zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.
2. **Písomná forma kontroly** - kontrolovať a hodnotiť poznatky prostredníctvom testu na konci tematického celku v časovom limite 20 min v rozsahu 10 – 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Optimálne hodnotenie je na základe % úspešnosti podľa vzájomnej dohody učiteľov v rámci MZ.
3. **Slovné hodnotenie praktických aktivít** – slovne zhodnotiť správnosť nákresov a schém s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh.
4. **Prezentácie projektov** – hodnotiť úroveň podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov v rámci MZ.

Vzdelávacia oblasť: **Človek a spoločnosť**

Názov predmetu: **Vlastiveda**

Časový rozsah výučby: 3.ročník - 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

4.ročník - 2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne

Názov ŠVP: Štátny vzdelávací program 1. Stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠkVP: **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník: 3. a 4. ročník

Stupeň vzdelania: ISCED 1 – Primárne vzdelávanie

Vyučovací jazyk: slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu :

Prostredníctvom príbehov, rozprávok, piesní, rozprávání, pozorovaní, skúmaní, žiaci získavajú vzťah k rodnému kraju – kraju, v ktorom žijú. Vo vyučovaní vlastivedy v 2. ročníku je cieľom, aby žiaci vedeli rozprávať o svojom rodnom kraji (krajine svojho okolia). Pomenovať jeho jednotlivé prvky – časti. Primerane veku odlíšiť vzťahy, väzby (prírodného a spoločenského rázu) v krajine svojho okolia, vo svojej obci, doma i v škole. Pri každej vhodnej téme majú žiaci použiť poznatky zo svojich pozorovaní a skúseností. Žiaci majú dokázať pomenovať a odlíšiť, čo vytvorila príroda a čo človek. Rozprávať o premenách prírody počas roka. Vyhľadať v kalendári významné dni. Orientovať sa v rodnom kraji pomocou svetových strán a významných objektov. Veku primerane charakterizovať svoju obec. Po objavnom spoznaní rodného kraja sa žiaci púťavou formou oboznámia so zaujímavými časťami Slovenska. Žiaci majú pomocou obrázkov opísať pojmy, krajinu, pamiatky, ktoré už nie sú z ich bezprostredného okolia. Ukázať na „obrázkovej mape“ (prispôsobenej obsahu vlastivedy v 3. ročníku) vybrané pohoria, jaskyne, rieky, mestá a i. Opísať ich pomocou obrázkov – pokúsiť sa odlíšiť ich už na pohľad významné znaky. Stručne povedať obsah povesti na vybratú tému. Porozprávať o významných historických udalostiach.

Výučba vlastivedy v 4. ročníku sa zameriava na zážitkové spoznávanie častí Slovenska. Pre žiakov je pri tom dôležité vedieť čítať mapu a rozprávať o obrázkoch, fotkách. Dozvedieť sa púťavé skutočnosti o rôznych častiach Slovenska. Porovnávať jednotlivé oblasti s rodným krajom.

Ciele vyučovacieho predmetu :

Cieľom vyučovania vlastivedy je:

- podporovať chuť učiť sa,
- rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať,

- všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho zmeny,
- prejavovať záujem o spôsob života ľudí v blízkom okolí, v triede, škole, obci,
- vedieť pracovať s náčrtmi napr. triedy, školy, blízkeho okolia, ktoré vedú k zručnosti pracovať s plánom obce, orientovať sa na nej a podľa nej v praxi – plány miest,
- vnímať jedinečnosť prírodných výtvorov v okolí a rozvíjať záujem objavovať a vysvetľovať,
- rozumieť znakom, ikonám,
- hľadať riešenia na otázky, hľadať informácie, svoje návrhy interpretovať,
- diskutovať o návrhoch,
- vnímať krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa vážiť si ich a chrániť.

Požadovaný výstup žiakov z vlastivedy je zameraný na rozvíjanie funkčnej gramotnosti v oblastiach: čitateľskej gramotnosti – čítať s porozumením odborný text, vyberať z neho informácie, triediť, ich, využívať, prezentovať. Získavať údaje z nesúvislých textov – plánov, obrázkov, fotografií. Dôležitou súčasťou je aj čítanie obrázkov - vizuálna gramotnosť. Pri rozvíjaní prírodovednej gramotnosti v témach, ktoré sú zamerané na prírodnú časť prostredia, pôjde najmä o objavovanie, pozorovanie a vysvetľovanie prírodných dejov. Vlastiveda rozvíja aj kultúrnu gramotnosť, rozvíja záujem o kultúrne tradície svojho regiónu a Slovenska. .

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja:

Učebný predmet vedie žiakov k rozvíjaniu:

- komunikatívnej kompetencie tým, že umožňuje prezentáciu slovnú alebo písomnú navštívenej oblasti na Slovensku alebo interpretácii prečítanej alebo vypočutej povesti, piesne, básne viažucej sa k regiónu alebo ku Slovensku,
- Učivo o Slovensku rozvíja aj čitateľskú gramotnosť tým, že jednak žiaci majú možnosť interpretovať umelecké texty z literatúry alebo odborného textu ale taktiež majú možnosť rozvíjať si schopnosť opisu obrázkov, diagramov, kresieb apod.

Ďalšou dôležitou kompetenciou je:

- rozvíjanie kultúrnej kompetencie, personálnej a interpersonálnej, pretože učebný predmet dáva predpoklad i pre tvorbu projektov a tímovej práce.

Základné otázky vlastivedy

- Kde žijem? Aké je prostredie, v ktorom žijem, ľudia, ktorí žijú okolo mňa, moja rodina, priatelia, spolužiaci, obyvatelia obce, čo sa mi v našej obci páči a čo sa mi nepáči?

Obsah:

Učebné osnovy sú v súlade so ŠVP v predmete vlastiveda.

Hodnotenie:

Požadovaný výstup žiakov z vlastivedy v 2. ročníku je zameraný na rozvíjanie funkčnej gramotnosti v oblastiach: čitateľskej gramotnosti – čítať s porozumením odborný text, vyberať z neho informácie, triediť, ich, využívať, prezentovať. Získavať údaje z nesúvislých textov –plánov, obrázkov, fotografií. Dôležitou súčasťou je aj čítanie obrázkov - vizuálna gramotnosť. Pri rozvíjaní prírodovednej gramotnosti v témach, ktoré sú zamerané na prírodnú časť prostredia, pôjde najmä o objavovanie, pozorovanie a vysvetľovanie prírodných dejov. Vlastiveda rozvíja aj kultúrnu gramotnosť, rozvíja záujem o kultúrne tradície svojho regiónu a Slovenska.

Žiaci 2.,3.,4. roč. sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č.7/2009-R na hodnotenie žiakov základnej školy , ktoré schválilo MŠ SR pod č. CD-2009-24230/13795-1:911 dňa 28.4.2009 s platnosťou od 1.5.2009.

Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy . V prvom ročníku je na 1. mieste slovné hodnotenie s atribútmi: netransparentnosti, pozitívnosti, individuálneho prístupu. Veľký dôraz kladieme na kladné a motivujúce hodnotenie.

Vzdelávacia oblasť: **Človek a hodnoty**

Názov predmetu : **Etická výchova**

Časový rozsah výučby : 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

Názov ŠVP : Štátny vzdelávací program 1. stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠkVP : **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník : 1.,2.,3.,4. ročník

Stupeň vzdelania: ISCED 1 – Primárne vzdelávanie

Vyučovací jazyk : slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu :

Úlohou povinne voliteľného predmetu etická výchova v primárnom vzdelávaní je podporovať osobnostný a sociálny rozvoj žiaka s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej významné miesto zaujíma prosociálne správanie. Pri plnení tejto úlohy sa využíva hlavne zážitkové učenie, ktoré popri informáciách účinne podporuje pochopenie a zvnútornenie mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. V etickej výchove sa kladie dôraz na rozvoj mravného usudzovania, na kultivovanie medziľudských vzťahov, ktoré vychádzajú zrodiny, rozširujú sa na triedny kolektív, na školu a na región, v ktorom žiaci žijú. Deje sa to prostredníctvom rozvoja sociálnych spôsobilostí (otvorená komunikácia, empatia, asertivita, pozitívne hodnotenie iných apod.).

Etická výchova sa tak podieľa na primárnej prevencii porúch správania a učenia. Žiaci sú vedení ku kritickému mysleniu, diskusii, hodnotiacim postojom, ku harmonickým a stabilným vzťahom v rodine, v kolektíve spolužiakov i v iných sociálnych skupinách

Ciele vyučovacieho predmetu :

Žiaci:

- osvoja si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované medziľudské vzťahy,
- nadobudnú spôsobilosť na pochopenie a rešpektovanie najvyššej hodnoty, ktorou je život človeka a všetko, čo vedie k jeho rozvoju,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia sebaúctu a hodnotenie iných,
- získajú spôsobilosti pri vyjadrovaní svojich citov a nadobudnú úctu k životu iných,
- naučia sa aktívne participovať na živote spoločnosti (triedy, školy, regiónu),
- osvoja si prvky prosociálneho správania v rodine, v žiackom kolektíve,
- nadobudnú spôsobilosť na pochopenie hodnoty priateľstva, vzájomnosti a rodiny,
- rozvíjajú svoj postoj k postihnutým, chorým a starým ľuďom

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja:

- **Kompetencia k celoživotnému učeniu sa**
 - umožniť žiakom osvojiť si stratégiu učenia a motivovať ich pre celoživotné vzdelávanie,
 - kriticky vnímať svoje výkony, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si svoje ďalšie pokroky.
- **Sociálne komunikačné kompetencie**
 - vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
 - dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu.

- **Kompetencie uplatňovať matematické myslenie**

- používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov.

- **Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií**

- viesť žiakov k zvládnutiu elementárnych zručností v práci s hudobnými prehrávačmi, CD, prehrávač, MP3.

- **Kompetencie riešiť problémy**

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápaným a spolupracujúcim) spôsobom
- motivovať žiakov problémovými úlohami z praktického života,
- podnecovať u žiakov tvorivé myslenie a riešenie problémov,

- **Kompetencie sociálne a personálne**

- dokáže na primeranej úrovni reflektovať svoju vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť,
- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine – uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v interpersonálnych vzťahoch.

- **Kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry**

- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
- cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície, pozná etiketu,
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

Obsah:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre etickú výchovu.

Hodnotenie:

Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Nekomparujeme výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Nehodnotíme to, čo žiak nevie, ale vyzdvihujeme čo sa mu darí, čo zvládol. Snaha každého učiteľa je pozitívne hodnotiť. V danom predmete sú žiaci priebežne hodnotení podľa svojich aktivít, snahy, tvorivosti a samostatnosti. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Hodnotenie má v prvom rade funkciu pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj. Učiteľ musí pri hodnotení zohľadniť osobitosti každého žiaka. Hodnotiť na vysvedčení budeme slovom absolvoval / neabsolvoval.

Vzdelávacia oblasť: **Umenie a kultúra**

Názov predmetu: **Hudobná výchova**

Časový rozsah: 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

Názov ŠVP: Štátny vzdelávací program 1.stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov: **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník: 1., 2., 3., 4. ročník

Stupeň vzdelania: ISCED 1 – Primárne vzdelávanie

Vyučovací jazyk: slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Primárna hudobná edukácia predstavuje kontinuálne, systémové a cieľavedomé pokračovanie predprimárnej hudobnej výchovy. Hudobná výchova v základnej škole je predmetom umelecko-výchovným, činnostným, kde sa na báze hudobných hrových činností žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie v oblasti hudby a umenia. Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na vrodené predpoklady detí ich spontánnosť, sklony k hravosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu a prostriedkom žiakovej hudobnej expresie, ktorá podporuje ich hudobnú seberealizáciu v komplexe aktívnych aj receptívnych hudobných činností. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy kontaktu žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, obrazom, pohybom, hrou na elementárnych hudobných nástrojoch. Hudobné činnosti tvoria základný prostriedok na rozvíjanie hudobných i kľúčových kompetencií žiakov. Hudobné činnosti nie sú izolované, ale v reálnej praktickej podobe sa vzájomne dopĺňajú, podporujú aj s inými mimohudobnými činnosťami a zmysluplne sa integrujú. Hudobný materiál a hudobné činnosti sú kľúčovým prostriedkom na osvojenie si hudobno-teoretických poznatkov. Tie si však žiaci osvojujú postupne a nadobudnuté vedomosti sú výsledkom aktívnych hudobných činností, z ktorých vyplývajú. Teoretické poznatky a vedomosti sú dôležité len do tej miery, do akej sú nevyhnutné pre aktívny hudobný prejav žiakov, chápanie základných zákonitostí hudby a prácu s hudobným materiálom.

Ciele vyučovacieho predmetu:

- rozvíjať hudobné kompetencie dieťaťa mladšieho školského veku,
- rozvíjať kultivovaný rečový, hlasový, pohybový prejav v spojení s hudbou,
- vychovávať aktívneho a vnímavého interpreta a percipienta hudby,
- naučiť žiaka orientovať sa vo svete hudobného umenia,
- rozvíjať emocionálny svet a hudobný vkus žiaka mladšieho školského veku,
- v rámci stanovených cieľov z hudobnej výchovy využívať integratívne prístupy a prieniky s ostatnými vyučovacími predmetmi v primárnej edukácii,
- viesť žiakov k samostatnej práci a hudobnej tvorivosti

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja:

- Hlasom improvizovať a komponovať, melodizovať krátke texty, otextovať krátke melódie,
- Improvizovať krátke dialógy i monológy recitatívneho charakteru,
- Hlasom tvoriť zvukomaľbu k rôznym príbehom a situáciám, vlastnoručne zhotoviť elementárne nástroje ,hrať na nich, vnímať okolité zvuky a opísať ich účinky,
- Vedome počúvať ticho, z okolitých zvukov a komponovať zmysluplné celky,
- Pohybovo improvizovať napríklad tieto obsahové štandardy: hry s hlasom, elementárne hudobné nástroje – okolité objekty, dostupné nástroje iných kultúr (okrem iných), zvuky, šumy, ruchy, hluky, tóny, súzvuky okolitého sveta (v rámci aktívneho počúvania hudby), grafická partitúra.

Obsah:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre hudobnú výchovu.

Hodnotenie:

Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Nehodnotíme to, čo žiak nevie, ale vyzdvihujeme čo sa mu darí, čo zvládol. Snaha každého učiteľa je pozitívne hodnotiť. V danom predmete sú žiaci priebežne hodnotení podľa svojich aktivít, snahy, tvorivosti a samostatnosti. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Hodnotenie má v prvom rade funkciu pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj. Učiteľ musí pri hodnotení zohľadniť osobitosti každého žiaka. Predmet sa hodnotí známkou.

Vzdelávacia oblasť: **Umenie a kultúra**

Názov predmetu : **Výtvarná výchova**

Časový rozsah výučby : 1. a 2. ročník: 2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne

3. a 4. ročník: 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

Názov ŠVP : Štátny vzdelávací program 1. stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠkVP : **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník : 1., 2., 3., 4 ročník

Stupeň vzdelania: ISCED 1 – Primárne vzdelávanie

Vyučovací jazyk : slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu :

Žiaci prostredníctvom výtvarných činností, hravou formou spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení (kresby, maľby, plastiky). Formou výtvarných činností (kreslenia, maľovania, priestorového a objektového vytvárania) sa stretávajú so svetom navrhovania dizajnu, architektúry, fotografie, videa a filmu. Aktívnu prácu s materiálom a nástrojmi nie je možné nahradiť formou pracovných zošitov – všetky ostatné didaktické formy, ako používanie učebnice, edukačných materiálov, premietanie filmov a pod. sú len doplnkovými aktivitami (v rámci motivácie alebo následných ukážok). Výtvarná výchova zahŕňa aj prácu s vizuálnymi prostriedkami prostredníctvom počítača. Od žiakov očakávame najmä uplatnenie jeho predstavivosti a fantázie; nie napĺňanie dopredu očakávaných výsledkov. Výtvarná výchova je založená na tvorivosti žiaka – na rozvíjaní jeho vlastných nápadov a koncepcií. Zručnosti (ovládanie nástrojov a techník) sú podriadené tvorivosti – prednosť má vymýšľanie, od námetu až po realizáciu formy. Očakávané sú vlastné riešenia žiakov, nie presné plnenie úloh.

Žiaci sú veku prístupnou formou uvádzaní do znalosti súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, do súčasnej vizuálnej kultúry i kultúrnej tradície. Získavajú dôležité kompetencie porozumenia svetu, ktorý je ich každodennou skúsenosťou.

Ciele vyučovacieho predmetu :

Žiaci v nadväznosti na detský výtvarný prejav rozvíjajú svoju vizuálnu kultúru na úrovni poznania i vyjadrovania.

Žiaci

- rozvíjajú svoju predstavivosť a fantáziu,
- rozvíjajú si pozorovacie schopnosti,
- spoznávajú základné prostriedky výtvarného vyjadrovania,
- rozvíjajú tvorbu vlastných myšlienkových konceptov a ich formálnu a technickú realizáciu,
- osvojujú si základné zručnosti pri práci s nástrojmi a materiálmi,
- poznávajú umelecké diela a svoj zážitok z nich výtvarne vyjadrujú,
- osvojujú si základné kultúrne postoje.

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja:

- základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, základných priestorových vzťahoch,
- vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov,
- znalosť základných maliarskych žánrov: krajinomalby, zátišia, portréty,
- prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare,
- vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalostí vyjadrovacích prostriedkov (jazyka) vizuálnych
- umení (gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry),
- zvládnuť základné motorické úkony s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixy, uhlík, drevko, rydlo,
- nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.),
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu
- viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. roztieranie, zapúšťanie,)
- zvládnuť jednoduché konštrukčno - technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie,
- skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkládanie, lepenie, spínanie,
- viazanie, drôtovanie a pod.,)
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry,
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov (architektúr) z modulov (skladačka, stavebnica) a improvizovaných materiálov,
- zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko - textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre.)
- primerane veku pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti – motorické akcie, gestá a
- procesy (trhanie, krčenie, skladanie, strihanie, rezanie, lepenie, spínanie, drôtovanie, viazanie, vkládanie,
- balenie ... rôzne druhy kreslenia čiary, maľovania plochy, modelovania tvaru, jednoduchej grafickej tlače);
- aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie.

Obsah:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre výtvarnú výchovu.

Hodnotenie

Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Nehodnotíme to, čo žiak nevie, ale vyzdvihujeme čo sa mu darí, čo zvládol. Snaha každého učiteľa je pozitívne hodnotiť. V danom predmete sú žiaci priebežne hodnotení podľa svojich aktivít, snahy, tvorivosti a samostatnosti. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Hodnotenie má v prvom rade funkciu pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj. Učiteľ musí pri hodnotení zohľadniť osobitosti každého žiaka. Predmet sa hodnotí známku.

Vzdelávacia oblasť: **Človek a svet práce**

Názov predmetu : **Pracovné vyučovanie**

Časový rozsah výučby : 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

Názov ŠVP : Štátny vzdelávací program 1. stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠkVP : **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník : 3. a 4. ročník

Stupeň vzdelania: ISCED 1 – Primárne vzdelávanie

Vyučovací jazyk : slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Pracovné vyučovanie na primárnom stupni vzdelávania je zamerané na široké spektrum pracovných činností a technológií založených na tvorivej tímovej spolupráci. Technickým vzdelávaním sú žiaci vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti. Vzdelávací obsah predmetu pracovné vyučovanie prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Predmet je zameraný na rozvoj praktických pracovných zručností a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti.

Ciele predmetu

Pri vymedzení cieľov predmetu vychádzame zo všeobecných požiadaviek vedecko-technickej gramotnosti i zo všeobecných cieľov primárneho vzdelávania. Ciele predmetu môžeme charakterizovať v troch navzájom prepojených oblastiach:

1. výchova vzťahu k technike (**hodnoty, postoje**),
2. výchova o technike (**vedomosti**),
3. výchova prostredníctvom techniky (**skúsenosti, pracovné činnosti, zručnosti**).

Cieľom predmetu je, aby žiaci

- rozlíšili rôzne prírodné a technické materiály a ich význam pre človeka,
- pochopili techniku ako nástroj na riešenie problémov reálneho života,
- spoznali základné vlastnosti materiálov a možnosti ich použitia v praxi,
- získali poznatky o pracovných činnostiach vo vybraných povolaniach a profesiách,
- spoznali ľudové tradície, remeslá a zhotovia tradičné produkty,
- upevnili svoje kladné morálne a vôľové vlastnosti pri riešení technických problémov,
- pracovali a riadili pracovnú činnosť v tíme,
- narábali s jednoduchým náradím na opracovanie materiálov bezpečne a dodržiavali hygienu práce,
- navrhli vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov,

- poznali zásady stolovania a prípravy jednoduchých pokrmov.

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja:

- Osvojovať základné pracovné zručnosti a návyky z rôznych pracovných oblastí.
- Zodpovednosť za kvalitu svojich a spoločných výsledkov práce.
- Pochopiť prácu a pracovnú činnosť ako príležitosť k sebarealizácii a k sebavzdelávaniu.
- Organizovať a plánovať prácu s použitím vhodných nástrojov, náradí a pomôcok pri práci i v bežnom živote.
- Viest' k vytrvalosti a zodpovednosti pri plnení zadaných úloh.
- Osvojiť potrebné poznatky a zručnosti významné pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu.
- Realizovať vlastné nápady pri pracovných činnostiach.

Obsah:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre pracovné vyučovanie.

Hodnotenie

Predmet je klasifikovaný na vysvedčení známkami. Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa je pozitívne hodnotenie. V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení známkami.

Vzdelávacia oblasť: **Zdravie a pohyb**

Názov predmetu: **Telesná výchova**

Časový rozsah výučby: 2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne

2.ročník - 3 hodiny týždenne / 99 hodín ročne

Názov ŠVP: Štátny vzdelávací program 1. Stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠkVP: **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník: 1., 2., 3., 4. ročník

Stupeň vzdelania: ISCED 1 – Primárne vzdelávanie

Vyučovací jazyk: slovenský jazyk

Charakteristika učebného predmetu:

Zameranie telesnej a športovej výchovy v primárnom vzdelávaní je dominantne upriamené na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná a športová výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybových aktivít a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj dôležitú kompenzačnú funkciu v procese edukácie. Svojím zameraním má telesná a športová výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému formovaniu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

Ciele učebného predmetu :

Ciele telesnej výchovy v primárnej edukácii vychádzajú zo všeobecných cieľov vzdelávacej oblasti *Zdravie a pohyb* platných pre celú školskú telesnú výchovu a zároveň postupné plnenie cieľov primárnej edukácie prispieva k naplneniu týchto všeobecných cieľov.

Žiaci:

- získajú poznatky o vplyve pohybu na zdravie a vnímajú pohybovú aktivitu ako prostriedok upevňovania zdravia,
- osvoja si základné vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu,
- majú vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach,
- nadobudnú pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám a športu,
- uplatňujú zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti,
- majú kultivovaný pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- osvoja si základné pohybové zručnosti súvisiace s vykonávaním základných lokomócií, nelokomočných pohybových zručností a vybraných športov,
- prostredníctvom vhodných telesných cvičení si rozvíjajú pohybové schopnosti pre optimálny rozvoj
- zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti,

- chápu význam diagnostiky v telesnej výchove ako prostriedku pre získanie informácií o úrovni vlastnej telesnej zdatnosti.

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja:

- žiak má vytvorený základný pojmový aparát na veku primeranej úrovni prostredníctvom poznatkov
- z realizovaných pohybových aktivít, aktuálnych skúseností a športových záujmov,
- dokáže v pohybových činnostiach uplatňovať princíp fair – play, je tolerantný k súperom pri súťažiach,
- vie kooperovať v skupine, akceptuje práva a povinnosti účastníkov hry, súťaže a svojim správaním prispieva k nerušenému priebehu športovej akcie,
- má osvojené elementárne vedomosti a zručnosti z telesnej výchovy, vie ich aplikovať a tvorivo
- rozpracovať v pohybových aktivitách v škole i vo voľnom čase,
- má na veku primeranej úrovni rozvinuté pohybové schopnosti, ktoré vytvárajú predpoklad pre
- optimálnu zdravotne orientovanú zdatnosť,
- dokáže v každodennom živote uplatňovať zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany vlastného zdravia,
- pozná a uvedomuje si význam pohybu pre zdravie a dokáže svoje zdravie upevňovať prostredníctvom
- každodenného pohybu.

Obsah

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre telesnú a športovú výchovu.

Zabezpečenie uvedených kompetencií sa uskutočňuje prostredníctvom obsahu, ktorý tvoria základné poznatky o význame pohybových aktivít pre zdravie, prevenciu ochorení, správnej životosprávy, športovej činnosti a jej organizovaní, pohybovej výkonnosti a jej hodnotení a pohybové prostriedky. V predmete telesná a športová výchova sú rozdelené do troch častí:

1. Zdravie a zdravý životný štýl
2. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť
3. Športové činnosti pohybového režimu

PREHLAD TEMATICKÝCH CELKOV

Tematický celok (TC)	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Základné lokomócie a nelokomočné pohyb.zručnosti	30%	30%	30 %	30%
Manipulačné, prípravné a športové hry	30%	30%	30%	30%
Hudobno-pohybové a tanečné činnosti	15%	15%	15%	15%
Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia	10%	10%	10 %	10 %
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	15%	15%	15%	15%

Hodnotenie

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č.7/2009-R na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR pod č. CD-2009-24230/13795-1:911 dňa 28.4.2009 s platnosťou od 1.5.2009. Žiadna z pohybových činností základného učiva nie je pri hodnotení významnejšia- beh, akrobacia, šplh, prekonávanie prekážok, hádzanie a chytanie, prípravné cvičenia, cvičenia na rebrinách majú rovnakú dôležitosť i význam, preto sa hodnotia rovnako.

Hodnotí sa iba to, čo učiteľ so žiakmi prebrala čo ich skutočne naučil. Hlavným kritériom hodnotenia je individuálne zlepšenie v pohybových zručnostiach, vedomostiach, psychomotorických schopnostiach, v snahe o lepšie výkony. V smere k žiakovi by malo prevládať pozitívne hodnotenie, motivujúce k podávaniu lepších výkonov, aby šport a pohyb sa stal neoddeliteľnou súčasťou života.

Základným princípom je optimálne zvládnutie učiva v čo najväčšom rozsahu s prihliadnutím na individuálne možnosti žiakov. Vzhľadom na individuálne zvláštnosti telesného rozvoja žiakov a ich rozličných rastových a funkčných odchýlok, ktoré žiakov pri telesných cvičeniach obmedzujú, nehodnotíme ich podľa všeobecných tabuliek. Dosahované výsledky jednotlivých pohybových testov zaznamenávame a hodnotíme slovné. Zároveň hodnotíme progres a osobné dosiahnuté výsledky každého žiaka.

Prihliadame do akej miery žiak správne vykonal pohybovú činnosť.

Pri hodnotení je potrebné vždy udať žiakom zdôvodnenie prečo zle alebo dobre vykonal danú pohybovú činnosť.

ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU, ÚBREŽ 141

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

II. stupeň

ISCED 2

Vzdelávacia oblasť: **Jazyk a komunikácia**

Názov predmetu: **Slovenský jazyk**

Časový rozsah výučby: 5., 6., 8., 9.ročník - 5 hodín týždenne/ 165 hodín ročne

7. ročník - 4 hodiny týždenne/ 132 hodín ročne

Názov ŠVP: Štátny vzdelávací program 2. stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠVKP: **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník: 5, 6., 7., 8.,9. ročník

Stupeň vzdelania: ISCED 2- Nižšie sekundárne vzdelanie

Vyučovací jazyk: Slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu :

Podstatou predmetu slovenský jazyk a literatúra je viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej a kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali žiaci dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí. Predmet slovenský jazyk a literatúra ako súčasť vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia je jedným z kľúčových všeobecnevzdelávacích predmetov, obsahom ktorého sú dve vzájomne sa dopĺňajúce zložky – jazyk a literatúra, pričom odporúčané vnútorné delenie predmetu je v pomere zložiek 3:2 a 2:2 alebo integrácia oboch zložiek.

Ciele vyučovacieho predmetu :

V jazykovej časti oblasti Jazyk a komunikácia sú určujúcimi ciele rozvíjania komunikačných spôsobilostí žiakov, aby získali kvalitnú jazykovú kompetenciu. Súčasťou predmetu je aj zložka sloh, ktorá je zameraná najmä na vlastnú tvorbu jazykových prejavov. Spoločným cieľom obidvoch zložiek je viesť žiakov k zvyšovaniu jazykovej kultúry, ich verbálnych ústnych i písomných jazykových prejavov. Najväčší akcent sa kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať a pod.

Cieľom vyučovania literárnej výchovy je sústavne rozvíjať čitateľské a interpretačné zručnosti žiakov.

Základným princípom osvojovania obsahu je rozvoj čítania ako všestranného osvojovania umeleckého textu. Dôraz sa kladie na postupné rozvíjanie čitateľa od naivnej úrovne (charakteristickej hlavne pre 1. stupeň ZŠ) cez schopnosť analyzovať sémantiku umeleckého textu (analytické čítanie), porozumieť jej a prenikať do znakovkej podstaty textu, až po schopnosť pracovať s jeho významom na vyššej individuálnej úrovni spracovania, t.j. syntetizovať ho, interpretovať a hodnotiť zo všetkých jeho stránok (syntetické, hodnotiace čítanie).

Tento princíp usporiadania obsahu smeruje k rozvíjaniu čitateľských kompetencií, resp. súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na príjem umeleckého textu, jeho analýzu a hodnotenie.

Základnou úlohou literárnej výchovy na 2. stupni ZŠ je postupný prechod jednotlivými fázami čítania:

- čítanie so simultánnym porozumením;
- analýza štruktúry textu a identifikácia jeho významu;

- hodnotenie textu.

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja:

Poznávacie (kognitívne) kompetencie

- Kompetencia používať kognitívne operácie
- Kompetencia kriticky myslieť
- Kompetencia tvorivo myslieť
- Kompetencia učiť sa sám aj v skupine
- Kompetencia formulovať a riešiť problémy

Komunikačné kompetencie

- Kompetencia tvoriť, prijať a spracovať informácie
- Kompetencia vyhľadať a sprostredkovať informácie
- Kompetencia formulovať svoj názor a argumentovať
- Kompetencia verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city

Interpersonálne (sociálne kompetencie)

- Kompetencia akceptovať skupinové hodnoty
- Kompetencia tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín
- Kompetencia vžiť sa do pocitov a konania inej osoby
- Kompetencia spolupracovať s jednotlivými skupinami

Interpersonálne (osobnostné kompetencie)

- Kompetencia vytvárať a reflektovať vlastnú identitu
- Kompetencia vytvárať vlastný hodnotový systém
- Kompetencia regulovať svoje konanie a chrániť vlastný život

POZNÁVACIE A ČITATELSKÉ KOMPETENCIE

- Recitovať spamäti prozaické a básnické diela.
- Nahlas a plynule čítať umelecký alebo náučný text.
- Rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu.
- Čítať text postavy dramatického diela pri spoločnom dramatizovanom čítaní.
- Modulovať hlas podľa zmyslu textu.
- Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
- Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
- Usporiadať známe javy do tried.
- Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou.
- Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela.
- Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.
- Transformovať literárny text.
- Vytvoriť krátky umelecký alebo náučný text.
- Orientovať sa v školskej a verejnej knižnici.

- Vedieť získať informácie z knižných a elektronických zdrojov.

Obsah:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre slovenský jazyk a literatúru.

Hodnotenie:

Hodnotiť sa budú :

- **ústne odpovede**
- **písomné testy**
- **kontrolné diktáty:**
 - počet za ISCED 2: 20
 - zameranie: - opakovanie z ISCED1,
 - opakovanie ISCED2,
 - 4 kontrolné diktáty zamerané na ročníkové opakovanie (podstatné mená, prídavné mená, slovesá, pomnožné podstatné mená, prídavné mená vzťahové, prídavné mená zvieracie, prídavné mená privlastňovacie, násobné číslovky, interpunkcia, podstatné mená mužského rodu: zvieracie; neživotné zakončené na -r, -l, cudzie nesklonné podstatné mená; skloňovanie zámen; interpunkcia; jednoduché súvetie).
- **kontrolné slohové :**
 - počet: 9 (statický opis, rozprávanie s prvkami opisu, umelecký opis, charakteristika osoby, rozprávanie s prvkami priamej reči, výklad; úvaha; životopis, umelecký prejav).

Vzdelávacia oblasť: **Jazyk a komunikácia**

Názov predmetu: **Anglický jazyk**

Časový rozsah výučby: 3 hodiny týždenne/ 99 hodín ročne

Názov ŠVP: Štátny vzdelávací program 2. stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠVKP: **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník: 5., 6., 7., 8., 9.

Stupeň vzdelania: ISCED 2- Nižšie sekundárne vzdelanie

Vyučovací jazyk: Slovenský jazyk

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky -učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)				
Hrubé členenie	A1		A2	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2
Ročníky v 1. CJ	3./4.	4./5.	6./7.	8./9.
	ZŠ	ZŠ	ZŠ	ZŠ

Charakteristika predmetu:

Učebný predmet umožňuje získanie základov cudzieho jazyka, ktorý možno využívať v praktickom živote. Základný princípom jazykového vzdelávania je, aby učitelia sa dokázali riešiť každodenné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine, dokázal vymieňať si informácie a nápady s ľuďmi, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu myšlienky v jazyku, ktorý si učitelia sa osvojuje, viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Ciele vyučovacieho predmetu :

- nadobudnúť pozitívny vzťah k jazyku,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- systematizovať vedomosti, spôsobilosti a zručnosti a využívať ich pre svoj ďalší rozvoj,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja:

Úroveň A1

Všeobecné kompetencie

- získavať uvedomene nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osвоенé vedomosti a dopĺňať si ich,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať rečové zručnosti, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osвоенý jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

1. Jazyková kompetencia

- používať základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- ovládať základné gramatické štruktúry a typy viet, ktoré sú súčasťou osвоенého repertoáru,
- ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s cudzincami,
- dokázať odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- dokázať vyhlásť svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje.

2. Sociolingválne kompetencia

- nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak: pozdraviť aj rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať, ospravedlniť sa, atď.

3. Pragmatická kompetencia

- spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané mnohými pauzami, nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu.

4. Komunikačné kompetencie

Počúvanie s porozumením

- rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa učiaceho, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,
- rozumieť, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,
- rozumieť jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty.

Čítanie s porozumením

- rozumieť známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch, na pohľadniciach,
- rozoznať základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- rozumieť krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty.

Písomný prejav

- napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne,
- napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia.

Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

- komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšej rýchlosti reči,
- klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti základných potrieb alebo na známe témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má,
- predstaviť seba a iných a reagovať, keď ho predstavujú,
- rozumieť otázkam a pokynom, jednoduchému opisu cesty, vedieť niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť.

Ústny prejav – monológ

- využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žijem, čo robím a ľudí, ktorých poznám.

Úroveň A2

Všeobecné kompetencie

- vedome získať nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

1. Jazyková kompetencia

- poznať bežné slová a slovné spojenia nevyhnutné pre uspokojovanie jednoduchých komunikačných potrieb obmedzeného charakteru,
- komunikovať o osvojených témach prostredníctvom naučených slovných spojení a výrazov,
- používať osvojenú slovnú zásobu tak, aby si vedel poradiť v každodennom konaní, ktoré sa týka známych situácií a tém,

- používať niektoré jednoduché gramatické štruktúry cudzieho jazyka, aj keď sa niekedy dopúšťa základných chýb, ale je mu rozumieť.

2. Sociolingválna kompetencia

- komunikovať v bežných spoločenských situáciách,
- jednoducho sa vyjadrovať pomocou základných funkcií jazyka, akými sú napr. výmena informácií, žiadosť, jednoduché vyjadrenie vlastných názorov a postojov, pozvanie, ospravedlnenie atď.,
- udržiavať a rozvíjať základnú spoločenskú konverzáciu prostredníctvom jednoduchších bežných výrazov.

3. Pragmatická kompetencia

- sformulovať svoje myšlienky v súlade s vyžadovanou stratégiou (zámer, téma, logická následnosť),
- funkčne využívať základné jazykové prostriedky na získavanie informácií, na jednoduché vyjadrenie odmietnutia, túžby, zámeru, uspokojenia, záujmu, prekvapenia, rozčarovania, strachu,
- vytvoriť jednoduchý interaktívny text za účelom výmeny informácií,
- použiť jednoduché výrazové prostriedky na začatie, udržanie a ukončenie krátkeho rozhovoru.

1. Komunikačné zručnosti

Počúvanie s porozumením

Žiak na konci 5. ročníka dokáže:

- porozumieť slovným spojeniam a vetám vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života,
- porozumieť základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach.
- pochopiť vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú,
- porozumieť základným bodom v rečovom prejave na témy, ktoré sú mu známe.

Žiak na konci 6. ročníka dokáže:

- porozumieť slovným spojeniam a vetám vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života,
- porozumieť základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach.
- pochopiť vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú,
- porozumieť základným bodom v rečovom prejave na témy, ktoré sú mu známe.

Žiak na konci 7. ročníka dokáže:

- porozumieť podstate počutého natoľko, aby bol schopný spĺňať konkrétne potreby za predpokladu, že reč je jasne formulovaná a pomaly artikulovaná,
- porozumieť slovným spojeniam a vetám vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života,
- porozumieť základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach.
- pochopiť vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú.

Žiak na konci 8. ročníka dokáže:

- porozumieť podstate počutého natoľko, aby bol schopný spĺňať konkrétne potreby za predpokladu, že reč je jasne formulovaná a pomaly artikulovaná,
- porozumieť slovným spojeniam a vetám vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života,
- porozumieť základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach,
- rozumieť jednoduchým pokynom informatívneho charakteru,
- pochopiť vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú
- identifikovať tému vypočutej diskusie a porozumieť základným bodom v rečovom prejave na témy, ktoré sú mu známe.

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- porozumieť podstate počutého natoľko, aby bol schopný spĺňať konkrétne potreby za predpokladu, že reč je jasne formulovaná a pomaly artikulovaná,
- porozumieť slovným spojeniam a vetám vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života,
- porozumieť základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach,
- rozumieť jednoduchým pokynom informatívneho charakteru,
- pochopiť vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú
- identifikovať tému vypočutej diskusie a porozumieť základným bodom v rečovom prejave na témy, ktoré sú mu známe.

Čítanie s porozumením

Žiak na konci 5. ročníka dokáže:

- porozumieť krátkym jednoduchým textom, ktoré obsahujú veľmi frekventovanú slovnú zásobu,
- rozumieť označeniam a nápisom na verejných miestach,
- pochopiť konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke texty,
- vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých každodenných materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy.

Žiak na konci 6. ročníka dokáže:

- porozumieť krátkym jednoduchým textom, ktoré obsahujú veľmi frekventovanú slovnú zásobu,
- rozumieť označeniam a nápisom na verejných miestach,
- pochopiť konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke texty,
- vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých každodenných materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy.

Žiak na konci 7. ročníka dokáže:

- porozumieť krátkym jednoduchým textom, ktoré obsahujú veľmi frekventovanú slovnú zásobu,
- rozumieť označeniam a nápisom na verejných miestach,
- pochopiť konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke texty,
- vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých každodenných materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy,
- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopiť význam niektorých neznámych slov.

Žiak na konci 8. ročníka dokáže:

- porozumieť krátkym jednoduchým textom, ktoré obsahujú veľmi frekventovanú slovnú zásobu,
- rozumieť označeniam a nápisom na verejných miestach,
- pochopiť konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke texty,
 - vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých každodenných materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy,
 - vyhľadať špecifické informácie v zoznamoch a vybrať z nich potrebné informácie,
 - z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopiť význam niektorých neznámych slov.

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- porozumieť krátkym jednoduchým textom, ktoré obsahujú veľmi frekventovanú slovnú zásobu,
- rozumieť označeniam a nápisom na verejných miestach,
- pochopiť konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke texty,

- porozumieť jednoduchým osobným listom,
- vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých každodenných materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy,
- vyhľadať špecifické informácie v zoznamoch a vybrať z nich potrebné informácie,
- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopiť význam niektorých neznámych slov.

Písomný prejav

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- napísať krátke jednoduché poznámky z okruhu jeho záujmov,
- napísať jednoduché osobné listy,
- zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže
- požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie,
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci,
- napísať jednoduché vety a spojiť ich najčastejšie sa vyskytujúcimi spojovacími výrazmi,
- jednoducho opísať aspekty všedného dňa - miesto, škola, rodina, záujmy.

Ústny prejav

Ústny prejav - dialóg

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy,
- zvládnuť krátke spoločenské konverzačné výmeny,
- zapojiť sa do krátkych rozhovorov na známe a bežné témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení,
- sformulovať pozvania, návrhy a ospravedlnenia a reagovať na ne,
- vyjadriť, čo sa mu páči a čo nie,
- požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť.

Ústny prejav - monológ

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- opísať každodenné skutočnosti zo svojho prostredia, napríklad ľudí, školu a miesto,
- opísať niečo ako jednoduchý sled myšlienok,
- podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, opísať svoje plány a osobné skúsenosti.

Obsah – témy:

Jednotlivé témy sa prelínajú, opakujú v ročníkoch 5. – 9. a sú obsahom učebníc anglického jazyka:

5.ročník: Busy Bee 3 , 6.ročník: Busy Bee 4, 7.ročník: Project 3 4th edition, 8.ročník: Family and friends 3 2nd edition, 9.ročník: Project 5 4th.

Rodina a spoločnosť Osobné údaje Rodina - vzťahy v rodine Národnosť/štátna príslušnosť
Tlačivá/dokumenty Vzťahy medzi ľuďmi Náboženstvo

Domov a bývanie Môj dom/byt Zariadenie bytu Domov a jeho okolie Bývanie v meste a na dedine Spoločnosť a životné prostredie Spoločnosť a jej životný štýl

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie Ľudské telo Fyzické charakteristiky Charakterové vlastnosti človeka Choroby a nehody Hygiena a starostlivosť o telo Zdravý spôsob života Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky,

Doprava a cestovanie Dopravné prostriedky Osobná doprava Príprava na cestu a cestovanie
Turistika a cestovný ruch Problémy cestných, železničných a leteckých sietí

Vzdelávanie a práca Škola a jej zariadenie Učebné predmety Pracovné činnosti a profesie
Školský systém Celoživotné vzdelávanie Pracovné podmienky

Človek a príroda Zvieratá/fauna Počasie Rastliny/flóra Klíma Človek a jeho životné
prostredie Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia

Voľný čas a záľuby Záujmy Knihy a čítanie Rozhlas, televízia a internet Výstavy a veľtrhy
Kultúra a jej vplyv na človeka Umenie a rozvoj osobnosti

Stravovanie Stravovacie návyky Mäso a mäsové výrobky Zelenina a ovocie Nápoje
Cestoviny a múčne výrobky Mliečne výrobky Stravovacie zariadenia Príprava jedál Kultúra
stolovania Zdravá výživa

Multikultúrna spoločnosť Cudzie jazyky Rodinné sviatky Cudzojazyčná komunikácia
Štátne a cirkevné sviatky Zvyky a tradície v rôznych krajinách

Obliekanie a móda Základné druhy oblečenia Odevné doplnky Výber oblečenia na rôzne
príležitosti Druhy a vzory odevných materiálov Móda a jej trendy

Šport Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne Športové disciplíny Význam športu
pre rozvoj osobnosti Nové trendy v športe Fair play športového zápolenia

Obchod a služby Nákupné zariadenia Pošta a telekomunikácie Druhy a spôsoby nákupu a platenia
Hotely a hotelové služby Centrá krásy a zdravia (kaderníctva, fitness, ...)

Krajiny, mestá a miesta Krajiny a svetadiely Moja krajina a moje mesto Geografický opis
krajiny Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest

Kultúra a umenie Druhy umenia Kultúra a jej formy Umenie – spoločnosť – kultúra

Človek a spoločnosť; komunikácia Jazyk ako dorozumievací prostriedok Formy komunikácie
Kultúra komunikácie

Mládež a jej svet Aktivity mládeže Vzťahy medzi rovesníkmi Generačné vzťahy Predstavy
mládeže o svete

Veda a technika v službách ľudstva Technické vynálezy Vedecký pokrok

Vzory a ideály Človek, jeho vzory a ideály Pozitívne a negatívne vzory

Slovensko Geografické údaje História Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície

Krajina, ktorej jazyk sa učím Geografické údaje História

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre anglický jazyk.

Hodnotenie:

1. **Verbálna forma kontroly** – uprednostniť prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétného žiaka učiteľom na predchádzajúcej hodine. Zisťovať a hodnotiť osvojenie základných výkonov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu - dialóg, prerozprávanie čítaného.

2. **Písomná forma kontroly** - kontrolovať a hodnotiť poznatky prostredníctvom testu na konci lekcie v časovom limite 45 min v rozsahu 5- 10 cvičení zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Optimálne hodnotenie je na základe % úspešnosti podľa vzájomnej dohody učiteľov v rámci PK.

3. **Prezentácie projektov** – hodnotiť úroveň podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov v rámci PK.

Vzdelávacia oblasť: **Jazyk a komunikácia**

Názov predmetu: **Ruský jazyk**

Časový rozsah výučby: 7., 8. a 9. ročník 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne

Názov ŠVP: Štátny vzdelávací program 2. stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠVKP: **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník: 7., 8., 9. ročník

Stupeň vzdelania: ISCED 2- Nižšie sekundárne vzdelanie

Vyučovací jazyk: Slovenský jazyk

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky -učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)		
Hrubé členenie	A1	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2
Ročníky v 2. CJ	7./8. ZŠ	9. ZŠ

Charakteristika predmetu:

Učebný predmet umožňuje získanie základov cudzieho jazyka, ktorý možno využívať v praktickom živote. Základný princípom jazykového vzdelávania je, aby učiaci sa dokázal riešiť každodenné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine, dokázal vymieňať si informácie a nápady s ľuďmi, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu myšlienky v jazyku, ktorý si učiaci sa osvojuje, viac a lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Ciele vyučovacieho predmetu :

- osvojiť si vedomosti, zručnosti a spôsobilosti, ktoré budú viesť k ďalšiemu vzdelávaniu sa
- nadobudnúť pozitívny vzťah k jazyku
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku
- systematizovať vedomosti, spôsobilosti a zručnosti a využívať ich pre svoj ďalší rozvoj
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich
- aktívne využívať doteraz osvojený jazyk
- spolupracovať v pracovných skupinách
- využívať dostupné materiály
- dokázať vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity,
- viac a lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo

- dokázať riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine
- dosiahnuť úroveň A1 (fáza objavovania/oboznamovania sa s jazykom)

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja:

Všeobecné kompetencie

Učiaci sa na úrovni A1 rozvíja všeobecné kompetencie tak, aby dokázal:

- získavať uvedomene nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- opísať rôzne stratégie učenia s cieľom pochopiť ich a používať,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať rečové zručnosti, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, tieto výrazy a frázy dokáže používať,
- dokáže predstaviť seba aj iných, dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná a o veciach, ktoré vlastní,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť.

Zahrňujú v sebe tieto zložky:

1. Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- používa iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- má základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- prejavuje iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
 - ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s cudzincami,
 - dokáže odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
 - dokáže vyhlásť svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje.

2. Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že použije najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: dokáže pozdraviť aj rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať, ospravedlniť sa, atď.

3. Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- dokáže zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané mnohými pauzami, nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu.

4. Komunikačné kompetencie

Zahŕňajú v sebe rôzne zručnosti:

1 Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,
- rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,
- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty.

2 Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1

- rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch, na pohľadniciach,
- rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiáli a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc,
- rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty.

3 Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne,
- dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia,
- vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej,
- vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako „a“, „ale“ alebo „pretože“.

4 Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšej rýchlosti reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať,
- dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má,
- vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú,
- rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie,
- rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému opisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.

Obsah – témy:

Jednotlivé témy sa prelínajú, opakujú v ročníkoch 7. – 9. a sú obsahom učebnice ruského jazyka: Ruský klas

Rodina a spoločnosť Osobné údaje Rodina - vzťahy v rodine Národnosť/štátna príslušnosť
Vzťahy medzi ľuďmi

Domov a bývanie Môj dom/byt Zariadenie bytu Domov a jeho okolie Bývanie v meste a na dedine Spoločnosť a životné prostredie Spoločnosť a jej životný štýl

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie Ľudské telo Fyzické charakteristiky Charakterové vlastnosti človeka Choroby a nehody Hygiena a starostlivosť o telo Zdravý spôsob života Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky,

Doprava a cestovanie Dopravné prostriedky Osobná doprava Príprava na cestu a cestovanie

Vzdelávanie a práca Škola a jej zariadenie Učebné predmety Pracovné činnosti a profesie Školský systém

Človek a príroda Zvieratá/fauna Počasie Rastliny/flóra Klíma Človek a jeho životné prostredie Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia

Voľný čas a záľuby Záujmy Knihy a čítanie Rozhlas, televízia a internet Výstavy a veľtrhy Kultúra a jej vplyv na človeka Umenie a rozvoj osobnosti

Stravovanie Stravovacie návyky Mäso a mäsové výrobky Zelenina a ovocie Nápoje Cestoviny a múčne výrobky Mliečne výrobky Stravovacie zariadenia Príprava jedál Kultúra stolovania Zdravá výživa

Multikultúrna spoločnosť Cudzí jazyky Rodinné sviatky Cudzojazyčná komunikácia Štátne a cirkevné sviatky Zvyky a tradície v rôznych krajinách Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií

Obliekanie a móda Základné druhy oblečenia Odevné doplnky Výber oblečenia na rôzne príležitosti

Šport Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne Športové disciplíny Význam športu pre rozvoj osobnosti Fair play športového zápolenia

Obchod a služby Nákupné zariadenia Pošta a telekomunikácie Druhy a spôsoby nákupu a platenia Hotely a hotelové služby Centrá krásy a zdravia (kaderníctva, fitness, ...) Kultúra nakupovania a služieb

Krajiny, mestá a miesta Krajiny a svetadiely Moja krajina a moje mesto Geografický opis krajiny Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest

Kultúra a umenie Druhy umenia Kultúra a jej formy Umenie – spoločnosť – kultúra

Človek a spoločnosť; komunikácia Jazyk ako dorozumievací prostriedok Formy komunikácie Kultúra komunikácie

Mládež a jej svet Aktivity mládeže Vzťahy medzi rovesníkmi Predstavy mládeže o svete

Zamestnanie Pracovné pomery a kariéra

Veda a technika v službách ľudstva Technické vynálezy Vedecký pokrok

Vzory a ideály Človek, jeho vzory a ideály Pozitívne a negatívne vzory

Slovensko Geografické údaje História Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície
Krajina, ktorej jazyk sa učím Geografické údaje História

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre ruský jazyk.

Hodnotenie:

Hodnotiť sa budú : ústne odpovede

kontrolné testy – 7.r. – 2x, 8.r. – 3x, 9.r. – 3x

kontrolné diktáty – 7.r. – 2x, 8.r. – 3x, 9.r. – 3x

prezentácia projektov

Kľúčové kompetencie, ktoré ANJ a RUJ rozvíja u začlenených žiakov:

Úroveň A1

Všeobecné kompetencie

- získavať uvedomene nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

1. Jazyková kompetencia

- používa iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- má základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- prejavuje iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s cudzincami,
- dokáže odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia.

2. Sociolingválne kompetencia

- nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak: pozdraviť aj rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať, ospravedlniť sa, atď.

3. Pragmatická kompetencia

- zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané mnohými pauzami, nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu.

4. Komunikačné kompetencie

Počúvanie s porozumením

- rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa učiaceho, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,
- rozumieť jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované.

Čítanie s porozumením

- rozoznať základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- rozumieť krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty.

Písomný prejav

- napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia.

Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

- komunikovať jednoduchým spôsobom,
- klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti základných potrieb alebo na známe témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má,
- predstaviť seba a iných a reagovať, keď ho predstavujú.

Ústny prejav – monológ

- využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žijem, čo robím a ľudí, ktorých poznám.

Zručnosti, ktoré začlenení žiaci získajú:

Písomný prejav

Žiak dokáže:

- napísať krátke jednoduché poznámky z okruhu jeho záujmov,
- napísať jednoduché osobné listy,
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci,
- napísať jednoduché vety,
- jednoducho opísať aspekty všedného dňa - miesto, škola, rodina, záujmy.

Ústny prejav

Ústny prejav - dialóg

Žiak dokáže:

- komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy,
- zvládnuť krátke spoločenské konverzačné výmeny,
- používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení,
- vyjadriť, čo sa mu páči a čo nie,
- požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť.

Ústny prejav - monológ

Žiak dokáže:

- opísať každodenné skutočnosti zo svojho prostredia, napríklad ľudí, školu a miesto,
- opísať niečo ako jednoduchý sled myšlienok,
- podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, opísať svoje plány a osobné skúsenosti.

Obsah – témy:

Jednotlivé témy sa prelínajú, opakujú v ročníkoch 5. – 9.

Rodina a spoločnosť Osobné údaje Rodina - vzťahy v rodine Národnosť/štátna príslušnosť Vzťahy medzi ľuďmi

Domov a bývanie Môj dom/byt Zariadenie bytu Domov a jeho okolie Bývanie v meste a na dedine

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie Ľudské telo Choroby a nehody Hygiena a starostlivosť o telo Zdravý spôsob života

Doprava a cestovanie Dopravné prostriedky Osobná

Vzdelávanie a práca Škola a jej zariadenie Učebné predmety Pracovné činnosti a profesie
Človek a príroda Zvieratá/fauna Počasie Rastliny/flóra
Voľný čas a záľuby Záujmy Knihy a čítanie
Stravovanie Stravovacie návyky Mäso a mäsové výrobky Zelenina a ovocie Nápoje Cestoviny a múčne výrobky Mliečne výrobky
Obliekanie a móda Základné druhy oblečenia Odevné doplnky
Šport Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne
Obchod a služby Nákupné zariadenia Pošta a telekomunikácie
Krajiny, mestá a miesta Krajiny a svetadiely Moja krajina a moje mesto
Mládež a jej svet Aktivity mládeže Vzťahy medzi rovesníkmi Generačné vzťahy
Slovensko Geografické údaje História Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície
Krajina, ktorej jazyk sa učím Geografické údaje História

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre anglický a ruský jazyk.

Hodnotenie:

1. **Verbálna forma kontroly** – uprednostniť prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétného žiaka učiteľom na predchádzajúcej hodine. Zisťovať a hodnotiť osvojenie základných výkonov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu - dialóg, prerozprávanie čítaného.
2. **Písomná forma kontroly** - kontrolovať a hodnotiť poznatky prostredníctvom testu na konci lekcie v časovom limite 45 min v rozsahu 3- 5 cvičení zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Optimálne hodnotenie je na základe % úspešnosti podľa vzájomnej dohody učiteľov v rámci PK.

Vzdelávacia oblasť: **Matematika a práca s informáciami**

Názov predmetu: **Matematika**

Časový rozsah výučby: 5.roč. 5 (4+1) hodín týždenne,

6.roč. 5 (4+1) hodín týždenne,

7.roč. 5 (4+1) hodín týždenne,

8.roč. 4 hodín týždenne,

9.roč. 5 hodín týždenne.

Názov ŠVP: Štátny vzdelávací program 2. stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠVKP: **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník: 5., 6., 7., 8. a 9. ročník

Stupeň vzdelania: ISCED 2- Nižšie sekundárne vzdelanie

Vyučovací jazyk: Slovenský jazyk

Charakteristika učebného predmetu

Učebný predmet matematika na 2. stupni ZŠ je zameraný na rozvoj matematickej kompetencie tak, ako ju formuloval Európsky parlament. Jedná sa o schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Vychádzajúc z dobrých numerických znalostí sa dôraz kladie na postup a aktivitu, ako aj na vedomosti.

Matematická kompetencia zahŕňa na rôznych stupňoch schopnosť a ochotu používať matematické modely myslenia (logické a priestorové myslenie) a prezentácie (vzorce, modely, diagramy, grafy, tabuľky). Potrebné vedomosti z matematiky zahŕňajú dobré vedomosti o počtoch, mierkach a štruktúrach, základné operácie a základné matematické prezentácie, chápanie matematických termínov a konceptov a povedomie o otázkach, na ktoré matematika ponúka odpovede. Jednotlivec by mal mať zručnosti na uplatňovanie základných matematických princípov a postupov v každodennom kontexte doma, v práci a na chápanie a hodnotenie sledu argumentov. Mal by byť schopný myslieť matematicky, chápať matematický dôkaz, komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky. Pozitívny postoj v matematike je založený na rešpektovaní pravdy a na ochote hľadať príčiny a posudzovať ich platnosť.

Ciele učebného predmetu:

- schopnosť používať matematiku v bežnom živote
- rozvíjať logické a kritické myslenie žiakov
- schopnosť komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problému
- používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy)
- rozvíjať svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore
- rozvoj algoritmického myslenia
- schopnosť pracovať s návodmi a tvoriť ich
- správne používať matematickú symboliku
- schopnosť čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy
- vedieť využívať pochopené a osvojené postupy a algoritmy pri riešení úloh

- schopnosť žiaka používať prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií
- viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa
- podporiť a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov, ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá sebakvýchova a sebazvedčovanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja

Výchovné a vzdelávacie stratégie vychádzajú z nasledovných kompetencií:

Kompetencie učenia sa

Žiak:

- využíva rôzne riešenia, postupy, spôsoby, stratégie,
- pri riešení úloh vychádzajúcich z reálneho života a praxe efektívne využíva rôzne
- matematické nástroje (počtové operácie, algoritmy, metódy riešenia úloh),
- rozvíja schopnosť abstraktného a logického myslenia vhodnými problémovými úlohami,
- logickými úlohami, matematickými hádankami a pod.

Kompetencie riešenia problémov

- rieši problémové úlohy
- zúčastňuje sa súťaží
- odhaduje výsledky, volí správne postupy na vyriešenie problému
- aplikuje známe a osvedčené postupy pri riešení problémových úloh

Kompetencie komunikatívne

- používa matematický jazyk, vrátane matematickej symboliky
- zrozumiteľne a stručne zapisuje úlohy
- logicky zdôvodňuje a správne formuluje postupy práce
- rešpektuje prácu druhého
- rieši matematické súťaže (Matematická olympiáda, Pytagoriáda)

Kompetencie sociálne a personálne

- akceptuje skupinovú prácu
- podieľa sa na vytváraní pozitívnej pracovnej atmosféry

Kompetencie občianske

- spolupracuje a využíva vzájomnú pomoc pri riešení problémov
- rieši úlohy s ekologickou problematikou

Kompetencie pracovné

- vytvára si zodpovedný prístup k zadaným úlohám
- je schopný dokončiť prácu

Obsah vzdelávania :

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre matematiku.

Vo vyučovaní predmete MATEMATIKA sa zvyšuje UP v ŠkVP časová dotácia o 1 hodinu v 5., 6. a 7.ročníku. Táto vyučovacia hodina sa použije na zmenu kvality výkonu:

- využitie prostriedkov IKT na vyhľadávanie, spracovanie a prezentáciu informácií súvisiace s učebnými osnovami predmetu MATEMATIKA;
- prehĺbenie vedomostí a upevňovanie vedomostí prostredníctvom IKT;
- precvičovanie učiva formou pracovných listov a didaktických testov prostredníctvom prostriedkov IKT, ale aj písomnou formou;

- precvičovanie učiva na zlepšenie a prehĺbovanie vedomostí žiakov;
- využitie tém na rozvoj finančnej a matematickej gramotnosti.

Vzdelávací štandard:

5.ročník:

Vytvorenie oboru prirodzených čísel do a nad milión
 Počtové výkony s prirodzenými číslami
 Geometria a meranie
 Súmernosť v rovine (osová a stredová)
 Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

6.ročník:

Počtové výkony s prirodzenými číslami, deliteľnosť
 Desatinné čísla, počtové výkony (operácie) s desatinnými číslami
 Obsah obdĺžnika, štvorca a pravouhlého trojuholníka v desatinných číslach, jednotky obsahu
 Uhol a jeho veľkosť, operácie s uhlami
 Trojuholník, zhodnosť trojuholníkov
 Kombinatorika v kontextových úlohách

7.ročník:

Zlomky, počtové výkony so zlomkami, kladné racionálne čísla
 Percentá, promile
 Kváder a kocka, ich povrch a objem v desatinných číslach, premieňanie jednotiek objemu
 Pomer, priama a nepriama úmernosť
 Kombinatorika

HODNOTENIE:

Vnútorňý systém hodnotenia žiakov na II. stupni v predmete matematika vychádza z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ.

Hodnotením žiakov zisťujeme úroveň získaných vedomostí a zručností u žiakov, pričom rozhodujúcim kritériom hodnotenia je výkonový štandard. Hodnotenie nesmie spĺňať len funkciu diagnostickú, či funkciu spätnej väzby učiteľ – žiak, ale funkciu motivačnú a rozvíjajúcu charakterové vlastnosti ako je sebakritickosť a sebahodnotenie. Pri hodnotení musí byť zabezpečený spravodlivý, objektívny, korektný a individuálny prístup k žiakovi. Použijeme uvedené metódy a hodnotiace prostriedky.

Predmet je klasifikovaný. Vo výslednej známke sú zohľadnené výsledky z nasledovných metód a foriem hodnotenia.

Pozorovanie činnosti žiakov:

- formulácie viet, pravidiel, záverov
- sleduje záujem o predmet
- vypracovávanie domácich úloh
- príprava na vyučovanie – pomôcky
- samostatná práca na doporučených úlohách mimo vyučovacích hodín

Ústne skúšanie (monológ, dialóg)

Písomné skúšanie je vo vyučovaní matematiky významnou metódou kontroly dosahovaných výsledkov. Písomné práce poskytujú učiteľovi materiál na argumentovanie, dávajú úplný obraz o stave a úrovni vedomostí triedy ako celku i jednotlivých žiakov.

Zásady dodržiavané pri písomných prácach

- texty úloh rozmnožíme na papieri, zadanie rozcvičky môžeme písať na tabuľu
- žiaci všetky výpočty robia do pripraveného pracovného papiera, rozcvičkového zošita alebo zošita z matematiky
- pri vyhodnotení, oprave analyzujeme chyby žiakov

Používané formy písomných prác

- Rozcvičky – desaťminútovky (do 10 minút) – hodnotené známkou
- Kontrolné práce – tematické (45 min.) – tematické písomné skúšky sa píše po odučení tematického celku – hodnotené známkou
- Štvrtročné písomné práce (45 min.) – štvrtročné písomné práce sú povinné pre všetkých žiakov – hodnotené známkou
- Vstupné a výstupné previerky (1-2 vyučovacie hodiny) – orientačná písomná práca – hodnotené známkou

Názov previerky	Termín vyhodnotenia
Vstupná previerka	Do 30.9.
1. školská písomná práca	Do 15.11.
2. školská písomná práca	Do 15.1.
3. školská písomná práca	Do 15.4.
4. školská písomná práca	Do 15.6.

Previerky do 30 minút nemusia byť vopred oznámené žiakom. Previerkam nad 30 minút vždy predchádza opakovanie.

Tabuľka percentuálnej úspešnosti:

Počet percent od	Počet percent do	Známka
100	90	1
89	75	2
74	50	3
49	20	4
19	0	5

Vzdelávacia oblasť: **Matematika a práca s informáciami**

Názov predmetu: **Informatika**

Časový rozsah výučby: 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

Názov ŠVP: Štátny vzdelávací program 2. stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠVKP: **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník: 5., 6., 7., 8. a 9. ročník

Stupeň vzdelania: ISCED 2- Nižšie sekundárne vzdelanie

Vyučovací jazyk: Slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

V predmete informatika sa prelínajú dve zložky. Jedna zložka je zameraná na získanie konkrétnych skúseností a zručností pri práci s počítačom i aplikáciami – na prácu s digitálnymi technológiami. Druhá zložka je zameraná na budovanie základov informatiky. Hlavne na riešenie problémov pomocou počítačov. Prvá zložka tvorí základ vyučovania informatiky v rámci primárneho vzdelávania a z väčšej časti sa prelína i celým nižším stredným vzdelávaním. Skúsenosti získané praktickou činnosťou v tejto oblasti sú potom dobrým predpokladom pre zvládnutie druhej zložky, ktorá má dominantné postavenie pri výučbe informatiky na strednej škole. Zároveň sa však druhá zložka objavuje už i v primárnom vzdelávaní, aj keď iba vo veľmi jednoduchej forme. Informatika zároveň pripravuje žiakov na to, aby korektne využívali takto na-dobudnuté zručnosti a poznatky i v iných predmetoch.

Naším cieľom je sústrediť sa každý rok na 2. – 3. okruhy z dôrazom predovšetkým na praktické úlohy. Máme učebnice a vzdelávacie materiály koncentrujeme na webovej stránke školy.

Ciele predmetu informatika

Cieľom vyučovania informatiky na 2. stupni ZŠ je sprístupniť základné pojmy a techniky používané pri práci s údajmi a pri tvorbe algoritmov a výpočtových procesov. Podobne ako matematika aj informatika v spojení s informačnými technológiami vytvára platformu pre všetky ďalšie predmety.

Žiaci

- uvažujú o informáciách a rôznych reprezentáciách, používajú vhodné nástroje na ich spracovanie,
- uvažujú o algoritmoch, hľadajú a nachádzajú algoritmické riešenia problémov, vytvárajú návody, programy podľa daných pravidiel,
- logicky uvažujú, argumentujú, hodnotia, konajú zdôvodnené rozhodnutia,
- poznajú princípy softvéru a hardvéru a využívajú ich pri riešení informatických problémov,
- komunikujú a spolupracujú prostredníctvom digitálnych technológií, získavajú informácie na webe,
- poznajú, ako informatika ovplyvnila spoločnosť,
- rozumejú rizikám na internete, dokážu sa im brániť a riešiť problémy, ktoré sa vyskytnú
- rešpektujú intelektuálneho vlastníctvo.

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja

- oboznámiť sa s pojmami, údajmi a informáciami, s rôznymi typmi údajov, s ich zbieraním, uchovávaním, zobrazovaním, spracovaním a prezentovaním;
- rozumieť pojmom algoritmus a program (formálny zápis automatizovaného spracovania údajov);
- oboznámiť sa so systémami na spracovanie údajov – z pohľadu ich architektúry (počítač, prídavné zariadenia, médiá, komunikácie) a logickej štruktúry (napr. operačný systém);
- rozvíjať schopnosť algoritmizovať zadaný problém, rozvíjali si programátorské zručnosti, naučili sa pracovať v prostredí bežných aplikačných programov, naučili sa efektívne vyhľadávať informácie uložené na CD alebo na sieti a naučili sa komunikovať cez sieť;
- nadobudnúť schopnosti potrebné pre výskumnú prácu (t. j. schopnosť realizovať jednoduchý výskumný projekt, sformulovať problém), rozvíjali si formálne a logické myslenie, naučili sa viaceré metódy na riešenie problémov.
- rozvíjať si svoje schopnosti kooperácie a komunikácie (naučili sa spolupracovať v skupine pri riešení problému, verejne so skupinou o ňom diskutovať a referovať);
- rozvíjať si svoju osobnosť, tvorivosť, logické myslenie, zodpovednosť, morálne a vôľové vlastnosti, húževnatosť, sebakritickosť a snažili sa o sebazvdelávanie;
- naučiť sa rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo informatických produktov, systémov a aplikácií (aby chápali, že informácie, údaje a programy sú produkty intelektuálnej práce, sú predmetmi vlastníctva a majú hodnotu), pochopili sociálne, etické a právne aspekty informatiky.

Obsah vzdelávania :

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre informatiku.

Vo vyučovacom predmete informatika sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 1+1 hodinu v 9.ročníku. Táto vyučovacia hodina sa použije na systematizáciu poznatkov z predchádzajúcich ročníkov a rozvoj samostatného rozhodovania sa a výberu vlastných prostriedkov pri realizácii zadaných úloh a projektov.

Témy:

Internet – triedenie a vyhodnocovanie informácií, nákup v internetovom obchode, okamžitá komunikácia

MS Word – karta Vývojára

MS PowerPoint – tvorba videa

Imagine

Hodnotenie

Hodnotenia jednotlivých pracovných zadaní

Hodnotenie praktických zručností pri samostatných projektoch, projekty.

Hodnotenie ovládania terminológie v IKT

Vzdelávacia oblasť: **Človek a spoločnosť**

Názov predmetu: **Dejepis**

Časový rozsah výučby: 5., 6., 7.ročník - 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

8. ročník - 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne

9.ročník - 3 hodiny týždenne/ 99 hodín ročne

Názov ŠVP: Štátny vzdelávací program 2. stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠkVP: **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník: 5., 6., 7., 8. a 9. ročník

Stupeň vzdelania: ISCED 2- Nižšie sekundárne vzdelanie

Vyučovací jazyk: Slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiakov ako celistvých osobností a uchovávanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historických skúseností či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, javov a procesov v čase a priestore, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej i celosvetovej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Žiaci si prostredníctvom dejepisu postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania, lebo chápanie, vnímanie a porozumenie historických procesov predstavuje jeden zo základných predpokladov komplexného poznávania ľudskej spoločnosti.

V procese výučby dejepisu na základnej škole sa kladie osobitný dôraz na dejiny 19. a 20. storočia preto, lebo v nich môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov. Dejepis vedie žiakov k vzťahu k vlastnej minulosti cez prizmu prítomnosti ako súčasti rozvíjania, korigovania, kultivovania a zachovávaní ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i vzťah k minulosti iných národov a etník. Rovnako tak k pochopeniu a rešpektovaniu kultúrnych a iných odlišností ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenstiev. Má tiež prispievať k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Dejepis pripisuje dôležitosť aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

Ciele predmetu

Žiaci

- nadobudnú spôsobilosť orientovať sa v historickom čase,
- nadobudnú spôsobilosť orientovať sa v historickom priestore,
- naučia sa čítať a používať dejepisnú mapu,
- získajú základné vedomosti a spôsobilosti z oblasti vybraných historických udalostí, javov, procesov z národných a svetových dejín,
- nadobudnú spôsobilosť pochopiť príčiny, priebeh a dôsledky historických udalostí,

- získajú schopnosti poznávať históriu na základe analýzy primeraných školských historických písomných, obrazových, hmotných a grafických prameňov a sú schopní týmto prameňom klásť primerane adekvátne otázky,
- rozvinú si komplex kompetencií – spôsobilostí, schopností rozvíjať a kultivovať kultúrny dialóg a otvorenú diskusiu ako základný princíp fungovania histórie i školského dejepisu v demokratickej spoločnosti.
- osvoja si postupne spôsobilosť historickej kultúry ako schopnosti orientovať sa v mnohosti kultúrnych situácií, v ktorých sa stretávame s históriou.

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja

Žiaci si kladú otázky a použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií:

s historickým časom

- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky,
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchrónne,
- rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja,
- využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti.

s historickým priestorom

- rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor,
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti v historickom priestore,
- rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti.

s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním

- vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť,
- popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov,
- rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti,
- skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho,
- určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov,
- vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov,
- rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období,
- rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj.

Žiaci aplikujú svoje otázky v nových situáciách, v skúmateľských postojoch a pracovných postupoch pri vyšetrovaní, pátraní v školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňoch – stopách po minulosti

- pri vymedzovaní predmetu skúmania, napríklad písomného úryvku z prameňa, mapy, grafu, diagramu,
- pri vytvorení plánu skúmania, napríklad fotografie, historického obrazu,
- pri komunikácii v tíme o výsledkoch skúmania, napríklad pästného klinu, nástroja pomocou zmyslov, v múzeu, archíve,
- pri vytvorení záznamu zo skúmania, napríklad o ľuďoch, predmetoch a veciach na karikatúre, verbálneho textu.

pri vyhľadávaní relevantných informácií

- z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných,
- z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, z webových stránok,
- z populárno-vedeckej literatúry a historickej beletrie.

pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty

- vyberaní informácií, napríklad z úryvku písomného prameňa, z učebnice, z internetu,
- organizovaní informácií, napríklad prostredníctvom poznámok, kľúčových pojmov, pamäťových máp, obrazového materiálu,

- porovnávaní informácií, napríklad podobnosti a odlišnosti, porovnať staré a nové, čo sa zmenilo a čo sa nezmenilo,
- rozlišovaní a triedení informácií, napríklad rozlíšiť fakt, fikciu prostredníctvom karikatúry, legendy, povesti, spomienky,
- zaraďovaní informácií, napríklad na časovú priamku historické udalosti, do tabuľky, grafu, diagramu,
- kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií, napríklad zhodnotením viacerých webových stránok na jednu tému.

pri štruktúrovaní výsledkov, výstupov a potvrdení vybraného postupu

- zoradení výsledkov, napríklad na časovú priamku, do Vennovho diagramu, do tabuľky, do schém, rozpoznaní podstatného od nepodstatného, napríklad určovaním kľúčových pojmov, postupným vymedzovaním, historických pojmov v texte, zostavovaním pojmov do pamäťovej mapy,
- integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca, napríklad prostredníctvom chronologickej tabuľky,
- vyhodnocovaní správnosti postupu, napríklad overovaním historických faktov,
- tvorbe súboru vlastných prác, produktov (portfólio), napríklad obrazového materiálu, plagátu, letáku, nákreсу, kresby.

Obsah:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre dejepis.

Vo vyučovacom predmete dejepis sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 1 hodinu v 8. a 9.ročníku. Táto vyučovacia hodina sa použije na doplnenie špecifických výkonov:

Žiaci dokážu

- orientovať sa v priestore, v čase,
- majú schopnosti analýzy pramenného materiálu rôzneho typu,
- komunikovať, teda diskutovať na témy, ktoré sú zložité a často nejednoznačne interpretované,
- interpretovať súvislosti, ktoré prechádzali z raných fáz moderných dejín do dejín najnovšieho obdobia,
- spätne prehodnotiť ich dôsledky pre súčasnosť.

Témy na diskusiu:

8. ročník

Náš spisovný jazyk

Dôsledky revolučného roku 1848/49

Matica slovenská

Čo prinieslo rakúsko – uhorské vyrovnanie

9. ročník

Osudné výstrely zo Sarajeva

Svetová vojna a Slováci

Milan Rastislav Štefánik

Hitlerova diktatúra v Nemecku

Aký bol Slovenský štát?

Hodnotenie predmetu

- ústne odpovede
- písomné kontrolné práce
- výstupný test
- projekty
- aktivita pri vyhľadávani zaujímavostí

Vzdelávacia oblasť: **Človek a spoločnosť**

Názov predmetu: **Geografia**

Časový rozsah výučby: 5., 6. 7. roč. - 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne,

9., 8. roč. – 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

Názov ŠVP: Štátny vzdelávací program 2. stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠVKP: **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník: 5., 6., 7., 8. a 9. ročník

Stupeň vzdelania: ISCED 2- Nižšie sekundárne vzdelanie

Vyučovací jazyk: Slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Učebný predmet geografia rozvíja u žiakov poznanie o výnimočnosti a jedinečnosti planéty Zem. Pomáha správne pochopiť podstatu javov a procesov, ktoré na Zemi prebiehajú a uvedomiť si princípy, na ktorých je postavená existencia života. Štúdium geografie umožňuje žiakom spoznávať krajinu v celej svojej komplexnosti a zložitosti. Podporuje snahu porozumieť vzťahom medzi jednotlivými zložkami a prvkami krajiny a chápať ich silnú vzájomnú previazanosť.

Základnou zručnosťou, rozvíjanou v geografii, je práca s mapovými podkladmi v tlačenej a digitálnej podobe. Vedieť mapu vyhľadať, čítať, pracovať s ňou, analyzovať jej obsah a interpretovať ho, orientovať sa v nej a podľa nej v neznámom prostredí, tvoria základ geografického myslenia a vzdelávania.

Dôkladné poznanie Zeme je nevyhnutnou podmienkou jej ochrany. Každé miesto na Zemi je osobité. Od iných sa odlišuje typickým podnebím, rastlinstvom, živočíšstvom, ale aj obyvateľmi s vlastným jazykom, kultúrou a spôsobom života. Tolerancia žiakov k inakosti predpokladá pochopenie podstaty príčin rôznorodosti a rozmanitosti jednotlivých krajín. Vyžaduje úctu k princípom demokracie a občianskej slobody, ktorých nerespektovanie môže viesť k vojnovým konfliktom a globálnym katastrofám. Geografia zohráva v tomto smere nezastupiteľnú úlohu. Zdôrazňuje súvislosti a nie vždy jasnú prepojenosť príčin s dôsledkami. Formuje osobnosť mladého človeka upozorňovaním na podobnosť, ale aj zvláštnosti popisovaných regiónov, ktoré porovnáva so Slovenskom, pričom poukazuje na jeho jedinečnosť v kontexte Európy, či sveta.

Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci

- vyhľadajú, porovnajú, posúdia pravdivosť a zhodnotia dostupné informácie o krajine z rôznych informačných zdrojov,
- prezentujú informácie o krajine v rôznych podobách (grafy, tabuľky, schémy, diagramy, fotografie, filmy a pod.),
- interpretujú mapy rôzneho druhu v digitálnej aj tlačenej podobe,
- zdôvodnia rôznorodosť prírodných podmienok na Zemi a ich vplyv na život človeka,
- zaujmú postoj k najväčším problémom ľudstva a ponúknu vhodné riešenia,
- pochopia zložitosť krajiny a silnú vzájomnú previazanosť jej prírodných a socioekonomických zložiek.

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja:

Výučba smeruje k tomu, aby žiak dokázal:

- pracovať so zdrojmi
- hľadať odpovede na otázky, zdôvodňovať, uvažovať, hodnotiť
- čítať a interpretovať údaje z máp, plánov a iných zdrojov
- orientovať sa na rôznych typoch máp – automapy, internetové mapy, turistické mapy
- určiť geografickú polohu ľubovoľného bodu na mape
- navrhnuť trasu výletu po zaujímavých miestach vytvorených prírodou, človekom

Obsah :

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre geografiu.

Vo vyučovacom predmete geografia sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 1 hodinu v 6. a 7. ročníku. Táto vyučovacia hodina sa použije na doplnenie špecifických výkonov:

Žiaci dokážu:

6. ročník

- samostatne pracovať s mapou – čítať mapu, vyhľadať informácie v mape a následne z nich vyvodiť závery
- vyhľadávať informácie z rôznych zdrojov
- zhodnotiť hospodársku situáciu v Afrike a Ázii ako dôsledok prírodných a sociálnych podmienok
- vytvoriť projekt zameraný na regióny Afriky a Ázie

7. ročník

- samostatne pracovať s mapou – čítať mapu, vyhľadať informácie v mape a následne z nich vyvodiť závery
- vyhľadávať informácie z rôznych zdrojov
- zhodnotiť hospodársku situáciu v Európe ako dôsledok prírodných a sociálnych podmienok
- vytvoriť projekt zameraný na regióny Európy

Hodnotenie:

- ústne odpovede
- písomné kontrolné práce
- výstupný test
- projekty
- aktivita pri vyhľadávaní zaujímavostí

Vzdelávacia oblasť: **Človek a spoločnosť**

Názov predmetu: **Občianska náuka**

Časový rozsah výučby: 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

Názov ŠVP: Štátny vzdelávací program 2. stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠkVP: **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník: 5. - 9. ročník

Stupeň vzdelania: ISCED 2- Nižšie sekundárne vzdelanie

Vyučovací jazyk: Slovenský jazyk

Charakteristika predmetu:

Predmet prispieva k vytváraniu a rozvoju sociálneho a občianskeho vedomia žiakov. Prostredníctvom vymedzených pojmov a výkonov sprostredkuje potrebné vedomosti, zručnosti a nadobudnutie spôsobilostí, ktoré im umožnia orientovať sa v sociálnom prostredí a v bežných životných situáciách. Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v ich socializačnom procese. Vede ich k poznávaniu svojej rodiny, školy, obce, regiónu, Slovenska a Európskej únie. Učí ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytuje žiakom základné vedomosti z oblasti štátu a práva, umožňuje im pochopiť ekonomický život spoločnosti a vedie ich k aktívnej občianskej angažovanosti, ktorej jedným z dôležitých predpokladov je kritické myslenie.

Ciele vyučovacieho predmetu:

Žiaci

- získajú vedomie jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti,
- realisticky sa spoznávajú, hodnotia seba samých,
- osvoja si pravidlá a normy spoločenského spolunažívania,
- uvedomujú si práva a povinnosti a primerane svoje práva obhajujú,
- preberajú zodpovednosť za vlastné názory, postoje a dôsledky konania,
- uznávajú základné princípy demokracie,
- budujú si tolerantný prístup k iným názorom, postojom, hodnotám a kultúram,
- učia sa aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti,
- získajú základné vedomosti o sociálnoekonomickom a právnom fungovaní spoločnosti. • rešpektovaniu a uplatňovaniu mravných princípov a pravidiel spoločenského spolunažívania a prebratíu zodpovednosti za vlastné názory, správanie sa a dôsledky

Obsah:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre občiansku náuku.

Vo vyučovacom predmete občianska náuka sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 1 hodinu v 5.ročníku.

CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU OBČIANSKA NÁUKA - 5. ročník

V tematickom celku **Moja rodina** oboznamuje predmet žiaka s poslaním i funkciami rodiny, so spôsobmi výchovného pôsobenia v rodine, s právami i povinnosťami členov rodiny a s prameňmi rodinnej histórie. Vysvetľuje dôležitosť vzájomného a pravidelného odovzdávania informácií pre harmonický život v rodine a príčiny najvážnejších kríz, problémov i záťažových situácií v rodinnom živote. Oboznamuje so zdravým spôsobom života, s príbuzenskými vzťahmi v rodine a dokumentmi zameranými na ochranu práv dieťaťa.

CIELE UČEBNÉHO PREDMETU OBČIANSKA NÁUKA - 5. ročník

V tematickom celku **Moja rodina** oboznámiť žiaka s tým, že rodina predstavuje pre dieťa najdôležitejšie prostredie, ktoré je preň zárukou bezpečia a istoty. Naučiť, že pre zdravý psychický vývin dieťaťa sú najpodstatnejšie vzťahy vytvorené medzi rodičmi a deťmi. Získať základné vedomosti o pravidlách v rodine, ktoré umožňujú jej členom naučiť sa žiť s ostatnými. Na základe poznania prameňov rodinnej histórie získať úctu a hrdosť na svoju rodinu, tradície a zvyky. Oboznámiť s dôležitosťou komunikácie medzi členmi rodiny pre ich harmonický život. Poukázať na kvalitu života rodiny, ktorá spočíva v súlade medzi manželmi, vo vzájomnej spolupatričnosti a spoluzodpovednosti jej členov. Naučiť, že pre duševný a telesný vývin detí je dôležitý zdravý spôsob života. Získať základné vedomosti o príbuzenských vzťahoch v rodine a dokumentoch zameraných na ochranu práv dieťaťa.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Moja rodina

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: • určiť typy spoločenstiev, v ktorých žije, • uviesť typy spoločenských rolí, ktoré vo svojom živote zohráva/bude zohrávať • porovnať rozdiely vo fungovaní harmonickej a rozvrátenej rodiny, • uviesť na príkladoch fungovanie pravidiel v rodine, • zostaviť rebríček práv a povinností detí v rodine, • navrhnúť zoznam piatich práv a povinností rodičov v rodine, • určiť vzťahy medzi členmi svojej širšej rodiny, • uviesť na príkladoch fungovanie vzťahov medzi príbuznými, priateľmi, susedmi. • vysvetliť pomocou príkladov päť základných rodiny funkcií • charakterizovať základné znaky rodiny	rodina, poslanie a funkcie rodiny vzťahy v rodine normy a pravidlá práva a povinnosti (detí a rodičov) medzilidské vzťahy + viacgeneračné spolunažívanie príbuzní, priatelia, susedia

KEÚČOVÉ KOMPETENCIE

Sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- využívať dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, mať adekvátny
- ústny a písomný prejav situácii a účelu komunikácie,
- efektívne využívať dostupné informačno-komunikačné technológie,
- prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti,
- primerane komunikovať v materinskom jazyku,
- chápať význam a uplatňovať formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce,
- založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti.

Kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- uplatňovať pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- mať predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov.

Kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne

- na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu, budovať si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
- stanoviť si svoje ciele a priority v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
- odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania.

Kompetencie (spôsobilosti) pracovné

- stanoviť si ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotiť svoje výsledky a aktívne pristupovať k uskutočneniu svojich cieľov
- získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach.

Tematický celok	Moja rodina	
	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Poslanie a funkcie rodiny	- rodina - funkcie rodiny	Chápe význam rodiny pre človeka a spoločnosť.
Vzťahy v rodine, roly členov rodiny	- zdravý psychický vývin dieťaťa - vzťahy v rodine - výchovné pôsobenie - fungovanie rodiny	Vie rozlíšiť pozitíva a negatíva v rodinných vzťahoch. Chápe zmysel pozícií jednotlivých členov pre fungovanie rodiny.
Normy a pravidlá, práva a povinnosti členov rodiny	- pravidlá platné v rodine - práva a povinnosti rodičov a detí	Chápe význam pravidiel v rodine. Chápe spätosť práva a povinností. Vie ochraňovať svoje práva a plní si svoje povinnosti.

História mojej rodiny, zvyky a tradície	- dejiny - história - pramene - zvyky a tradície rodiny (Vianoce, Veľká noc...)	Získa úctu a hrdosť na svoju rodinu, tradície a zvyky. Pochopí spätosť prítomnosti s minulosťou. Vie rozlíšiť v čom sú si rodiny podobné a v čom sú originálne.
Komunikácia v rodine	- komunikácia - verbálna - neverbálna - rozhovor - komunikačné techniky	Chápe dôležitosť komunikácie medzi členmi rodiny pre ich harmonický život. Začne uplatňovať komunikačné techniky. Vie obhajovať, zdôvodňovať svoj názor a rešpektovať názor ostatných. Prejavuje úctu k názorom rodičov.
Krízy v rodine	- kríza - rozvod - vážna choroba v rodine - fázy prežívania krízy	Identifikuje príčiny rodinných kríz. Chápe potrebu preberať rolu neprítomného člena rodiny. Vie prejaviť cit spolupatričnosti .
Problémy rodinného života a ich riešenie	- problém - záťaž - záťažová situácia	Vie pomenovať záťažové situácie a vygenerovať základné problémy rodinného života. Vie vyjednávať, zdôvodňovať svoje riešenia, aktívne počúvať, robiť kompromisy, prijímať rozhodnutie.
Zdravý spôsob života	- životné štýly - stres - relaxačné techniky - zdravý životný štýl: zdravá životospráva pravidlá duševnej hygieny	Porovnáva jednotlivé životné štýly. Vie identifikovať stres a naučí sa techniky na jeho odbúranie. Uplatní základy zdravej výživy. Odolá módnym trendom v životospráve. Uplatňuje pravidlá duševnej hygieny vo svojom rodinnom živote.
Zdravý spôsob života v rodine	- spôsoby trávenia voľného času - spoločné voľnočasové aktivity - individuálne voľnočasové	Vie rozlíšiť vhodné a nevhodné spôsoby trávenia voľného času. Vysvetlí, prečo je pre rozvoj jeho osobnosti dôležité

	aktivity (turistika, šport, kultúra, starostlivosť o domáce zvieratá...) - zdravý duševný vývin - zdravý telesný vývin	spoločné trávenie voľného času.
Voľný čas v mojej rodine	- voľný čas v rodine - spôsoby trávenia voľného času v rodinách	Naučí sa prispôsobovať ostatným členom rodiny. Formuje si pocit spolupatričnosti.
Naši príbuzní, priatelia, susedia	- užšia rodina - širšia rodina - medziľudské vzťahy - susedia - priatelia - pomoc a podpora	Vie vymenovať členov svojej širšej rodiny. Na príkladoch uvedie ako fungujú vzťahy v širšej rodine, susedské vzťahy. Vie určiť čím sa vzájomne obohacujú a ako si pomáhajú.
Generačné problémy v rodine	- viacgeneračné rodiny - problémy spolunažívania vo viacgeneračných rodinách	Vie vysvetliť pojem viacgeneračnej rodiny. Zdôvodní potrebu vzájomnej starostlivosti rodičov, detí, starých rodičov. V každodennom živote chápe a pomáha starým rodičom.
Dokumenty a Zákon o rodine	- dokumenty o právach dieťaťa - Deklarácia práv dieťaťa - Dohovor o právach dieťaťa - Zákon o rodine	Vie pracovať s dokumentom a zákonom. Pozná svoje práva a povinnosti zo zákona. Osobne sa angažuje proti porušovaniu práv detí. Vie, že vzťahy v rodine upravuje Zákon o rodine
Projektová práca - Zdravý životný štýl v (mojej) rodine	- zdravý duševný vývin - zdravý telesný vývin	Vie prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Hodnotenie:

- ústne odpovede
- písomné kontrolné práce
- výstupný test
- projekty
- aktivita pri vyhľadávani zaujímavostí

Vzdelávacia oblasť: **Príroda a spoločnosť**

Názov predmetu: **Biológia**

Časový rozsah výučby: 5. -7. ročník 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne

8. a 9. ročník 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

Názov ŠVP: Štátny vzdelávací program 2. stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠkVP: **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník: 5. - 9. ročník

Stupeň vzdelania: ISCED 2- Nižšie sekundárne vzdelanie

Vyučovací jazyk: Slovenský jazyk

Charakteristika učebného predmetu

Vyučovací predmet biológia je na základnej škole zameraný na poznávanie javov a procesov prebiehajúcich v prírode vo vzájomných súvislostiach a vedie žiakov k chápaniu prírody ako celku. Sústreďuje sa najmä na tie javy, ktoré bezprostredne ovplyvňujú život človeka. Ich poznanie je východiskom pre formovanie pozitívneho vzťahu k živej prírode, rozvíjanie schopnosti ekologicky myslieť a konať, ako aj pre upevňovanie návykov dôležitých pre zachovanie zdravia.

Ciele:

Učivo v je usporiadané v nadväznosti na osvojené poznatky z nižšieho stupňa vzdelávania a skúsenosti žiakov z vnímania prírodných objektov, vzťahov organizmov a človeka v prírodnom prostredí. Štruktúra učiva je orientovaná na konkrétne prírodné celky, poznávanie jednotlivých organizmov v nich žijúcich, triedenie a zovšeobecňovanie poznatkov, s pozornosťou na potravinové vzťahy a vzťahy k prostrediu, s postupným prechodom na pochopenie vnútorných štruktúr. Usporiadanie učiva vedie k postupnému poznávaniu zložitosti organizmov a postupne prehľbovať poznatky.

Úlohou vyučovacieho predmetu biológia je, aby žiaci:

- získali základnú predstavu o prírode ako výsledku vzájomného pôsobenia jej zložiek,
- pochopili prírodné javy, procesy a objekty vo vzájomných súvislostiach,
- získali informácie o prírode pozorovaním, pátraním, skúmaním a využitím rôznych zdrojov,
- analyzovali, interpretovali, triedili a hodnotili informácie o organizmoch a prírode,
- používali správnu terminológiu na opísanie procesov a javov v živej a neživej prírode,
- plánovali, uskutočňovali, zaznamenávali a vyhodnocovali jednoduché biologické pozorovania a pokusy,
- aplikovali osvojené spôsobilosti a vedomosti na podporu svojho zdravia,
- chránili prírodu a šetrili prírodné zdroje,
- plánovali a realizovali jednoduché projekty v oblasti biológie,
- prezentovali a obhajovali výsledky svojej práce.

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja

1. Kompetencie v oblasti prírodných vied:

- Poznávať živé organizmy a ich význam v prírode a pre život človeka.
- Chápať lesný, vodný, trávny, poľný ekosystém a ľudské obydľia ako životný priestor organizmov,
- Poznať základnú stavbu, funkcie a životné prejavy rastlinných a živočíšnych buniek, jednobunkových a mnohobunkových organizmov.
- Poznať základné podmienky života, faktory prostredia a vzťahy organizmov, následky vplyvu človeka na biosféru a možnosti ich odstránenia
- Poznať hlavné znaky základných životných procesov baktérii, rastlín, húb a živočíchov, podstatu a význam dedičnosti v prírode
- Poznať typických predstaviteľov podľa vonkajších znakov, životných prejavov a potravinových vzťahov, zásady prevencie a spôsob ochrany pred škodlivými druhmi.
- Poznať zložky životného prostredia, ich vzájomný vzťah, význam pre podmienky života organizmov a človeka a faktory vplývajúce na kvalitu životného prostredia, základné hľadiská ochrany životného prostredia a prírody.

2. Kompetencie v oblasti komunikačných schopností

- Identifikovať a správne používať základné pojmy.
- Objektívne opísať, vysvetliť, alebo zdôvodniť základné znaky biologických objektov a procesov, podstatu procesov a vzťahov.
- Vecne správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme.
- Vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje.
- Vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov.
- Zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti.
- Vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania na základe danej štruktúry.
- Vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie.

3. Kompetencie v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť

- Riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie.
- Navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov.
- Rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení praktických úloh, spracovávaní jednoduchých správ z pozorovaní a jednoduchých školských projektov.
- Využívať tvorivosť a nápaditosť.
- Samostatne tvoriť závery na základe zistení alebo riešení a skúmaní úloh.
- Predpokladať a určiť príčinné súvislosti, pozorovať, experimentovať a odhadovať.

4. Oblasť sociálnych kompetencií

- Vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti.
- Pracovať v dvojiciach alebo v skupinách.
- Vzájomne radiť a pomáhať.
- Prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti.
- Hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení.

5. Kompetencie v oblasti získavania, osvojovania a rozvíjania manuálnych zručností

- Používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach.
- Dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia.
- Využívať učebné a iné kompenzačné pomôcky.
- Rozvíjať zručnosti pri práci s prírodninami a pre terénnych pozorovaniach.
- Aplikovať teoretické poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach.

Obsah:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre predmet biológia.

Vo vyučovanom predmete biológia sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 1 hodinu v 6.ročníku. Táto vyučovacia hodina sa použije na doplnenie špecifických výkonov:

Žiak vie

- vybrať vhodnú pomôcku na pozorovanie konkrétnej prírodniny,
- pozorovať prírodniny mikroskopom, lupou,
- navrhnuť postup pozorovania konkrétnej prírodniny.

KRITÉRIÁ HODNOTENIA

1. **Verbálna forma kontroly** – uprednostniť prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom na predchádzajúcej hodine. Zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.
2. **Písomná forma kontroly** - kontrolovať a hodnotiť poznatky prostredníctvom testu na konci tematického celku v časovom limite 20 min v rozsahu 10 – 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Optimálne hodnotenie je na základe % úspešnosti podľa vzájomnej dohody učiteľov v rámci PK prírodovedných predmetov.
3. **Slovné hodnotenie praktických aktivít** – slovné zhodnotiť správnosť nákresov a schém s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh.
4. **Preverovanie samostatnej práce žiakov a schopnosti práce s textom** – hodnotiť správy zo samostatných pozorovaní podľa kritérií na základe dohody učiteľov v rámci PK prírodovedných predmetov.
5. **Prezentácie projektov** – hodnotiť úroveň podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov v rámci PK prírodovedných predmetov.

Vzdelávacia oblasť: **Príroda a spoločnosť**

Názov predmetu: **Chémia**

Časový rozsah výučby: 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne

Názov ŠVP: Štátny vzdelávací program 2. stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠkVP: **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník: 7., 8., 9. ročník

Stupeň vzdelania: ISCED 2- Nižšie sekundárne vzdelanie

Vyučovací jazyk: Slovenský jazyk

Charakteristika učebného predmetu

Predmet chémia vo vzdelávacej oblasti Človek a príroda svojim experimentálnym charakterom vyučovania umožňuje žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam chemických javov a procesov. Obsah učiva tvoria poznatky o vlastnostiach a použití látok, s ktorými sa žiaci stretávajú v každodennom živote. Sú to predovšetkým tieto oblasti: chémia potravín a nápojov, kozmetiky, liečiv, čistiacich prostriedkov, atď.

Zvlášť významné je, že pri štúdiu chémie špecifickými poznávacími metódami si žiaci osvojujú i dôležité spôsobilosti. Ide predovšetkým o rozvíjanie spôsobilosti objektívne a spoľahlivo pozorovať, experimentovať a merať, vytvárať a overovať hypotézy v procese riešenia úloh rôznej zložitosti.

Organickou súčasťou učebného predmetu chémia je aj systém vhodne vybraných laboratórnych prác, ktorých správna realizácia si vyžaduje osvojenie si základných manuálnych zručností a návykov bezpečnej práce v chemickom laboratóriu.

Ciele učebného predmetu

Cieľom vyučovania chémie na základnej škole je oboznámiť žiakov s významom poznatkov z chémie pre človeka, spoločnosť a prírodu, čo umožňuje u žiakov vytvorenie pozitívneho vzťahu k učebnému predmetu chémia. Ďalším významným cieľom vyučovania chémie na ZŠ je v čo najväčšej miere prispieť k splneniu všeobecných cieľov vzdelávania, vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu chémie.

Úlohou vyučovacieho predmetu chémia je, aby (sa/si) žiaci:

- rozvíjali prírodovednú gramotnosť, v rámci ktorej je potrebné rozvíjať aj čitateľskú gramotnosť a prácu s odborným textom,
- porozumeli odborným textom na primeranej úrovni a vedeli aplikovať získané poznatky pri riešení konkrétnych úloh,
- v rámci samostatnej práce majú byť schopní samostatne získavať potrebné informácie súvisiace s chemickou problematikou z rôznych informačných zdrojov (odborná literatúra, internet) a využívať multimediálne učebné materiály,
- oboznámili s chemickými látkami, ktoré pozitívne a negatívne ovplyvňujú život človeka (chemické aspekty racionálnej výživy, vplyv alkoholu, nikotínu a iných drog na ľudský organizmus),
- osvojili zručnosti a návyky bezpečnej práce v chemickom laboratóriu,

- vedeli popísať a popripade načrtnúť objekt, systém alebo jav, ktorý pozorujú podľa skutočnosti, modelu alebo nákresu, vedeli popísať stavbu systému, vedeli nájsť spoločné a rozdielne vlastnosti látok, predmetov alebo javov (napríklad uviesť hlavné rozdiely medzi kovmi a nekovmi),
- vedeli zrealizovať jednoduchý experiment podľa návodu, navrhnuť a zrealizovať jednoduchý experiment, ktorý simuluje určitý jav, alebo dáva odpoveď na určitú otázku (napríklad zistiť, či roztok je kyslý, zásaditý alebo neutrálny),
- vedeli vypočítať niektoré veličiny z iných, v jednoduchých prípadoch porovnať dve veličiny rovnakého druhu, určiť ako sa určitá veličina mení, určiť hodnotu niektorých veličín z grafu alebo z tabuľky alebo naopak,
- vedeli uviesť príklady aplikácie určitých prírodných javov, rozhodnúť, kedy je daný jav výhodný a kedy nevýhodný, posúdiť dôsledky určitých javov alebo ľudskej činnosti z ekologického, ekonomického alebo zdravotného hľadiska (napríklad vysvetliť škodlivé účinky používania chloridu sodného k zimnému posypu ciest).

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja

1. Oblasť komunikačných schopností

- identifikovať a správne používať základné pojmy,
- objektívne opísať, vysvetliť, alebo zdôvodniť základné znaky chemických procesov,
- vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov,
- zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti,
- vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania na základe danej štruktúry,
- vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie.

2. Oblasť identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie,
- rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení praktických úloh, spracovávaní jednoduchých správ z pozorovaní a jednoduchých školských projektov,
- samostatne tvoriť závery na základe zistení alebo riešení a skúmaní úloh,
- predpokladať a určiť príčinné súvislosti, pozorovať, experimentovať a odhadovať.

3. Oblasť sociálnych kompetencií

- pracovať v dvojiciach alebo v skupinách,
- vzájomne radiť a pomáhať,
- prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti,
- hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení.

4. Oblasť získavania, osvojovania a rozvíjania manuálnych zručností

- používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach,
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia,
- využívať učebné a iné kompenzačné pomôcky,
- rozvíjať zručnosti pri práci s chemikáliami,
- aplikovať teoretické poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach.

Obsah:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre chémiu.

Vo vyučovacom predmete chémiu sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 1 hodinu v 9.ročníku. Táto vyučovacia hodina sa použije na doplnenie obsahového štandardu TC: Chemické výpočty a na doplnenie špecifických výkonov:

Žiak vie

- porovnať hmotnosť 1 mólu atómov rôznych prvkov,
- vypočítať molárnu hmotnosť zlúčenín zo známych molárnych hmotností atómov prvkov tvoriacich zlúčeninu,
- vypočítať látkové množstvo, ak je zadaná hmotnosť látky a molárna hmotnosť látky,
- vypočítať látkové množstvo a hmotnosť látky potrebnej na prípravu roztoku s určitým objemom a koncentráciou látkového množstva,
- vybrať vhodne pomôcky na realizáciu jednoduchých pokusov na rozlíšenie a identifikáciu anorganických a organických látok,
- overiť prakticky priebeh, prejavy a výsledky chemických reakcií.

KRITÉRIÁ HODNOTENIA

1. Verbálna forma kontroly – uprednostniť prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétného žiaka učiteľom na predchádzajúcej hodine. Zistiť a hodnotiť osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.
2. Písomná forma kontroly - kontrolovať a hodnotiť poznatky prostredníctvom testu na konci tematického celku v časovom limite 20 min v rozsahu 10 – 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Optimálne hodnotenie je na základe % úspešnosti podľa vzájomnej dohody učiteľov v rámci PK prírodovedných predmetov.
3. Slovné hodnotenie praktických aktivít – slovne zhodnotiť správnosť nákresov a schém s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh.
4. Preverovanie samostatnej práce žiakov a schopnosti práce s textom – hodnotiť správy zo samostatných pozorovaní, laboratórnych cvičení podľa kritérií na základe dohody učiteľov v rámci PK prírodovedných predmetov.
5. Prezentácie projektov – hodnotiť úroveň podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov v rámci PK prírodovedných predmetov.

Vzdelávacia oblasť: **Príroda a spoločnosť**

Názov predmetu: **Fyzika**

Časový rozsah výučby: 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne – 6. a 8. ročník

1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne – 7. a 9. ročník

Názov ŠkVP: **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník: 6., 7., 8., 9. ročník

Stupeň vzdelania: ISCED 2- Nižšie sekundárne vzdelanie

Vyučovací jazyk: Slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Základnou charakteristikou predmetu je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote. Porozumenie podstate javov a procesov si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu s chémiou, biológiou, geografiou a matematikou. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným vedám sú prírodovedné poznatky interpretované aj ako neoddeliteľná a nezastupiteľná súčasť kultúry ľudstva. V procese vzdelávania sa má žiakom sprostredkovať poznanie, že neexistujú bariéry medzi jednotlivými úrovňami organizácie prírody a odhaľovanie jej zákonitosti je možné len prostredníctvom koordinovanej spolupráce všetkých prírodovedných odborov s využitím prostriedkov IKT.

Ciele predmetu

Žiak prostredníctvom fyzikálneho vzdelávania získa vedomosti na pochopenie vedeckých ideí a postupov potrebných pre osobné rozhodnutia, na účasť v občianskych a kultúrnych záležitostiach a dá mu schopnosť zmysluplne sa stavať k lokálnym a globálnym záležitostiam, ako zdravie, životné prostredie, nová technika, odpady a podobne. Žiak by mal byť schopný pochopiť kultúrne, spoločenské a historické vplyvy na rozvoj vedy, uvažovať nad medzinárodnou povahou vedy a vzťahoch s technikou.

Úlohou vyučovacieho predmetu fyzika je, aby žiaci:

- vedeli vysvetliť na primeranej úrovni prírodné javy v bezprostrednom okolí a vedeli navrhnúť metódy testovania hodnovernosti vysvetlení
- mali schopnosti myslieť koncepcne, kreatívne, kriticky a analyticky,
- vedeli aplikovať logické postupy a kreativitu v skúmaní javov v bezprostrednom okolí,
- vedeli získavať, triediť, analyzovať a vyhodnocovať informácie z rozličných vedeckých a technologických informačných zdrojov,
- vedeli obhájiť vlastné rozhodnutia a postupy logickou argumentáciou založenou na dôkazoch
- vedeli analyzovať vzájomné vzťahy medzi vedou, technikou a spoločnosťou,
- mali schopnosť porovnávať vlastnosti látok a telies pozorovaním aj pomocou meradiel fyzikálnych veličín,
- vedeli pripraviť, uskutočniť aj vyhodnotiť jednoduchý fyzikálny experiment,
- dodržiavali pravidlá bezpečnosti práce počas experimentovania,
- zdokonaľovali sa v komunikácii so spolužiakmi, vedeli pracovať v skupinách,
- vedeli správne formulovať aj otázky aj odpovede, ale aj počúvať druhých, dokázať obhájiť svoj názor a nehanbiť sa priznať vlastnú chybu,

- vedeli nájsť, získať a spracovať informácie z odbornej literatúry a iných zdrojov aj ich kriticky zhodnotiť z hľadiska ich správnosti, presnosti a spoľahlivosti,
- mali záujem o prírodu, prírodné vedy a svet techniky,
- pochopili fyzikálne zákony a využívali ich vo svojom živote, lebo človek je súčasťou prírody, v ktorej platia fyzikálne zákony,
- uvedomili si poslanie prírodných vied ako ľudského atribútu na vysvetlenie reality nášho okolia,
- vedelikriticky posúdiť úžitok a problémy spojené s využitím vedeckých poznatkov a techniky pre rozvoj spoločnosti.

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja

1. Kompetencie v poznávacej oblasti :

- Používať kognitívne operácie,
- formulovať a riešiť problémy, používať stratégie riešenia,
- uplatňovať kritické myslenie,
- nájsť si vlastný štýl učenia a vedieť sa učiť v skupine,
- myslieť tvorivo a uplatniť jeho výsledky.

2. Kompetencie v komunikačnej oblasti :

- Tvoriť, prijať a spracovať informácie,
- vyhľadávať informácie,
- formulovať svoj názor a argumentovať.

3. Kompetencie v interpersonálnej oblasti :

- Akceptovať skupinové rozhodnutia,
- kooperovať v skupine,
- tolerovať odlišnosti jednotlivcov a iných,
- diskutovať a viesť diskusiu o odbornom probléme,
- regulovať svoje správanie,
- vytvárať si vlastný hodnotový systém.

Obsah:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre fyziku.

Vo vyučovacom predmete fyzika sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 1 hodinu v 7. a v 9.ročníku, ktorá sa použije na využitie poznatkov z fyziky v praxi, prostredníctvom pozorovaní, meraní, pokusov a pod..

Hodnotenie:

- ústne odpovede
- písomné kontrolné práce
- výstupný test
- projekty, laboratórne práce, pozorovania a merania
- aktivita pri vyhľadávaní zaujímavostí

Vzdelávacia oblasť: **Človek a hodnoty**

Názov predmetu: **Etická výchova**

Časový rozsah výučby: 1 hodiny týždenne/ 33 hodín ročne

Názov ŠVP: Štátny vzdelávací program 2. stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠkVP: **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník: 5.,6., 7.,8., 9. ročník

Stupeň vzdelania: ISCED 2- Nižšie sekundárne vzdelanie

Vyučovací jazyk: Slovenský jazyk

Charakteristika predmetu:

Poslaním povinne voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi. Etická výchova sa prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností /otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných.../ ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Ciele predmetu:

Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určované osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením – nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľútosti,
- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami,
- je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu.

Cieľom etickej výchovy ako povinnej voliteľného predmetu v nižšom stupni sekundárneho vzdelávania je

- poskytnúť žiakom impulzy a pozitívne skúsenosti, ktoré podporujú základnú dôveru, autonómiu a iniciatívu
- umožniť im osvojiť si základné komunikačné zručnosti, základné úkony spoločenského správania, učiť ich pozitívne hodnotiť seba aj druhých, tvorivo riešiť každodenné situácie v medziľudských vzťahoch
- vysvetliť žiakom pojmy empatia, asertivita, spolupráca a prosociálne (sociálne pozitívne) správanie
- umožniť žiakom osvojiť si ďalšie sociálne zručnosti, napr. vyjadrovanie citov, empatie, asertívne správanie
- umožniť žiakom osvojiť si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované dospievanie, učiť ich poznávať sám seba, objavovať svoju identitu, rozvíjať sebaoceňovanie
- spoznávať a osvojovať si práva a povinnosti v rodine, učiť sa kultivovane prejavovať svoj názor, postupne preberať zodpovednosť za svoje rozhodnutia, zároveň však rešpektovať rodičov a viesť s nimi konštruktívny dialóg
- umožniť žiakom uvedomiť si svoju sexuálnu identitu, chápať pozitívne hodnoty priateľstva, lásky, manželstva a rodiny, uvedomiť si riziká spojené s predčasným sexuálnym životom zdôvodniť základné mravné normy, zaujať správny postoj k otázkam súvisiacim so sexualitou
- rozvíjať u žiakov pozitívny postoj k postihnutým, chorým, a iným skupinám obyvateľstva, ktoré potrebujú pomoc a porozumenie
- vysvetliť žiakom základné pojmy súvisiace s voľbou životných cieľov, svetonázorom, náboženstvom, etickými hodnotami a normami
- umožniť žiakom pochopiť základné etické problémy súvisiace s ekonomickými hodnotami, pravdou a dobrým menom
- vysvetliť žiakom základné pojmy súvisiace s ochranou prírody a životného prostredia
- učiť žiakov rešpektovať ľudí s inými názormi, zároveň však ostať sám sebou; formulovať svoje životné ciele, byť odolný voči nevhodným ponukám, ostať slobodný od závislostí, ktoré znehodnocujú a ohrozujú náš život
- rozvíjať u žiakov povedomie vlastnej dôstojnosti a hodnoty ľudskej bytosti, v tomto zmysle byť schopný kriticky hodnotiť masmediálne vplyvy, vychovať kritického diváka.

Žiak dostáva impulzy a pozitívne skúsenosti, ktoré podporujú základnú dôveru, autonómiu a iniciatívu. Žiak si osvojí základné komunikačné zručnosti, základné úkony spoločenského správania, učí sa pozitívne hodnotiť seba aj druhých, tvorivo riešiť každodenné situácie v medziľudských vzťahoch. Žiak vie vysvetliť základné pojmy súvisiace s ochranou prírody a životného prostredia.

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja:

Poznávacia (kognitívna)	Komunikačná	Interpersonálna	Intrapersonálna
Uplatňovať kritické myslenie	Vzájomná komunikácia v skupine	Tolerovať odlišnosti jednotlivcov	Vytvárať si vlastný hodnotový systém
Spoznávať seba a bádať	Počúvať s porozumením	Správať sa zodpovedne	Vedieť triediť prijaté informácie
Rozvíjať svoju	Prímerane reagovať na	Vzájomné	Regulovať svoje

osobnosť, učiť sa sám aj v skupine	prejavy verbálnej a neverbálnej komunikácie	porozumenie	správanie
Osvojiť si prosociálne hodnoty a postoje	Vytvárať dobré vzťahy so spolužiakmi	Kooperovať v skupine	Vyjadriť svoje pocity

Obsah:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre etickú výchovu.

Hodnotenie

Na hodine etickej výchovy žiakov nehodnotíme známku. Je vhodné a žiaduce jednotlivcov slovne oceniť počas hodiny a skupinu žiakov priebežne i na konci hodiny. Žiaci by mali tiež mať priestor na vyjadrenie, ako sa cítili, ako sa im hodina páčila, v čom by privítali zmenu. Na vysvedčení žiaci budú mať napísané absolvoval / neabsolvoval.

Vzdelávacia oblasť: **Umenie a kultúra**

Názov predmetu: **Výtvarná výchova**

Časový rozsah výučby: 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

Názov ŠVP: Štátny vzdelávací program 2. stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠkVP: **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník: 5. - 9. ročník

Stupeň vzdelania: ISCED 2- Nižšie sekundárne vzdelanie

Vyučovací jazyk: Slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Výtvarná výchova je predmet, na ktorom žiaci prostredníctvom výtvarných činností spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení (kresby, maľby, plastiky, fotografie, dizajnu, architektúry, videa a filmu). Všetky ostatné didaktické formy ako používanie učebnice, edukačných materiálov, premietanie filmov a podobne sú len doplnkovými aktivitami (v rámci motivácie alebo následných ukážok, diskusií). Ťažiskom je práca žiakov s výtvarnými materiálmi, technikami a nástrojmi (od ceruzky až po fotoaparát a počítač). Zahŕňa tvorbu od vymyslenia nápadu (čo chcú žiaci vytvoriť), cez nachádzanie formy (ako to vyjadriť), až po realizáciu (schopnosť previesť nápad a formu v materiáli prostredníctvom výtvarnej techniky). Prostredníctvom tohto procesu sa jednak zvyšuje gramotnosť žiakov – schopnosť rozumieť vizuálnym znakom na základe vlastnej skúsenosti, jednak sú uvádzaní do znalosti rôznych foriem súčasnej vizuálnej kultúry i kultúrnej tradície. Žiaci touto formou získavajú dôležité kompetencie porozumenia reklame, filmu a videu, dizajnu, architektúre; fotografiám obrazom a objektom, ktoré ich obklopujú a vytvárajú ich „obraz sveta“.

Ciele predmetu

Žiaci

- sú prostredníctvom aktívnych činností uvádzaní do vizuálnej kultúry a komunikácie – na úrovni poznania i vlastného vyjadrovania,
- spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení – výtvarného umenia, fotografie, dizajnu, architektúry, videa a filmu, rozumejú im a získavajú základnú gramotnosť v ich používaní,
- rozvíjajú si pozorovacie schopnosti, schopnosti reagovať na vizuálne podnety a výtvarne ich spracovávať,
- rozvíjajú tvorbu vlastných myšlienkových konceptov a ich formálnu a technickú realizáciu,
- spoznajú a slovné pomenujú (výraz), formu, námet umeleckých diel a svoj zážitok z nich výtvarne interpretujú,
- poznávajú vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce smery moderného a súčasného umenia a historické slohy,
- osvojujú si primerané kultúrne postoje, názory a hodnotové kritériá; cez zážitky aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel sú uvádzaní do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií a na úrovni aktuálneho myslenia a interpretácie.

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja

1. Oblasť formálnych zručností

Žiak dokáže:

- zvládnuť základy proporčnej stavby zobrazovaného predmetu (výška a šírka, pomer hlavných častí),
- vytvárať formálne série z jedného motívu a jednoduché variácie motívu,
- vyjadriť sa základnými technickými postupmi kreslenia, maľovania, jednoduchých grafických techník, fotografovania, priestorového vytvárania objektu, plastiky a skulptúry,
- vytvoriť základný rozvrh architektonického tvaru a priestoru, kresbu jednoduchého dizajnerského návrhu,
- tvorivo používať vybrané média, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky komponovať a štylizovať prostredníctvom toho vedieť vyjadriť vlastné nápady a koncepty,
- vo svojom vyjadrovanom procese spracovať charakteristické podnety z prostredia svojej obce (regiónu), svojho sociálneho prostredia,
- vo svojom vyjadrovanom procese spracovať charakteristické podnety rôznych (vybraných) tendencií umenia 20. st. až po súčasnosť,
- vo svojom vyjadrovanom procese (výtvarnom, hudobnom, literárnom) spracovávať podnety z iných predmetov.

2. Oblasť technických zručností

Žiak dokáže:

- zvládnuť narábanie s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixky, uhlík, drevko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.),
- kresliť prostredníctvom linky a šrafovania, tieňovania,
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palette i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, roztieranie, zapúšťanie),
- zvládnuť konštrukčno-technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkládanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.),
- zvládnuť techniku konštrukcie vonkajšieho tvaru – balenie (paketáž), obliepanie, obväzovanie, odrotovanie,
- zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotaž, dekalk, monotypia, papierorez, sadrorez linorez a pod.),
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry,
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov do asambláží,
- zvládnuť základné grafické operácie na počítači.

3. Oblasť mentálnych zručností

Žiak dokáže:

- vedieť odôvodniť výber častí alebo prvkov zobrazovanej skutočnosti (čo zobrazit') alebo hľadiska (dôležité – nepodstatné, zaujímavé – nezaujímavé),
- chápať niektoré spôsoby notácie (mapa, partitúra, plán) ako výtvarný spôsob vyjadrovania skutočnosti,
- vnímať a analyticky porovnávať charakter okolitej krajiny, svojej obce, svojho bydliska s inými typmi krajín,
- pokúšať sa o charakterizáciu seba samého, o vyjadrenie svojich typických znakov, o vlastnú ikonografiu,
- erb, značku, logo.

OBSAH

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre výtvarnú výchovu.

KRITÉRIÁ HODNOTENIA

Na základe dohody pedagógov v rámci predmetovej komisie sa na predmete VYV hodnotí nie výsledok práce, ale proces výtvarnej činnosti, konkrétne prejavovaná aktivita a úsilie žiaka.

Učiteľ u žiaka hodnotí, primerane veku:

a) priebeh vytvárania postojov:

- prístup k činnostiam z hľadiska tvorivosti, t. j. uplatnenie vlastných inovatívnych nápadov a vlastného zamerania pri realizácii edukačnej úlohy,
- otvorenosť voči experimentovaniu, skúšanie iných, svojských riešení,
- cieľavedomosť riešení,
- záujem o činnosti v rámci edukačných úloh a prípravy pomôcok,
- schopnosť spolupracovať,
- schopnosť zaujímať stanoviská k výsledkom svojej práce a práce spolužiakov;

b) priebeh získavania zručností a spôsobilostí:

- technické zručnosti (ovládanie požadovaných nástrojov, materiálov a technických operácií s nimi)
- formálne zručnosti (vyjadrovanie sa prostredníctvom výtvarného jazyka),
- mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja vnímania a prežívania,
- mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja predstavivosti a fantázie,
- mentálne spôsobilosti na úrovni myslenia (vlastné témy, koncepcie, návrhy; schopnosť analyzovať a syntetizovať, pomenovať procesy, interpretovať zážitky);

c) priebeh získavania vedomostí:

- znalosti oblastí vizuálnej kultúry a výtvarného umenia súvisiacich s preberanými edukačnými úlohami
- pochopenie výtvarného diela a schopnosť interpretovať ho,
- znalosť materiálov, techník, médií a procesov ich používania;

d) schopnosť realizácie výsledného artefaktu.

Vzdelávacia oblasť: **Umenie a kultúra**

Názov predmetu: **Hudobná výchova**

Časový rozsah výučby: 1 hodiny týždenne/ 33 hodín ročne

Názov ŠVP: Štátny vzdelávací program 2. stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠVkp: **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník: 5. – 8. ročník

Stupeň vzdelania: ISCED 2- Nižšie sekundárne vzdelanie

Vyučovací jazyk: Slovenský jazyk

Charakteristika predmetu:

Hudobná edukácia v nižšom strednom vzdelávaní predstavuje kontinuálne, systémové a cieľavedomé pokračovanie hudobnej edukácie primárneho stupňa, na nižšom strednom stupni sa rozširuje o kognitívny rozmer – uvedomelé prenikanie do štruktúry hudobného diela, hudobno-teoretický a hudobno-historický rozmer, ako konklúzia predchádzajúcej hudobnej činnosti, praktickej hudobnej skúsenosti.

Hudobnú edukáciu možno vymedziť troma prvkami: hudobné umenie – obsah, hudobné schopnosti (zručnosti, návyky) – cieľ a hudobné činnosti – metóda, prostriedok rozvoja hudobných schopností, pochopenia princípov hudby, realizácia hudobného umenia. Sekundárnym obsahom predmetu je umenie, estetika, kreativita, sekundárnym cieľom rozvoj kľúčových kompetencií – komplexný rozvoj osobnosti, všeobecných ľudských kvalít.

Ciele predmetu:

Cieľom hudobnej výchovy je pochopenie komunikatívnej funkcie hudby, rôznych podôb hudobného vyjadrenia, pochopenie vlastnej kultúry a zmysel pre identitu, ktorá je základom rešpektovania rozmanitosti kultúrneho vyjadrovania.

Žiaci:

- získajú hudobné schopnosti prostredníctvom hudobných činností,
- realizujú hudobné činnosti na základe nadobudnutých hudobných schopností,
- na základe vlastnej skúsenosti si osvoja konkrétne poznatky z oblasti hudobnej teórie a histórie,
- pochopia podstatu umenia, vytvoria si vzťah k umeniu, majú priamu skúsenosť v oblasti špecifických umeleckých, estetických a psychologických kategórií – emocionálna, prežívanie, zážitok, vnímanie krásy, vlastná tvorivosť (improvizácia, kompozícia), na základe čoho dokážu reflektovať umenie, vnímať krásu, rozpoznať hodnotu, vyjadriť sa prostredníctvom umenia,
- nadobudnú (prehĺbia) kľúčové kompetencie prostredníctvom hudobného umenia

Obsah

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre hudobnú výchovu.

Hodnotenie

Predmet hudobná výchova je klasifikovaný na vysvedčení známkami. Pri hodnotení je potrebný individuálny prístup podľa danosti a schopnosti žiaka. Učiteľ citlivo pristupuje k hodnoteniu vokálnych, inštrumentálnych, hudobno-pohybových a percepčných činností.

Stupeň hodnotenia

výborný- žiak spĺňa kritéria na vynikajúcej úrovni

- je usilovný, vytrvalý, pracuje primerane svojmu veku, prevažne samostatne, tvorivo a pohotovo uplatňuje osvojené zručnosti, vedomosti, návyky v úlohách
- úspešne ich rozvíja v skupinovom aj individuálnom prejave
- -dokáže vyjadriť veku primerané postoje, názory na hudobné umenie
- má aktívny záujem o hudobné umenie
- individuálny spev nie je podmienkou, pokiaľ sa úspešne a aktívne realizuje v ostatných hudobných činnostiach

chváľitebný- žiak spĺňa kritéria

- je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý
- menej využíva svoje schopnosti v individuálnom a kolektívnom prejave
- potrebuje sústavnú pomoc učiteľa

dobrý- žiak realizuje edukačné úlohy priemerne:

- chýba mu iniciatívnosť a tvorivosť
- je málo aktívny a snaživý, potrebuje sústavnú pomoc a povzbudenie učiteľa

dostatočný- žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu

Vzdelávacia oblasť: **Človek a svet práce**

Názov predmetu: **Technika**

Časový rozsah výučby: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne/ 5. a 6.ročník

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne/ 7.,8. a 9.ročník

Názov ŠVP: Štátny vzdelávací program 2. stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠkVP: **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník: 5. - 9. ročník

Stupeň vzdelania: ISCED 2- Nižšie sekundárne vzdelanie

Vyučovací jazyk: Slovenský jazyk

Charakteristika

Učebný predmet vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k poznaniu trhu práce, vytváraniu životnej i profesijnej orientácie žiakov. Koncepcia predmetu vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých človek prichádza do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach a prostredníctvom technických vymožeností chráni svet a kultúrne pamiatky.

Jeho náplň sa cielene zameriava na zručnosti a návyky pre uplatnenie žiakov v ďalšom živote a spoločnosti. Je založený na tvorivej myšlienkovkej spoluúčasti a spolupráci žiakov.

Žiaci sa učia pracovať s rôznymi materiálmi a pomôckami a osvojujú si základné pracovné zručnosti a návyky, rozvíjajú tvorivé technické myslenie. Pri navrhovaní výrobkov v oblasti dizajnu a pracovných postupov spájajú praktické zručnosti s tvorivým myslením. Základné vzdelávanie obohacuje o dôležitú zložku tým, že kladie základy z oblasti techniky, ktoré sú nevyhnutné pre ďalšie štúdium a uplatnenie človeka v reálnom živote. Žiaci sa učia plánovať, organizovať a hodnotiť pracovnú činnosť samostatne i v skupine. Sú vedení k dodržiavaniu zásad bezpečnosti a hygieny pri práci. V závislosti na veku žiakov sa postupne buduje systém, ktorý žiakom poskytuje dôležité informácie z pracovnej oblasti a pomáha im pri zodpovednom rozhodovaní o ďalšom profesijnom zameraní i rozhodovaní v živote.

Ciele učebného predmetu

Žiaci

- rozlíšia a bezpečne použijú prírodné a technické materiály, nástroje, náradie a zariadenia;
- si osvoja dodržiavanie stanovených pravidiel a adaptujú sa na zmenené alebo nové úlohy a pracovné podmienky;
- si vytvoria vhodné návyky pre rodinný život;
- pociťujú zodpovednosť za svoje zdravie, ľudské vzťahy a financie ako aj za pohodlie a bezpečnosť v ich bezprostrednom okolí;
- si osvoja základné pracovné zručnosti a návyky z rôznych pracovných oblastí, organizujú a plánujú prácu a používajú vhodné nástroje, náradie a pomôcky pri práci i v bežnom živote;

- si vytvoria nový postoj a hodnoty vo vzťahu k práci človeka a životnému prostrediu;
- chápu prácu a pracovné činnosti ako príležitosti na sebarealizáciu, sebaaktualizáciu a na rozvíjanie podnikateľského myslenia;
- sa orientujú v rôznych odboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej i duševnej práce, osvoja si potrebné poznatky a zručnosti významné na možnosti uplatnenia, na voľbu vlastného profesijného zamerania a na ďalšiu profesijnú a životnú orientáciu.

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja

Všeobecné (univerzálne) kompetencie:

- schopnosť riešiť problém, schopnosť uplatňovať tvorivé nápady vo svojej práci,
- schopnosť preberať zodpovednosť, schopnosť byť samostatným, schopnosť hodnotiť a vyjadrovať vlastný názor,
- schopnosť sebapoznania a seba hodnotenia v smere vlastnej profesijnej orientácie,
- schopnosť flexibilne reagovať na zmeny na trhu práce v snahe čo najlepšie sa uplatniť.

Pracovné kompetencie žiaka

- používa bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavenie, dodržiava stanovené pravidlá, plní povinnosti a záväzky, adaptuje sa na zmenené alebo nové pracovné podmienky
- pristupuje k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu, ale i z hľadiska ochrany svojho zdravia i zdravia druhých, ochrany životného prostredia i ochrany kultúrnych a spoločenských hodnôt
- využíva znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach v záujme vlastného rozvoja i svojej prípravy na budúcnosť, robí podložené rozhodnutia o ďalšom svojom vzdelávaní a profesionálnom raste
- orientuje sa v základných aktivitách ktoré bude potrebovať k uskutočneniu podnikateľského zámeru a k jeho realizácii, chápe podstatu, cieľ a riziko podnikania, rozvíja svoje podnikateľské myslenie

Obsah predmetu

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre predmet technika.

Vo vyučovacom predmete technika sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 1 hodinu v 5., 6.ročníku. Táto vyučovacia hodina sa použije na zmenu kvality výkonu:

- 0,5 hodina v tematickom okruhu technika – oblasť pracovných zručností a návykov z rôznych pracovných oblastí, najmä rozvoj manuálnych zručností, používanie vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote;
- 0,5 hodina v tematickom okruhu ekonomika domácnosti – oblasť kompetencií
- roztriediť výdavky na domácnosť a príjmy v domácnosti, vypracovať denník osobných príjmov a výdavkov, rozlíšiť pravidelné a nepravidelné príjmy a výdavky;
- posúdiť svoje možnosti pri rozhodovaní o voľbe vhodného povolania a profesijnej prípravy;
- ovládať jednoduché pracovné postupy pri základných činnostiach v domácnosti;

- identifikovať predpoklady pre založenie rodiny, analyzovať a diskutovať o faktoroch ohrozujúcich rodinu, diskutovať o roliach v rodine, vyhľadať inštitúcie, ktorým je povinnosť nahlásiť narodenie dieťaťa, demonštrovať starostlivosť o dieťa (dojča).

V 9.ročníku žiaci, ktorí si nezvolili druhý cudzí jazyk, majú navyšnú 1 hodinu v predmete technika, ktorá sa použije na doplnenie špecifických výkonov:

- preukázať v modelových situáciách schopnosť prezentovať sa pri vstupe na trh práce,
- identifikovať internetové a tlačové zdroje informácií o pracovných miestach, kariére a podnikaní,
- stanoviť si kariérne ciele.

Hodnotenie

Proces hodnotenia v rámci vyučovacieho procesu v predmete technika sa zameria na vzťah k zodpovednosti, dodržiavaniu zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, praktickej činnosti, presnosti, samostatnosti, aktivite a nasledovné oblasti:

Zapamätanie si poznatkov – žiaci dokážu poznatky: reprodukovať, vymenovať, definovať, nakresliť. Porozumenie poznatkov – žiaci dokážu poznatky: vysvetliť, zadefinovať, opísať, vyjadriť vlastnými slovami. Použitie poznatkov (špecifický transfer) – žiaci dokážu poznatky: aplikovať, demonštrovať, vyskúšať, vyriešiť.

Žiak získa v 1. polroku min. 2 známky a v 2. polroku min. 2 známky.

Odporúčané formy hodnotenia pre predmet technika sú nasledovné:

Písomná (grafická) forma hodnotenia – kreslenie náčrtkov, technických výkresov, grafický záznam navrhnutého projektu. Dopĺňanie, prípadne oprava (vyhľadávanie chýb) v spôsoboch zobrazovania.

Praktická forma hodnotenia pre tematické celky, kde má žiak zvládnuť pracovné operácie, prípadne pracovné postupy hlavne v tematických celkoch: **Konštruovanie a navrhovateľské činnosti**. Rovnako je vhodná na overenie základných zručností pre vytvorenie návrhu graficky alebo pomocou počítača.

Ústna forma hodnotenia vhodná pre všetky tematické celky hlavne ak žiak prakticky demonštruje, definuje jav, obhaja spôsob riešenia problému, prezentuje vlastný projekt. (Príklady projektov: Alternatívne zdroje, Moderné prvky bytovej inštalácie, inteligentné prvky bytovej inštalácie,

Vzdelávacia oblasť: **Zdravie a pohyb**

Názov predmetu: **Telesná a športová výchova**

Časový rozsah výučby: 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne

Názov ŠVP: Štátny vzdelávací program 2. stupňa základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠVKP: **Konkurencie schopná vidiecka škola**

Ročník: 5., 6., 7., 8. a 9. ročník

Stupeň vzdelania: ISCED 2- Nižšie sekundárne vzdelanie

Vyučovací jazyk: Slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet telesná a športová výchova poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojuje si pohybové zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených pohybových zručností a návykov. Dôraz sa kladie na motiváciu k pohybovej a športovej aktivite, vyzdvihnutie osobitostí žiakov a ich individuálnych predpokladov pre vykonávanie daných činností.

Ciele vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova

Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu s ohľadom na ich záujmy, predpoklady a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

Kľúčové kompetencie, ktoré predmet rozvíja

Pohybové kompetencie

- Žiak si vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb.
- Žiak dokáže rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržania a zlepšenie zdravia.
- Žiak má osvojené primerané množstvo pohybových činností vo vybraných odvetviach telesnej výchovy a športu a vie ich uplatniť vo voľnom čase.

Kognitívne kompetencie

- Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia.
- Žiak používa odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a oblast' poznatkov.
- Žiak vie zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti.

- Žiak dodržiava osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru.
- Žiak vie, ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote.
- Žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem.
- Žiak vie poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí.
- Žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti.
- Žiak pozná životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie.
- Žiak pozná negatívne účinky návykových látok na organizmus.

Komunikačné kompetencie

- Žiak používa správnu odbornú terminológiu v edukačnom procese i počas voľno časových aktivít.

Učebné kompetencie

- Žiak vie zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu.
- Žiak vie zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre športový výkon i ako prevenciu pred zranením.

Interpersonálne kompetencie

- Žiak prejavuje pozitívny vzťah k sebe i iným.
- Žiak efektívne pracuje v kolektíve.
- Žiak vie racionálne riešiť konfliktné situácie, najmä v športe.

Postojové kompetencie

- Žiak dokáže zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom zápole i v živote, uznať kvality súpera.
- Žiak dodržiava princípy fair-play.
- Žiak sa zapája do mimoškolskej telovýchovnej a športovej aktivity.
- Žiak využíva poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti telesnej výchovy a športu a iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.

Obsah

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre telesnú a športovú výchovu.

Zabezpečenie uvedených kompetencií sa uskutočňuje prostredníctvom obsahu, ktorý tvoria základné poznatky o význame pohybových aktivít pre zdravie, prevenciu ochorení, správnej životosprávy, športovej činnosti a jej organizovaní, pohybovej výkonnosti a jej hodnotení a pohybové prostriedky. V predmete telesná a športová výchova sú rozdelené do štyroch častí:

- 1. Zdravie a jeho poruchy**
- 2. Zdravý životný štýl**
- 3. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť**
- 4. Športové činnosti pohybového režimu**

PREHĽAD TEMATICKÝCH CELKOV

Základom obsahu telesnej a športovej výchovy je učivo. Štruktúru učiva tvoria tematické celky /ďalej len TC /, ktoré sú rozdelené na základné a výberové.

		5.		6.		7.		8.		9.	
		CH	D	CH	D	CH	D	CH	D	CH	D
Základné tematické celky											
1.	Poznatky z telesnej výchovy a športu**	P*	P	P	P	P	P	P	P	P	P
2.	Všeobecná gymnastika**	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
3.	Atletika	20	16	20	16	20	16	16	12	16	12
4.	Základy gymnastických športov	12	20	12	20	12	20	10	18	9	13
5.	Športové hry	20	16	23	19	23	19	23	19	14	14
6.	Plávanie***	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
7.	Sezónne činnosti	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
8.	Testovanie	6	6	3	3	3	3	3	3	3	3
Výberový tematický celok ****											
9.	5.r. – Florbal 6.r. – Bedminton 7.r. – Hokejbal 8.r. – Stolný tenis 9.r. - Stolný tenis										
10.	Cvičenia v prírode	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5
Počet hodín spolu		66	66	66	66	66	66	66	66	66	66

Poznámka:

* P = priebežne

** tieto TC sú súčasťou každej vyučovacej hodiny s dotáciou 15% vyučovacej hodiny = cca 6-7 min.

*** TC sa každoročne upresní na začiatku školského roka podľa podmienok školy

**** TC sa každoročne upresní na začiatku školského roka podľa podmienok školy a zloženia žiakov v ročníkoch

Hodnotenie

Všeobecnú pohybovú výkonnosť a telesný rozvoj budeme kontrolovať a hodnotiť v závere školského roka. Testovanie všeobecnej pohybovej výkonnosti slúži aj na posúdenie jej aktuálneho stavu v priebehu štúdia na 2. stupni základnej školy.

Hodnotenie sa vykoná pomocou tabuliek modifikovaných podľa MORAVCA et al. (1996,1990), kde je aj popis testov:

TESTY CHLAPCI DIEVČATÁ	CHLAPCI			DIEVČATÁ		
	A	B	C	A	B	C
1. Člnkový beh 5x10m (s)	26	21	16	28	23	18
2. Skok do diaľky z miesta (cm)	135	185	235	110	150	190
3. Ľah – sed (počet za 30 sekúnd)	28	39	50	20	31	40
4.a) Beh za 12 minút (m)	1580	2210	2840	1310	1830	2350
4.b) Člnkový vytrvalostný beh (počet 20 m úsekov) - test je alternatívou testu behu za 12 minút	44	61	78	24	33	42
5. Výdrž v zhybe (sekúnd)	22	30	38	9	13	17

Legenda:

A = minimálny základný štandard

B = priemerný štandard

C = nadpriemerný štandard

Požiadavky na výstup:

- v testoch VPV minimálne výkonnosť A
- zvládnuť základné HČJ a základné cvičenia v TC
- teoretický i praktický vedieť popísať základné pravidlá ŠH a disciplín